

I.- GİRİŞ

ÖNSÖZ

Siyasetin başka güçlerin egemenliği altına alınmak istendiği bir süreçten geçiyoruz. **Siyasetin bağımsız karar alma alanının**, siyaset dışı güç odaklarının denetim ve kontrolüne geçirilmek istendiği bir sosyolojik, tarihsel, global bir sürecin içinden geçiyoruz. Bunun bizim tarafımızdan kontrol edilemez yönleri de vardır. Ancak bu süreci iyi anlamamız gerekmektedir.

Türkiye’de bugün, Cumhuriyetimizin kuruluş felsefesiyle, onun temel değerleriyle çatışmalı olduğunu defalarca kanıtlamış olan bir zihniyet, bir iktidarın bütün erkleri eline geçirme mücadelesi içine girmiş durumdadır. Ortaya çıkan siyasi tablonun önümüzdeki günlerde anayasa değişikliğiyle daha da kalıcı ve kaygı verici bir istikamette gelişeceğini açıkça görüyoruz.

Son genel seçimler sonrası hız kazanan bu siyasi tablo demokrasimiz ve cumhuriyet rejimimiz açısından son derece sakıncalı bir durum oluşturmaktadır. Bütün erkleri tek merkezde toplamaya, anayasanın içindeki özel yetkilerle donatılmış kurumları tasfiye etmeye, siyaseti yargı ve akademik hayat üzerinde egemen kılmaya, siyasetin egemenliğini parlamento içindeki çoğunluğun odak noktasındaki kadroya olağanüstü yetkilerle teslim etmeye yönelik olan bu sürecin ülkemiz, rejimimiz ve siyasi istikrarımız açılarından çok ciddi sakıncalar doğuracağı açıktır.

“Çoğunluk bendeysen her istediğimi yaparım” anlayışının, *“herkes gücü kadar konuşsun”* yaklaşımının, *“uzlaşma çağrılarına kulak asmayan dediğim dediği bir üsluba ve zihniyete dayalı bir yönetim”* anlayışının ülkeyi esenliğe götürme ihtimali kesinlikle yoktur.

Bizim siyaset geleneğimizden kaynaklanan temel bir anlayışımız vardır. Biz siyasetin sosyolojik, ekonomik, kültürel güç odaklarıyla doğal olarak yakın bir etkileşim ve iletişim içinde olabileceğine inanıyoruz. Ancak, diğer yandan, **“siyasetin hiçbir zaman onların birebir uzantısı haline dönüşmeyen özerk karar alma, hepsinin üzerinden ülkeye ve topluma ve geleceğe bakabilme”** şansını koruması gerektiğine içtenlikle inanıyoruz. Siyasetin bu bakımdan özgün, otonom bir güç merkezi olma kimliğini hiç kaybetmemesi gerektiğini düşünüyoruz.

Şimdi içinde bulunduğumuz süreçte bu doğrultuda ilgiyle izlenmesi gereken bir durumun şekillenmekte olduğunu görüyoruz. Siyaset bir bakıma başka güç odaklarının uzantısı, temsilcisi, sözcüsü konumuna çekilmek isteniyor. Çeşitli iç ve dış oluşumlar, inanç ve dayanışma gruplaşmaları, Neo-con’ların arkasındaki inanç odakları dahil yurt içi ve dışında yerleşik tarikat odakları, ekonomik güç merkezleri, ülke dışından kaynaklanan süreçler, hepsi **“toplumların, ülkelerin kendi geleceklerini, kendi toplumsal, ulusal yararları doğrultusunda belirleme yetkisine”** sınır getirme arayışına girmiş durumdadır.

Bunu çok açıkça teşhis etmememiz gerekmektedir. Ne yaptığımızı, ne ile karşı karşıya olduğumuzu çok net olarak bilmeliyiz. O bakımdan bu sürecin iyi anlaşılması önem taşımaktadır.

Bugün içeride ve dışarıda yerleşik birçok kesimin Türkiye'ye yönelik çıkar hesapları ve projeleri vardır. Bunları yok saymak şaşkınlıktır. Bunları umursamamak, bunları görmemeyi tercih etmek, görmezden gelerek siyaset yapmak bilinçsizliktir. Bütün bunları biliyoruz. **Bunların karşısında CHP çok kararlı, inançlı bir mücadelenin sahibi olarak durmaktadır, kararlılıkla durmaya devam edecektir.**

Siyasetin temel kavramsal analizinde esas olan “**kuvvetler ayrımı ilkesi**” bugün ülkemizde gerçeklerden çok uzak, çok nazari bir değerlendirme haline dönüşmüştür. **“Yasama erki, yürütme erki ve yargı erki birbirini denetler, birbirinden bağımsız işler, bu güç ayrımı demokrasinin bireysel hak ve özgürlüklerin güvencesidir”** söylemi uygulamada geçerliliğini, anlamını büyük ölçüde yitirmiştir.

Bugün ülkemizde “**yürütme, yasama ve yargı erkleri**” büyük ölçüde birbiriyle bütünleşmiştir. Yasamanın yürütmeyi denetleme olanakları son derece kısıtlı hale getirilmiştir. Yürütme, çoğu kere yasamayı belirleyen bir işleme dönüştürülmüştür. Yargının bağımsızlığı giderek kaybolmaktadır.

Şimdi Türkiye’de yaşanan tartışmaların bir bölümü bu değişikliği meşrulaştırmaya yönelik bir mücadele durumundadır. Önümüzdeki dönemde ülkemizin bu doğrultuda çok daha ciddi sorunlarla karşı karşıya gelmesi kaçınılmaz gözükmektedir. Anayasa değişikliği söyleminin altında yatan ana konulardan birisi budur.

Türkiye’de “**Anayasa değişsin, devlet düzeni değişsin, yargı ayak bağı olmaktan çıksın**” anlayışı giderek oturtulmak isteniliyor. Bu sorular gündemimizdir. Tarihi bir dönemdeyiz. Güç bir dönemdeyiz. Türkiye adına güç bir dönemdeyiz.

Yepyeni bir Anayasa yazma özlemi iktidarın veya onu destekleyen kesimlerin **somut bir demokrasi aşkından, gerçek bir sivil ve toplumsal yeni sözleşme geliştirme** arzusundan ziyade, ülke siyasetini, ülkemizin kurumsal ve toplumsal yapısını yukarıda belirtilmiş olan odak ve etkinliklerin yönlendirdiği bir konuma dönüştürebilmek için sürdürülen arayıştan kaynaklanmaktadır.

Bilindiği gibi geçenlerde Amerika dış siyasetini yönlendiren kesimlerden bir açıklama yapıldı. “**Amerikan dış politikasının hedefi Ortadoğu’da ılımlı İslam devletleri yaratmaktır.** Bunun iki tane örneği var. Birisi Türkiye, birisi de Malezya” denildi....

Bu İlimli İslam Projesi nedir? Kimin projesidir? Bu proje nereye götürür?

- Bu Proje, Türkiye’nin refahını, özgürlüğünü, demokrasisini, kişisel hak ve özgürlüklerini, kadın erkek eşitliğini, daha aydınlık bir geleceği hak etme iddiamızı güçlendiren bir yaklaşım mıdır?
- Yoksa, “ *Ortadoğu kültürünün geleneği ve tarihinin parçası olarak kalın, büyük iddialarla uğraşmayın, ortalığı karıştırmayın*” diyen bir yaklaşım mıdır?

Bu Proje ile Atatürk Cumhuriyetinin “**Tam Bağımsızlık**”, “**Laiklik**” ve “**Demokratik Çağdaş Hukuk Devleti**” temelleri çökertilmek istenilmektedir. **Türkiye teslim alınmak istenilmektedir.** Türkiye’nin teslim alınabilmesi için önce Cumhuriyet Halk Partisi’nin, Cumhuriyetçilerin teslim alınması gerekecektir. **BİZLER HİÇBİR ZAMAN TESLİM OLMAYACAGIZ...**

Türkiye'yi bir **ILIMLI İSLAM DEVLETİNE** dönüştürmeye yönelik tüm arayışları, bu amaçla içeriden ve dışarıdan uygulamaya konulmuş olan tüm projelere sonuna değin göğüs germeye kararlıyız. CHP olarak ülkemizin laik Cumhuriyet nitelik ve değerlerinden hiçbir zaman ve hiçbir şekilde ödün vermeyeceğiz. Verenlerle, vermek isteyenlerle her süreçte kararlılıkla mücadele edeceğiz.

Bugün Türkiye'yi bölmek isteyenlerin karşısında CHP vardır. Türkiye'yi bölmek isteyenlerin **aleti olmayı, bu gaflet sürecinin bir parçası olmayı bilinçle ve şiddetle reddediyoruz.**

Böyle bir güç dönemi yönetmenin gerektirdiği birikimin, kararlılığın, anlayışın, dünya görüşünün, yurtseverliğin iktidar odaklarında kendisini yeterince gösterdiğini söylemek çok güçtür. Böyle bir ortamda Cumhuriyet Halk Partisi olarak görevimizi eksiksiz olarak yapacağımızdan hiç kimse kuşku duymamalıdır.

Günümüzde pek çok çevrenin gündemi CHP'dir. Herkes CHP ile meşgul. CHP 99 milletvekili ile %21 oyuyla CHP bütün oyunları bozabilecek, bütün tuzakları kırabilecek, bütün bu projeleri, planları, hesapları alt üst edebilecek bir inanç, bir düşünce, bir siyaset merkezidir. Bunun herkes farkındadır.

Onun için seçimden zaman geçmiş, ancak manşetlerde CHP. CHP tartışılan, üstelik de hırsla, kızgınlıkla suçlanan bir parti durumunda. Seçimden bugün itibariyle 98 milletvekili ile, **Ana Muhalefet Partisi** olarak çıkan CHP, seçimden sonra suçlanan büyük bir kampanyanın hedefi haline getirilmiş ise, bunun bir anlamı olması gerekir.

Bunun anlamı, **Türkiye'nin aleyhine proje geliştirenlerin, tuzak kuranların, gaflet ve dalalet içinde olanların, karşılarında dik duran, sarsılmayan, ödün vermeyen tek siyasi güç** odağı ve siyasi kurum olarak CHP'yi görmeleridir. **Bu nedenle CHP'den rahatsızlar.**

Bu nedenlerle, Cumhuriyet Halk Partisi tartışması gündemden hiçbir zaman düşmeyecektir. Giderek ağırlaşacaktır. Etkimiz arttıkça, ciddi tavırlar takınmaya başladıkça, bu daha da gelişecektir. Bu süreç başladı. Bu süreç, daha 1 Mart tezkeresi karşısında takındığımız; geçen dönem parlamentoya girer girmez takındığımız; o tavırdan ve onun uzantısı bütün tavırlarımızdan çıkarak buraya kadar geldi.

Önümüzdeki dönemde bu tablolar bizi son derece meşgul edecektir. **Bizim "Atatürk ilke ve devrimlerine"** dayalı, **"ulus devleti - üniter devleti - laik devleti"** temel alan Cumhuriyetimizin değerleri, hatta varlığı giderek sorgulanacak, giderek daha çok baskı altına alınmak istenecektir. Giderek kuşatılmak istenecektir. Türkiye, **Ulusal Kurtuluş Savaşı** ile yöneldiği o tarihsel sürecin doğrultusundan saptırılmak istenecektir.

Türkiye'yi savurmaya, kendi yörüngesinden alıp koparmaya yönelik bir büyük mücadelenin önümüze geleceğini hepimizin bilmesi gerekir. Bu mücadeleye hem CHP Grubu olarak, hem Parti Meclisi olarak, hem de tüm örgüt kademelerimiz, kadın ve gençlik kollarımız, her kesimden üyelerimiz olarak topyekün hazırlıklı olmalıyız.

Biz bu süreç içerisinde daima Türkiye'nin "**kendi yararlarını öncelikle gözeten demokratik, laik bir cumhuriyet olarak, bağımsız bir toplum olarak, çağdaş demokratik sosyal hukuk devleti olarak**" kendi refahını, barışını, uyumunu, kendi süreçleriyle geliştirmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bu mücadeleyi götürecek temel parti Cumhuriyet Halk Partisi'dir. Bu doğrultuda mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Türkiye üzerinde oynanan ve oynanmak istenen tüm baskı, oyun ve tuzakları geçen dönemlerden daha yoğun bir şekilde karşılama yükümlülüğü bugün başta Parti Meclisimiz ve TBMM Grubumuz olmak üzere, tüm parti örgütümüzün omuzlarındadır. Türkiye'nin geleceğinin, Partimizin geleceği ile iç içe olduğunun bilincindeyiz.

CHP, bağımsız, laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti iddiasının, Atatürk ilke devrimlerinin, "ulus devlet-üniter devlet-laik devlet" temellerinde kurulmuş "sosyal hukuk devletimizin", "barışın-eşitliğin-özgürlüğün" Türkiye'sinin, başka hiçbir siyasi organizasyon tarafından ikame edilemez temel partisidir. Biz böyle bir misyonun partisiyiz.

Bunun gereğini, tüm cumhuriyetçi kesimleri, çalışan kesimlerin tüm örgütlerini, tüm sivil toplum kuruluşlarını, başta gençliğimiz olmak üzere halkımızı kucaklayarak, eksiksiz olarak yerine getirmeye kararlıyız...

II.- İÇ SİYASAL GELİŞMELER

2.0.- İÇ SİYASAL GELİŞMELER

2.1.- AKP İKTİDARINI CUMHURİYETİMİZİN TEMEL NİTELİKLERİNE SAHİP ÇIKMASI İÇİN BİR KEZ DAHA UYARIYORUZ:

2.1.1.- DEVLETİMİZİN KURULUŞ TEMELLERİNDEN ÖDÜN VERİLEMEZ...

Türkiye, bir din veya ırk cumhuriyeti değil, bir bilinç cumhuriyetidir. “Cumhuriyet-Demokrasi-Laik” ülkemizde çağdaşlığın, gelişmenin, barışın, ülkemizin bütünlüğünün” çimentosudur...

- Bizim bir **ulus devlet** olmamız, kimsenin “**kimliğine, etnik kökenine, ana diline saygının**” engeli değildir. Hepimiz aynı ulusun bireyleriyiz; hepimiz aynı devletin yurttaşlarıyız.
- “**Ulus Devlet- Üniter Devlet- Laik Cumhuriyet**” Atatürk Türkiyesi'nin kuruluşuna temel olan değerler ve kurallardır. Bu ilkeleri ödünsüz olarak, kararlılıkla korunmalıdır...

2.1.2.- LAİKLİK, “İNANÇ ÖZGÜRLÜĞÜNÜN, EŞİTLİĞİN, ÇAĞDAŞLIĞIN VE TOPLUMSAL BARIŞIN” GÜVENCESİDİR...

- **ATATÜRK** ilke ve devrimlerine, “**Laik Demokratik Cumhuriyetimizin**” değer ve kurumlarına her koşulda koşulsuz olarak sahip çıkılmalıdır. AKP iktidarı bu konuda sergilemekte olduğu zikzакlara son vermelidir...
- Türkiye'nin laik düzenini ve Cumhuriyetin çağdaş kazanımlarını hedef alan etkinlikler ile dini politikaya yansıtma, kamu yönetimini ve özellikle eğitimi bağnaz dini çıkar odakları ile kuşatma çabalarına kesinlikle fırsat verilmemelidir...
- İnançlara saygı ve vicdan özgürlüğü demokrasinin temel kurallarındandır. Ancak, devlet kurumlarının, siyasetin ve medyanın “**tarikatlar veya tarikatlar tarafından teslim alınmış siyaset tarafından**” kuşatılmasına hiçbir şekilde müsaade edilmemelidir.

- Dinin **siyasallaştırılmasına**, siyasetin de **dinselleştirilmesine** asla izin verilmemelidir. Camilere, ibadet yerlerine **siyasetin girmesi de**, dinin **baskı unsuru olması** da, din duygusunun ve dinî inançların **baskı altına alınması** da kesinlikle engellenmelidir.

2.2.- PKK TERÖRÜNE, YARATMAKTA OLDUĞU VAHŞETE DERHAL SON VERDİRİLMELİDİR...

2.2.1.- TÜM ŞEHİT AİLELERİNE, ŞIRNAKLI YURTTAŞLARIMIZA, ULUSUMUZA BAŞSAĞLIĞI DİLİYORUZ:

Acımasız PKK terörü her gün yeni canlar alıyor, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'muzdan her gün gelen yeni vahşet haberleri, yeni şehit haberleri ulusumuzu, her kökenden yurttaşlarımızı derinden sarsıyor, üzüyor. Sadece 29 Eylül Cumartesi günü PKK vahşeti 12 cana kıydı. Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde Beşağaç köyüne su götürme çalışmasından, yani bir kamu görevinden dönmekte olan minibüsü pusuya düşürerek durduran teröristler, 4'ü korucu, gerisi sivil yurttaşımız olmak üzere 15 kişiyi acımasızca kurşuna dizdi, 13 kişi olay yerinde yaşamını yitirdi, 2'si ağır yaralandı. **Kamu görevi dönüşünde pusuya düşürülerek şehit edilen yurttaşlarımızı saygıyla anıyoruz.**

2.2.2.- CHP OLARAK, TERÖRÜ, TERÖRE DESTEK VEREN TÜM KESİMLERİ BİR KEZ DAHA UYARIYORUZ:

Bu hain saldırıyı gerçekleştirenler, bu kanlı örgütün eylemlerini görmemezliğe gelenler, Türkiye'nin bütünlüğüne kasteden bu örgüte ülkemizin içinden veya dışından, doğrudan veya dolaylı olarak destek verenler derhal akıllarını başlarına almalı, ikili oynamaktan vazgeçmeli, terörün vahşetine ortak olmaya son vermelidirler.

2.2.3.- AKP HÜKÜMETİNİ TERÖRLE ETKİN MÜCADELE KONUSUNDA BİR KEZ DAHA GÖREVE ÇAĞIRIYORUZ...

Hükümet PKK terörü ile mücadele için gereğini içeride ve dışarıda tam anlamı ile yapmak yerine, AB'den destek, ABD'den yardım, Irak'tan işbirliği bekliyor... Artık Hükümet gaflet uykusundan uyanmalıdır. **AKP Hükümeti;**

- Daha oluşturulurken işlemeyeceği bilinen ve kısa sürede hiçbir iş becermeden çöken, sadece Türkiye'yi Terörle mücadele konusunda oyalayan “**Özel Temsilciler**“ gibi kurumsallaşmalara sığınmadan,
- Devletin en derin ve etkin sivil kurumlarından, “**Merak etmeyin, biz herkesle görüşüyoruz, işler kısa sürede hallolacak**” mesajlarının iyimserliklerine kapılmadan,
- “**PKK kamplarında sadece ABD yapımı hafif silahlar değil, top ve tank da var**” açıklaması ile yetinmeden,
- “**Sıcak takibe kapalı**” işbirliği anlaşmaları ile avunmadan,
- Ancak, en önemlisi, “**Büyük Orta-Doğu Projesi'nin**” kuyruğuna takılmadan,

Ülkemizin bütünlüğünü, her kökenden yurttaşlarımızın esenliğini, yurttaşlarımızın can güvenliğini koruyacak, ülkemizin her yöresinde, her türlü terör ve şiddete son verecek uygulamalara derhal etkinlik kazandırmalıdır.

AKP Hükümeti “hızla, basiretle, sağduyu ve sorumluluk anlayışı içinde hareket ederek, muhalefet partileri ile diyalog kurarak, devletin üst yargı ve öğretim kurumları ile çatışmaya son vererek, halkımızın, ülkemizin barışı ve bütünlüğü konularındaki hassasiyetlerini dikkate alarak”;

- İç barışın kanamasına neden olan her türlü oluşum ve olayların önünü alacak politikaları bir kez daha belirleyerek, etkinlikle uygulamaya koymalıdır.
- Ülkemizin, tüm yurttaşlarımız için, “bir huzur, eşitlik, özgürlük ve eksiksiz demokrasi” ortamına dönüşmesi için gerekli adımları atmalıdır.
- Cumhuriyetimizin vazgeçilemez dayanaklarını oluşturan “Ulus Devlet, Üniter Devlet ve Laik Devlet” ilkelerinden ödün verilmesine son vermelidir.

2.3.- “ABDULLAH GÜL’ÜN CUMHURBAŞKANI ADAYLIĞI” KONUSUNDA MERKEZ YÖNETİM KURULU’NUN AÇIKLAMASI

Sayın Abdullah Gül’ün Cumhurbaşkanı adaylığını değerlendiren CHP Merkez Yönetim Kurulu aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına karar vermiştir.

1. Başbakan Recep Tayip Erdoğan, seçimlerden sonra yaptığı konuşmada Cumhurbaşkanı adayını belirlerken uzlaşma arayacaklarını ve bu amaçla muhalefet partilerini ziyaret edeceklerini açıklamış, Genel Başkanımız Deniz Baykal’ı telefonla arayarak ziyarete geleceğini söylemişti. Ancak gelinen noktada Sayın Abdullah Gül herhangi bir istişare yapılmadan, uzlaşma aranmadan AKP tarafından tek taraflı olarak aday gösterilmiştir.

2. Meclis Başkanlığı seçiminde sergilenen tavır partimizce memnuniyetle karşılanmış ve AKP’li Meclis Başkan adayı tarafımızdan desteklenmiştir. Cumhurbaşkanlığı adayının belirlenmesinde de benzer bir yöntemin izlenmesi kamuoyu tarafından beklenir hale gelmiştir.

3. Anayasamıza göre Cumhurbaşkanı Türkiye Cumhuriyetinin ve Türk Milletinin birliğini temsil etmek ve devlet organlarının uyumlu çalışmasını gözetmekle görevlendirilmiştir. Böylesine önemli görevleri olan bir makama seçilecek kişinin siyasal uzlaşmayla seçilmesi ülkenin huzuru ve demokrasimizin gelişmesi açısından büyük yarar sağlayacaktır.

4. Milli görüş geleneğinden gelen Sayın Abdullah Gül’ün yakın geçmişteki pek çok yazı ve konuşması cumhuriyetin temel değerleriyle mutabık olmadığını açıkça göstermektedir. Bunlardan bazıları şunlardır:

- **“Cumhuriyet ilkeleri halka zorlama biçiminde dayatılmıştır.”**
- **“Ne Mutlu Türküm diyene lafını her yere yaza yaza Türkiye ilkel hale dönüşmüştür”, “Tarih boyunca görülmüştür ki en birleştirici unsur dindir”,**
- **“Moral değerleri açısından Türkiye’nin bütünlüğünü tehdit eden ve en ziyade tahribatı vermiş olan laiklik ilkesidir, laiklik olayıdır”,**
- **“Dindar olan bir subaya kendi ordunuzda hayat hakkı vermiyorsunuz ona ajan muamelesi yapıyorsunuz”,**
- **“İkinci Cumhuriyet ve yeni Osmanlılık kavramlarını çok sağlıklı buluyorum ve geleceğe ümitle bakıyorum”,**
- **“Türkiye’de cumhuriyetin sonu geldi, kesinlikle laik sistemi değiştireceğiz”**

Cumhurbaşkanlığı gibi Anayasal düzeni, laik demokratik cumhuriyeti koruyup işletmekle görevli bir makama seçilecek kimsenin yakın geçmişte yukarıda örnekleri verilen pek çok yazı ve konuşması varsa, o kişinin cumhurbaşkanı seçilmesi cumhuriyetin temellerini sarsacaktır. Anayasa Mahkemesi üyelerini Hâkimler Savcılar Kurulu üyelerini atama ve dolayısıyla hâkimlerin tayin ve terfilerini ve rektörlerin atanması yetkisini eline geçiren cumhuriyet karşıtı bir kişi rejimin geleceğini tehlikeye atacaktır.

5. AKP’nin Sayın Abdullah Gül’ün Cumhurbaşkanı seçilmesini Atatürk ilkelerine dayalı laik demokratik cumhuriyete karşı bir rövanşa dönüştürdüğü görülmektedir.

6. Sayın Abdullah Gül’ün Cumhurbaşkanı seçilmesi halinde Türkiye’nin kültürüyle, ekonomisiyle, medyasıyla ve yaşam tarzıyla bir din devletine dönüştürülmesi süreci

hızlanacaktır. Bu dönüşümden yarar uman uluslar arası güçler, bölgeye yönelik çıkarlarıyla bu değişimi ılımlı İslam projesiyle desteklemektedirler.

CHP, AKP hükümetinin ve seçilirse Sayın Gül'ün bütün uygulamalarını Anayasamızda ifadesini bulan Atatürk ilkeleri ve laik demokratik cumhuriyet açısından dikkatle izleyecek ve uyarılarını kararlılıkla sürdürecektir. Cumhuriyet birikimini ve değerlerini kurmak için görevini yapacaktır.

2.4.- CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ SÜRECİNDE SORUMLU TAVRIMIZI SÜRDÜRDÜK

“Milletvekili seçimi kampanyası döneminde meydanlarda, televizyon ekranlarında ip atıldı. İp atıldığı zaman herkes zannetti ki, bu ip terörist başının idamı için atılmıştır. Şimdi ortaya çıkıyor ki, bu Abdullah Gül'ün kuyudan çıkarılması için atılmış bir iptir.”

Cumhurbaşkanlığı seçimiyle başlayan tartışmalar bir anlamda “Anayasa krizi”ne dönüşmüş, neyin doğru, neyin yanlış olduğunun pek önemli olmadığı, bilimsel ve demokratik yaklaşımların ciddiye alınmadığı bir kamplaşma süreci yaşanmıştır.

CUMHURBAŞKANLIĞI BİR SİYASİ KİŞİLİĞİN OLGUNLAŞMA NOKTASINDA KENDİSİNİ TOPLUMA KABUL ETTİRMESİYLE ORTAYA ÇIKACAK OLAN BİR SONUÇ OLMALIDIR:

Cumhurbaşkanlığı bir siyasi kişiliğin olgunlaşma noktasında kendisini topluma kabul ettirmesiyle ortaya çıkacak olan bir sonuç olmalıdır. “Liyakat bakımından da Cumhurbaşkanlığı belli bir siyasi tecrübenin, belli bir siyasi uygulamanın, belli bir siyasi sürecin sonucunda toplumun yakıştımasıyla evet bu burada bu görevi yapar” demesiyle ortaya çıkacak bir siyasi olgunluk, bir siyasi kimlik, bir siyasi oturmuşluk temsil etmelidir.

SAYIN GÜL'ÜN BUGÜNE KADAR YAPTIĞI BAZI AÇIKLAMALAR, CUMHURİYETİN TEMEL NİTELİKLERİ KONUSUNDA KAFASININ KARIŞIK OLDUĞUNU ORTAYA KOYUYOR:

Cumhurbaşkanı Sn. Abdullah GÜL sıcak, yoğun, iddialı, tartışmalı ideolojik gerilimlerin içindeki bir siyaset sürecinin içinden çıkmıştır. Kendisi tarafından söylenmiş olduğu kayıtlara geçmiş olan aşağıdaki sözler, Cumhurbaşkanı olarak kendisinden sürekli kuşku duymamıza neden olmaktadır. Bu sözlerden bazılarını aşağıda yer verilmiştir:

- Sn. Abdullah GÜL, “**CUMHURİYETİN İLKELERİ HALKA ZORLAMA BİÇİMİNDE DAYATILMIŞTIR**” diyor. Bu bir gerçeği ifade etmenin ötesinde bir değerlendirme. Elbette zorlama olarak dayatılmıştır. Bu Cumhuriyetin ilkelerine yönelik menfi bir tavrın, onlardan şikayetçi olmanın dayanak arayışı içinde o şikayeti söylemenin dayanağını arama anlayışı içinde ifade edilen bir görüştür. **Zorla dayatıldı. Öyleyse çağımızda zorla**

dayatılan hiçbir şey kabul edilemez. Bunlar kaldırılın demediği kalıyor. Bu samimi görüşü. Kimse zorlamıyor kendisini. Bunu bir konferans şeklinde anlatıyor. Normal siyasetçi vaadi, siyasetçi esnekliği içinde söylenen böyle kaypak bir laf değil bu. **İdeolojik bir angajman. Böylesine bir zihniyet ile cumhuriyet korunabilir mi?**

- Sn. Abdullah GÜL; **“NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE LAFINI HER YERE YAZA YAZA TÜRKİYE İLKELE HALE DÖNÜŞMÜŞTÜR.”** diyor. Bunun içinde de bir kavmiyetçi yaklaşım yatıyor. Yani Türkiye'nin bir milli devlet kimliğini özümsemediği burada çok açık bir şekilde çıkıyor. Bunun altında eyalet sistemine kadar giden bir yaklaşıma açık duran bir tavır var. Böylesine bir sorumsuzluk olabilir mi?
- Sn. Abdullah GÜL; **“TARİH BOYUNCA GÖRÜLMÜŞTÜR Kİ, EN BİRLEŞTİRİCİ UNSUR DİNDİR”** diyor. Bununla bir özlem ifade ediliyor, bir şikayet dile getiriliyor. Din konusunda bir siyasetçinin söyleyebileceği bir sürü şey vardır. Ama Türkiye'nin bu ortamında bu gerginlikler yaşanırken bu çatışmalar, terör, etnik kimlik ayrışma çabaları yürütülürken siz çıkıp, “bir siyasi milli kimlik teklif etmekten vazgeçip de dini bir birleştirici kimlik diye söylerseniz” bunun bir önemi olmadığını iddia edemezsiniz. Şimdi bu zihniyet cumhurbaşkanlığına taşındı!!!
- Sn. Abdullah GÜL; **“MORAL DEĞERLERİ AÇISINDAN TÜRKİYE'NİN BÜTÜNLÜĞÜNÜ TEHDİT EDEN VE EN ZİYADE TAHRİBATI VERMİŞ OLAN LAİKLİK İLKESİDİR”** diyor. Bu söylemle laiklik ilkesi aşırı yorumlanıyor, haksızlıklara yol açıyor, bunu daha yumuşak bir anlayışa falan getirme çabası ortaya konmuyor. Çok açık, çok net. Tahribatını anlatıyor. O böyle diyor, biz de tam tersini düşünüyoruz. **Biz de diyoruz ki, “Türkiye'nin bütünlüğünün güvencesi laiklik ilkesidir. Alevi'si, Sünni'si, kendisini din karşısında çeşitli düzeylerde konuşlandırmış olan insanların hepsi kendilerini laiklik anlayışı etrafında bu toplumun bir parçası sayabiliyorlar. Bunun güvencesi laikliktir.”** Laiklik bir temel değer olarak kabul edilmeden cumhurbaşkanlığı yapılabilir mi?
- Sn. Abdullah GÜL; **“DİNDAR OLAN BİR SUBAYA KENDİ ORDUMUZDA HAYAT HAKKI VERMİYORSUNUZ, ONA AJAN MUAMELESİ YAPIYORSUNUZ”** diyor. Dikkat ediniz dindar diyor. Yani, sadece dinini içtenlikle özümsemiş, dindar kimliğinde kimseyi yaşatamıyor diyor. Peki bu durumda orduda bulunan subayların durumu ve konumu ne oluyor. Son derece sorumsuzca söylenmiş bir söz olduğu, birilerine yaranmak için söylendiği açık. Böyle bir ciddiyetsizlik olabilir mi?
- Sn. Abdullah GÜL; **“İKİNCİ CUMHURİYET VE YENİ OSMANLILIK KAVRAMLARINI ÇOK SAĞLIKLI BULUYORUM VE GELECEĞE UMUTLA BAKIYORUM”** diyor. İkinci cumhuriyet ve yeni Osmanlı kavramları, Osmanlılık bizim tarihimizin bir parçasıdır. Selçuklu da bir parçasıdır. Ama, cumhuriyet felsefesi, kurumları, siyaseti, birikimi ve değerlerine karşı yeni Osmanlılığı, bir Osmanlı Rönesansı anlayışını bir yeni alternatif gibi sunmak, böyle bir alternatif arayışına kalkışmak, ikinci cumhuriyetten bu medeti ummak anlaşılabilir bir şey hiç değil. Cumhuriyetimizin kuruluşundan 84 yıl sonra Türkiye'ye ikinci cumhuriyetçi, yeni Osmanlıcı bir cumhurbaşkanı. Böyle bir şey düşünce yapısında Türkiye huzurunu bulabilir mi?
- Sn. Abdullah GÜL, **“TÜRKİYE'DE CUMHURİYETİNİN SONU GELDİ, KESİNLİKLE LAİK SİSTEMİ DEĞİŞTİRECEĞİZ”** diyor. Bu Abdullah GÜL'ün en kaba değerlendirmesi, bir yabancı gazeteciye verdiği mülakattır. Kendisi bunu “Söylemedim” dedi, ancak yabancı gazeteci ısrar etti, “elimde konuşma kaseti var” dedi. Böyle bir durum kabul edilebilir mi?
- Sn. Abdullah GÜL, **“AB'YE TAM ÜYE OLARAK KABUL EDİLECEK TÜRK DEVLETİNİN SAYDAM, DEMOKRATİK BİR İSLAM DEVLETİ OLACAĞINI TAAHHÜT EDİYORUZ..”**

diyor. S. GÜL, bu sözleri 23 Kasım 2002 tarihinde Alman Die Welt gazetesinde Kopenhag Zirvesi'nden beklentisinin ne olduğu konusunda yapılan mülakat sırasında söylüyor. Demokratik laik bir devlet yapısı yerine demokratik İslam devleti olacağımızı bir Başbakan olarak öngörebiliyor. Bu zihniyet Çankaya'ya taşınabilir mi?

- Abdullah GÜL, “**8 YILLIK KESİNTİSİZ ZORUNLU TEMEL EĞİTİM, REFORM DEĞİL EĞİTİME DARBE. BASIN DESTEKLİ SİVİL ASKER BÜROKRASİSİ VE SOL PARTİLERİN DAYATMASI. BUNU ANCAK ARA REJİM ÜRÜNÜ HÜKÜMETLERİ YAPAR.**” dedi. “**8 yıllık kesintisiz zorunlu temel eğitim**”, Devrim yasaları öneminde bir düzenlemedir. Bizim çok önemseydiğimiz bu yasal düzenleme Sn. GÜL'ü acaba neden rahatsız ediyor, çok merak ediyoruz...
- Bunlar dışında, örneğin,
 - ✓ Sn. Abdullah GÜL, “**DUBAİ ANLAŞMASI. HAYIR YALANDIR. KESİNLİKLE BÖYLE BİR ŞEY YOKTUR**” diyebiliyor.
 - ✓ AB ile imzalanan 17 Aralık 2004 belgesinde, “**ORTADA CHP'İN YANLIŞ TERCÜMESİ VAR... KALICI KISITLAMALAR (DEREGASYONLAR) YOKTUR**” diyebiliyor. Ardından Dışişlerimiz “kalıcı deregasyonları kabul etmiyoruz” şeklinde AB'ye nota vermek zorunda kalıyor.

Özetle, Sn. Abdullah GÜL'ün, AB konusunda gazetelerde tefrika edilen diğer görüşlerine kadar, **pek çok somut konuda bugünkü çizgisinin çok ötesinde şeyler söylediği, gerçekleri inkar etmeye hazır bir tavır içinde olduğu, kamuoyumuzun tespit ettiği bir gerçektir.**

“MİLLİ GÖRÜŞ GÖMLEĞİNİ ÇIKARDIK” DEDİLER... BUNLARI SÖYLEYEN SN. ABDULLAH GÜL ACABA GERÇEKTEN DEĞİŞTİ Mİ?, ÖZELEŞTİRİ YAPTI MI?:

Milli Görüş kimliği ile bir içten hesaplaşma yapıldı mı? “**Bu bizim bir iç siyasi dönüşümüzün sonucunda aştığımız düşüncelerdir**” denildi mi? Böyle bir değerlendirme yapıldı mı? Yapılmadı. Sadece “gömleği çıkardık” denildi.

Çankaya Köşkü'nde verilmeye başlanılan **türbanlı davetler** acaba rastgele yapılmış, gözden kaçmış etkinlikler mi?, yoksa, **bunun altında o gerçekten vazgeçilmemiş olan sinsi misyona toplumu ısındırma çabaları mı yatmakta...**

HAYIR. O ZAMAN DA ROL YAPMIYORDU... O ZAMAN SAMİMİYDİ. ŞİMDİ DEĞİL:

Abdullah GÜL, şimdi bu manzara karşısında bugün sadece “**rol yapmıyorum**” diyor. Bir defa bu değerlendirme bizatihi olayın ne kadar kuşkulu olduğunun bir dolaylı itirafı niteliğinde. Bugün, “**Rol yapmıyorum, samimi konuşuyorum**” diyor. Peki dün samimi konuşmuyordun? **Bunları, yukarıda yer alan görüşleri söylerken rol mü yapıyordun? O zaman samimi değil miydin?** Bu durumda senin samimiyetine biz güveneceğiz Bir dayanak arama ihtiyacı içinde değil miyiz?

SN. ABDULLAH GÜL, SİYASETTE DÜN HİÇBİR ZAMAN UNUTULMAZ:

Bunlar çok önemli. Bu sözler Sn. GÜL'ün 40 yaşını geçtikten sonra, daha dün söylediği laflar. Yani bunları inkar etmek, bunları yok saymak, bunları unutuvermek. Ne zaman, neyi unutacağımıza kim karar verecek? **Bugün sen başka şey söylüyorsun, dünü unut diyorsun. Bugün söylediklerini de yarın başka birisi unut diyecek.** Onları da o zaman unutacağız. Böyle bir süreçte Cumhuriyetimizin en yüce makamına güven sağlanabilir mi?

HALKIMIZ, SN. ABDULLAH GÜL'DEN DÜNYADA EŞİ BULUNMAYAN "ÇAĞDAŞ TÜRKİYE MODELİ"NE SAHİP ÇIKMASINI BEKLİYOR...

Bilindiği gibi ABD' hariciyesinin güçlü ismi Richard HOLBROOKE, 22 Temmuz seçimlerinin hemen ardından televizyonda; "**11 Eylül'den beri, ABD dünyanın her yerinde ılımlı İslami demokrasiler istiyoruz, diyor. İşte sadece iki tane var: Türkiye ve Malezya. Türkler çok dramatik seçim yaptı.**" açıklamasını yaptı. CHP yönetimi olarak şimdi bir kez daha Hükümete soruyoruz:

- "Laik demokratik Türkiye Cumhuriyeti", dünyada eşi bulunmayan "Çağdaş Türkiye Modeli" nereye götürülmek isteniliyor?
- "Türkiye'yi "ılımlı İslam devletine" dönüştürmek isteyen dış odaklara, içeride kim kucak açıyor, omuz veriyor?
- Holbrooke bu sözleri söyleme cesaretini kimden alıyor?
- AQBD ile kurulmuş olan ilişki nasıl bir stratejik ortaklık.? Bu ortaklıkla kimin hakları ve çıkarları korunuyor?

AKP iktidarından, hükümetten bu soruların yanıtını derhal vermesini bekliyoruz... Düne kadar Dışişleri Bakanı, bugün Cumhurbaşkanı olan Sn. Abdullah GÜL'den bu konulara açıklık kazandırılmasını bekliyoruz.

2.5.- AKP'NİN YENİ ANAYASA PROJESİ, ATATÜRK'E SIRTINI DÖNEN BİR “GERİYE DÖNÜŞ” ARAYIŞIDIR...

2.5.1.- AKP, ANAYASAMIZIN KIRMIZI ÇİZGİLERİNİ DELMEYİ HEDEF ALIYOR...

AKP'NİN ANAYASA TASLAĞI, ATATÜRK ADINI VE ATATÜRK DÜŞÜNCESİNİ TASFİYE ETMEYİ AMAÇLAYAN BİR ANAYASA ÖNGÖRMEKTEDİR.

AKP'NİN GERÇEK AMACI, “ATATÜRKÇÜLÜĞÜ ZİHİNLERDEN, BELGELERDEN KAZIMAK”: İŞTE BELGESİ

Demokrasi dışı yöntemlerle yapılan anayasalar çok eleştiri konusu oluyor ve benimsenmiyor. Renksiz bir anayasa lazım. Herhangi bir ideolojiyi öngörmeyen, dayatmayan bir anayasa lazım.

Anayasanın başlangıç bölümünde ve birçok maddesinde bu var. Yeminde de var mesela. Atatürk milliyetçiliği var, Atatürk ilke ve inkılapları var. Bütün bu kavramlar, Anayasa Mahkemesi'nin yasaları denetlemesi sırasında temel alınıyor. Dolayısıyla ideolojiler, siyasi partilerin işidir. Her siyasi parti kendine özgü bir ideolojiyi savunabilir, savunmalıdır. Farklılıklar öyle ortaya çıkacaktır. Kemalist bir parti de kurulabilir, kurulmalıdır da. Bunu destekleyecek insanlar çıkar. Ama anayasalar bütün bu ideolojilere eşit mesafede durmalıdır.

*Mevcut anayasada Atatürk milliyetçiliği ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık yer alıyor. Bu ifadelerin yeni anayasada yer almaması doğru olur diye düşünüyorum. Mustafa Kemal Atatürk başka bir şeydir, Kemalizm veya Atatürkçülük başka bir şeydir. Anayasa bu anlamda Kemalizm ideolojisinin izini taşıyor. **Zafer ÜSKÜL** (AKP Mersin milletvekili- AKP'nin soldan dönme yeni ideologlarından)*

Bu doğrultuda çok gözü kara bir atılım yapmaktadır. Atatürk referansı kısmen korunmaktadır. Ama bu bir zorunluluk olarak asgariye indirilmiş bir şekilde tutulmaktadır. Yani ortada AKP'nin Atatürk'e sırtını dönen bir Anayasa Taslağı vardır. Bundan sonraki gelişmeler açısından da bu yön verici, ışık tutucu bir noktadır diye düşünüyorum.

AKP'NİN ANAYASA TASLAĞI, LAİKLİĞİN İÇİNİ BOŞALTACAK BİR ANAYASA ÖNGÖRMEKTEDİR.

AKP Anayasa Taslağının getirdiği yeni anlayış içinde din, devlet ilişkisi, din eğitim ilişkisi yeniden düzenlenecektir. Yaşam tarzı, yaşam biçimi, yaşam sembolleri toplumda yepyeni bir noktaya getirilmek istenecektir. Bu taslağın yaşama geçirilmesi halinde, dini baskı ve tarikat ağırlığı toplumsal yaşamda, eğitimde ve devlet düzeninde çok açık bir biçimde ortaya çıkacaktır. Bunu öngören, bunu amaçlayan bir Anayasa Taslağı ile karşı karşıyayız.

AKP'İN ANAYASA TASLAĞI, ÜNİVERSİTELER VE DEVLET ÖĞRETİM KURUMLARINDA TÜRKÇE DIŞINDA DİĞER ETNİK DİLLERDE DE EĞİTİM GÖREBİLMESİNİ ÖNGÖREN BİR ANAYASA ÖNGÖRMEKTEDİR.

Anayasanın 44. maddesi Türkiye'nin eğitim dilini Türkçe dışında dillere de açan bir madde olarak düzenleniyor. AKP'nin yeni anayasa taslağı hayata geçerse, artık Türkiye'de çocuklarımız ilkokulda, ortaokulda, lisede, üniversitede eğitim dili olarak **Devlet Kurumlarında** sadece Türkçe eğitim görmeyecekler, etnik dillerde de eğitim görmek imkanını bulacaklar.

Bunun bizi getireceğı noktada Türkiye'de ulusal birliğin, ulusal bütünlüğün parçalanmasıdır, dağılmasıdır. Eğer bu bilinçli olarak amaçlanmışsa ne yaptığını bilerek oraya birileri koymuşsa bu gerçekten büyük önem taşıyor. Eğer bunu fark etmeden oraya tesadüfen koymuşlarsa, çok şaşırtıcı bir tablodur.

Nasıl olmuştur da Türkiye'nin yeni anayasa taslağına eğitim dilini etnik dillerde yapmayı öngören bir madde girmiştir. **Bu bizim ancak Sevr'den sonra Lozan'da elde ettiğimiz ulusal bütünlüğümüzü, 84 yıl sonra bir anayasayla geri vermemiz sonucunu doğuracaktır. Bu çok vahim bir tablodur.**

AKP'İN ANAYASA TASLAĞI, YARGI BAĞIMSIZLIĞINI ORTADAN KALDIRACAK, ONU BAŞBAKANIN HEGEMONYASI ALTINA SOKACAK BİR ANAYASA ÖNGÖRMEKTEDİR.

Yargı artık bağımsız olmaktan çıkacaktır. Başbakanın hegemonyası altına Türkiye'de yargı girecektir. Anayasa yargısından Hakimler Savcılar Yüksek Kuruluna yargı mesleğine girecek olan gençlerin seçimine kadar her konuda hükümet ağırlığı açık bir biçimde ortaya çıkacaktır. "*Kişi hak ve özgürlüklerini genişletiyoruz*" diyorlar 82 anayasasında yargıçların ve savcılarının dernek kurma özgürlüğü vardır. Bu anayasada, yeni getirilen taslakta ortadan kaldırılacaktır. Yani kişi hak ve özgürlükleri bakımından da, yargı bağımsızlığı bakımından da üzüntü verici bir tablo çıkmaktadır.

2.5.2.- YENİ BİR ANAYASA YAPMAYA YÖNELMEK, ESKİ ANAYASAYI İPTAL ETMEK DEMEKTİR. TBMM'İN BÖYLE BİR YETKİSİ YOKTUR.

Bizim anayasamız 175. maddesinde yeni bir Anayasa yapılmasını değil anayasanın nasıl değiştirileceğini düzenlemiştir. Yani bizim anayasamızda anayasanın değiştirilmesine yönelik düzenleme vardır. Ama yeni bir anayasa yapılmasına yönelik bir düzenleme yoktur. Bu şu demektir? Biz hepimiz var olan anayasanın bir ürünüyüz. Yani hükümette, muhalefette, iktidarda, parlamentoda hepimiz var olan, bu yok sayılmak istenen anayasanın bir ürünüyüz.

Bizim "**anayasayı yenileyeceğiz**" dememiz eski anayasayı iptal edeceğimiz anlamına **gelmemtedir**. Yeni bir anayasa yapmak demek eski anayasayı iptal etmek demektir. Bizim böyle bir yetkimiz bizim yoktur. Bizim anayasamızın 175. maddesinde kuralları çerçevesinde

anayasamızın bazı maddelerini değiştirme, ortadan kaldırma olanağımız olabilir. Ama tümünü kaldırma, yeni bir anayasa yapma yetkimiz yoktur.

Eğer bazı acil anayasa değişikliği hissettikleri noktalar varsa bunun gereğini birlikte yaparız. Buna biz açığız. Bunu somutlaştırmaları lazım. Hayır bizim derdimiz belli bir somut ihtiyaa cevap verecek anayasa değişikliği değil. Biz anayasanın ruhundan, anayasanın özünden, tarihi kimliğinden rahatsızız. Bunu ortadan kaldırmak, bunu yok etmek, bunu iptal etmek istiyoruz diyarlarsa bunu bugünkü meclis içinde bunların yapması mümkün değildir.

ANAYASA ANCAK KURUCU MECLİSLER TARAFINDAN YENİDEN YAPILABİLİR, YAPILMASI GEREKEN ŞEY İHTİYAÇ DUYULAN KONULARDA ANAYASA DEĐİŐİKLİĐİNE GİTMEKTİR...

Anayasamızın değiştirilemez maddeleri vardır. Başlangıçta ilk 4 maddesi bu niteliktedir. Anayasamızın, devletimizin, cumhuriyetimizin kimliğini, karakterini belgeleyen o maddeler değiştirilemez. nce bu maddeleride değiştireceğini açıklayan AKP iktidarı Şimdi **“bu maddeleri değiştirmekten vazgeçtik”** demekte. Ancak söylemedikleri bir önemli husus var. O dört maddeden ikincisi anayasanın başlangıç bölümünde bulunan temel ilkelere referans yapıyor. **“Başlangıçtaki temel ilkeler esas alınarak”** diye o maddeler yorumlanıyor.

Şimdi ortaya konan AKP anayasa taslağında, anayasanın başlangıç bölümünün anayasa dışında olduğu ilan edilmiştir. Var olan başlangıç bölümü de bir tek paragrafa indirgenmiştir. Yani 4 maddenin özü ortadan kaldırılmıştır. Bu çok ciddi bir hukukilik problemi doğurur. Meclis Başkanı Sayın Köksal **TOPTAN** bu açmazların farkında olduğu içindir ki, bu hukuk krizinin farkında olduğu içindir ki, **“kurucu meclis gerekir”** diyor.

Eğer gerçekten bir yenileme ihtiyacı varsa, anayasalar ancak kurucu iradeyi yansıtan bir oluşumla yenilenir. Bir kurucu meclis eliyle yenilenir. Kurucu meclisin nasıl kurulacağı da gene anayasada düzenlenir. Demokratik süreçte bu iş böyledir. Avrupa’daki pek çok ülke anayasasını 2. dünya savaşından sonra değiştirme gereğini duymuştur. Ama onlar bunu kurucu meclisler eliyle ve kendi anayasal süreçleri içinde yapmışlardır.

Şimdi bizim anayasamızın içinde böyle bir madde yok. Var olan tablo karşısında hükümetin yapması gereken anayasayı yenileme, eski anayasayı iptal etme iddiasından vazgeçerek anayasayı değiştirmek istedikleri noktalardaki taleplerini açıkça ortaya koymaları ve o konularda bir değişiklik arayışına girmeleridir. **Eğer bunları belirlerse bu konuda bir toplumsal uzlaşma arayışı gerçekleştirilebilir.**

Bizim hem bize vücut veren anayasayı iptal edip, hem kendi varlığımızı sürdürmeye kalkmamız bir çelişkidir.

- Bunu aşmanın yolu anayasayı yenileme iddiasından vazgeçip anayasa değişikliğine yönelmektir.
- Ya da anayasa yenileme konusunda iddialı isek toplumu kucaklayacak bir kurucu meclisin nasıl oluşacağını bugünkü anayasamıza yerleştirmek ve o mekanizmayı işletmek olmalıdır.

AKP iktidarına yeni bir anayasa yapma yetkisi verilmesi ise, “kuzuya ciğer teslim etmekten farksızdır. Biz bu oyuna gelmeyeceğiz...

2.5.3.- TÜRKİYE'NİN ŞU ANA KADAR BU YAPILAN ANAYASA TASLAĞI ÇALIŞMALARINA VERDİĞİ TEPKİ, İKTİDAR BAKIMINDAN ÇOK UYARICI OLMALIDIR.

“Bizim bu çalışmalarımızın sürecini veya bu çalışmaların devam edip etmemesinin kararını Rektörler Kurulu vermeyecek, Rektörler Kurulunun böyle bir yetkisi yok. Rektörler önce kendi işine baksın. Böyle bir hakları yok bir defa... 'Rektörler bir araya gelmiş, eğer Türkiye'de anayasayı yapma görevi rektörlere aitse o zaman zaten TBMM'nin varlığının hiçbir anlamı yoktur. Birakalım onlar götürsün bu işi. Kusura bakmasınlar, herkes yerini, konumunu bilecek” (R. TAYYİP ERDOĞAN)

Kamuoyunun uzlaşma beklentilerini boşa çıkararak, kendi amaçları doğrultusunda anayasa taslağı hazırlayan AKP, yargı organları, üniversiteler, iş dünyası, sendika ve odalardan sert eleştiriler aldı.

- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Abdurrahman Yalçınkaya**, türbanın anayasaya sokulamayacağına işaret ederek **"Yasak getirilen fiiller, yasalarda, hele hele anayasada değişiklikler yapılarak yasal hale getirilmemelidir"** dedi.
- Rektörler Komitesi; AKP'ye anayasa değişikliği çalışmalarına referandum sonrasına kadar ara vermesi çağrısı yaptı. Komite adına açıklamayı okuyan YÖK Başkanı Prof. **Erdoğan Teziç**, anayasa taslağı hazırlama sürecinin demokratikliğine gölge düştüğünü ve AKP'nin çalışmasının toplumda tedirginliğe yol açtığını vurguladı. Teziç, AKP'nin anayasayla üniversitelerde türbanı serbest hale getirmesinin de mümkün olamayacağını belirtti.
- TÜSİAD Başkanı **Arzuhan Yalçındağ**, İskenderun'da yaptığı konuşmada hükümeti yeni anayasa taslağı ile ilgili süreç şeffaf olmadığı için eleştirirken cumhurbaşkanı seçilen **Abdullah Gül** 'ü de laiklik konusunda taraf olması için uyardı. TÜSİAD eleştirilerine önceki hafta yapılan Yüksek İstişare Kurulu'nda (YİK) da devam etti. Yalçındağ, anayasa tartışmalarında laiklik konusunun ön plana çıkmasının bazı hükümet üyelerinin geçmiş dönemlerdeki söylemlerinden kaynaklandığını, hükümetin laiklik konusunda toplumun kaygılarını gidermemesi durumunda, tartışmaların kilitleneceğini belirtirken YİK Başkanı **Mustafa Koç** da **"Yeni bir anayasanın hazırlıkları sürerken tartışmalar bizi laik, demokratik bir yapıya götürmeli. Yeni anayasa yalnızca iktidar partisinden çıkmamalı, geniş bir uzlaşma olmalı"** diye konuştu.
- Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) ise anayasa değişikliğinin gündeme gelmesiyle birlikte, gerginliğin tırmadığını ve ekonomik açıdan yıpratıcı bir süreç girildiğini belirtti ve bir adım ileri giderek çalışmaların durdurulmasını istedi.
- Türk-İş ise yeni anayasanın hazırlanmasında **"cumhuriyetimizin temel niteliklerine bağlı kalınması, demokratik, laik, sosyal hukuk devleti ilkelerinin ve ulusumuzun ortak çıkarlarının azami derecede korunması ilkeleri"**nin temel alınmasını isteyerek **"yeni anayasa toplumun ortak bir uzlaşma metni haline getirilmelidir"** değerlendirmesinde bulundu.
- Ekonomik ve Sosyal Konsey'in sivil kanadını oluşturan meslek örgütleri, yeni anayasa hazırlık sürecine aktif olarak katılmak istediklerini bildirdi. TOBB, TİSK, Türk-İş, Hak-İş, Kamu-Sen, KESK ve TZOB adına açıklama yapan TOBB Başkanı **Rifat Hisarcıklıoğlu** , **"Tüm siyasi partileri, üniversiteleri, meslek kuruluşlarını, sendikaları, sivil toplum kuruluşlarını ve medyayı çağdaş bir anayasa yapmaya çağırıyoruz. Mustafa Kemal Atatürk, bu ülkenin kurucusudur. Bunu kimsenin silmeye gücü yetmez"** dedi.

AKP İktidarı umarız ki, toplumun gösterdiği bu tepkiyi doğru değerlendirecektir. Umarız hükümet bu tepkileri doğru olarak değerlendirir ve yeni bir durum değerlendirmesiyle yeni bir politika içine girerler. Bu sağlanırsa bundan memnuniyet duyarız.

Hayır, “*biz inadımız inat işte %46 oy aldık, biz kendi kafamıza göre bir anayasayı Türkiye’ye dayatacağız*” ısrarı içine girerlerse ve hele bu anayasa içinde laikliğin gerçekten içini boşaltacak düzenlemeler, Türkiye’nin ulusal bütünlüğünü ortadan kaldıracak, eğitim dilini yerel etnik eğitim dillerine de, dillere de yayacak bir anlayışta ısrar edecek olurlarsa buna Türkiye çok ciddi tepki gösterir.

Biz bu tepkiye elbette kol kanat gereriz, sahip çıkarız ve bu tepkiyi düşüncemizle, halkın milleti ikna etmeye çalışarak ve bu konudaki anlayışımızı, toplumsal direncimizi sergileyerek çok net bir şekilde ortaya koyarız. Türkiye çok ciddi tartışmaların içine sürüklenir. Umarız bunu değerlendireceklerdir, yeni bir anlayışın içine gireceklerdir.

2.5.4.- AKP, ANAYASA TASLAĞI İLE, “LAİKLİĞE YENİ TANIM ARAYIŞLARINDA”

- Akademisyenlerin hazırladığı taslakta, laikliğe yeni bir tanım getirilmesi, eğitim ve öğretimin Atatürk İlke ve İnkılapları doğrultusunda yapılacağı ilkesinin çıkarılması öngörülüyor. Eğitim ve öğretim hakkı başlıklı maddede de, türban yasağının kaldırılmasıyla ilgili, iki seçeneğe öneri getiriliyor. Akademisyenlerin hazırladığı taslakta laiklik ilkesi yeniden tanımlanıyor.
- “*Laiklik din ve vicdan hürriyetine sahip olan bireylerin bu hürriyeti kullanarak kendi inanç dünyalarını belirleme ve onun gereklerine göre yaşama konusunda güvence sağlayan bir ilkedir*” deniyor.
- “*Din ve vicdan hürriyeti*” başlıklı maddede köklü değişiklikler önerildi. Buna göre herkes din ve inanç hürriyeti; tek başına veya topluca, alenen veya özel olarak ibadet, öğretim, uygulama ve ayin yapmak suretiyle dinini veya inancını açıklama ve bunları değiştirebilme özgürlüğünü de içerecek.
- İbadet, dini ayin ve törenlerin “*Demokratik ve laik cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde yapılamayacağı*”na ilişkin hüküm metinden çıkarıldı.
- Temel hak ve özgürlüklerin “*Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü, laik cumhuriyetin gereklerine göre kısıtlanabileceği*” hükmü kaldırılıyor.
- Anayasa’nın değiştirilemez maddeleri arasında yer alan “*Dili Türkçedir*” ifadesi ise “*Resmi dili Türkçedir*” olarak değiştiriliyor.
- Anayasanın eğitim ve öğretim hakkı başlıklı maddesi de yeniden düzenlendi. Eğitim ve öğretimin “*Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda*” yapılacağı

hükmü kaldırılıyor. Bu maddeye türban yasağının kaldırılmasıyla ilgili iki seçenekli öneri getirildi. birinci seçenekte “**Kılık ve kıyafetinden dolayı hiçkimse yükseköğrenim hakkından mahrum bırakılamaz**”, ikinci seçenekte ise “**yükseköğretim kurumlarında kılık ve kıyafet serbesttir**” hükmü öneriliyor.

2.5.5.- TASLAK RESMEN ORTAYA ÇIKINCA MADDELER PARTİMİZ TARAFINDAN GEREĞİNCE DEĞERLENDİRİLECEKTİR

AKP'nin anayasa taslağının maddeleri hakkında parti görüşümüz, taslak resmen kamuoyu ile partimizle paylaşıldıktan sonra tüm ayrıntıları ile kamuoyuna sunulacaktır. Ancak şimdiden hukuk ve yargı alanında bazı uyarılarda bulunmakta yarar görmekteyiz.

Yeni anayasa çalışmalarında; “**Yasama ve yürütmenin Anayasa Mahkemesi'ne müdahalesine olanak verecek**” düzenlemeler kesinlikle gündeme gelmemelidir. Zira, bu tür arayışlara yönelmek, “**Hukukun üstünlüğü, hukuk devleti, temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması**” gibi temel ilkeleri tehdit etmek anlamına gelir.

Yargıç bağımsızlığı, yargıç güvencesi ve yansızlığı önünde en büyük engel Adalet Bakanlığı'nın uhdesinde toplanmış olan görev ve yetkililerdir.

Yargı bağımsızlığı ve hakim güvencesi ilkeleri mevzuatta yeterince sağlanamamıştır. Örneğin, Anayasa'da (m. 140/6 ve m. 159 gibi) yargının yönetimi ve denetimi, yürütme organının bir parçası olan Adalet Bakanlığı'na bağlı olarak düzenlenmiştir. **Hakimlerin yönetsel bakımdan Adalet Bakanlığı ile olan bağılılıkları tamamen sona erdirilmelidir.**

Bilim adamların taslağında, Adalet Bakanı'nın **Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu**'ndan (HSYK) çıkarılması önerilmişti. Ancak geçen hafta sonu Sapanca'da gerçekleştirilen üç günlük çalışmada AKP buna karşı çıkınca Adalet Bakanı yine HSYK'da kaldı. **Hem Adalet Bakanı hem de müsteşarı HSYK'da yer almamalıdır...**

'Hâkim ve savcılarının denetimi' yetkisi Adalet Bakanlığı'ndan alınıp HSYK'ya verilmeli, Teftiş Kurulu da HSYK'ya bağlanmalıdır...

2.6.- AKP'NİN GÖRMEZDEN GELDİĞİ SİYASİ ETİK YASASININ TAKİPÇİSİYİZ

Halen 23. dönemde seçilmiş olan milletvekillerinin ciddi bir bölümü hakkında 22. dönemden aktarılmış olan “dokunulmazlıklarının kaldırılmasına yönelik tezkereler” vardır. Ülkemizde milletvekili dokunulmazlığının adi suçlara kalkan olmamasını sağlayacak çerçevede sınırlandırılmamış olması, parlamenter sistemimizin en önemli sorunlarından biri olarak önümüzde durmaktadır.

Ülkemizin Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde, ülkemiz tarafından gerçekleştirilmesi öngörülen siyasi reform çalışmaları arasında, **Milletvekili Dokunulmazlığının sınırlandırılması** yanında **Parlamento Siyasi Etik kurallarının** AB ülkeleri uygulamaları düzeyinde hayata geçirilmesi de büyük önem taşımakta, bu husus **Katılım Ortaklığı Belgesi**'nde ve İlerleme Raporlarında da yer almaktadır.

AB'nin öncelikli olarak üzerinde durduğu bu iki temel konu, yolsuzluklar ve kuralsızlıklarla kuşatılmış AKP İktidarı tarafından yıllardır görmezden gelinmiş, tüzük kuralları çiğnenerek, verdiğimiz yasa teklifleri komisyonlarda bekletilmiştir.

Ülkemizde yaşanan kuralsızlıkların, denetimsizliklerin en yakın örneği ise seçim harcamalarıdır. Seçim döneminde yapılan harcamalar konusunda hiçbir denetim ve kontrol mekanizmasının olmaması, batı demokrasilerinin hiçbirinde kabul edilebilir bir durum değildir.

22 Yasama Dönemi hükümetin bu duyarsızlığı ile hiçbir somut adım atılmadan geçmiş; 23. Dönemin hemen başında da İstanbul Milletvekili Algan HACALOĞLU ve CHP milletvekilleri tarafından konu tekrar gündeme getirilmiş ve yeni bir yasa teklifi TBMM'ye sunulmuştur.

Bu kapsamda, uygulanmasının zorunlu olduğu düşünülen bazı konular şunlardır:

- ✓ 3069 sayılı “**TBMM Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun**”da değişiklik yapılarak, konu daha kapsamlı olarak yeniden düzenlenmelidir.
- ✓ **Başbakan ve bakanlar mal varlıklarının yönetimini kayyuma devretmelidir.**
- ✓ **Milletvekilleri ve bakanların mal bildirimlerinin kapsamı genişletilmelidir.**
- ✓ **Milletvekilleri ve bakanlar, “TBMM dışı faaliyetlerinden” kaynaklanan gelirlerini yazılı beyan etmeli, bu beyanlar kamuoyuna açıklanmalıdır.**
- ✓ **Milletvekilleri ile bakanların “Mal Bildirimleri” ile “TBMM dışı faaliyetlerinden kaynaklanan gelirlerine ait beyanları” kamuoyuna açıklanmalıdır.**
- ✓ **Hediye niteliğinde mal ve hizmet kabulünde kısıtlamaların kapsamı genişletilmelidir.**
- ✓ **Bir siyasi partiden başka bir siyasi partiye geçişte maddi çıkar sağlayanlar milletvekilliğinden düşürülmelidir.**

- ✓ Bu uygulamaları izlemek, değerlendirmek ve raporlamakla görevli “TBMM Siyasi Etik Kurulu” oluşturulmalıdır.

Kopenhag kriterlerinin ülkemizde de eksiksiz yaşama geçirilmesi için siyasi irade artık ortaya konulmalıdır. AKP “I nolu Kopenhag Kriterini”, demokratik parlamenter sistemin çağdaş, olmazsa olmaz ilkesini, “siyasi etik/ahlak kurallarını” artık daha fazla görmezlikten gelemez. Siyasi etik/ahlak kurallarının çağdaşlaşmasının, şeffaflaşmasının, halkın temsilcilerinin halka tüm davranışları ile ilgili halka hesap verebilmesinin takipçisi olacağız.

2.7.- GÜLEN VE TARİKATINA YARGI TAKİBİ

Yargıtay Başsavcılığı, ABD'de yaşayan **Fethullah Gülen'in "anayasal düzeni değiştirmek için örgüt kurma"** iddiasıyla yargılandığı davadan beraat kararı verilmesine karşı çıktı. Tebliğnamede, Gülen'in **"anayasal düzeni değiştirmek ve laikliği kaldırarak, yerine şeriata dayalı devlet kurmak amacıyla"** olduğunu vurgulanarak mahkûmiyeti gerektiği, ancak bunun zamanaşımı süresine takıldığına işaret edildi. 9. Ceza Dairesi'nin, Başsavcılığın görüşünü benimsemesi durumunda Gülen hakkında yeni bir soruşturma gündeme gelebilecek.

Fethullah **GÜLEN**'in, yargılandığı davada; Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi, Gülen'in, üzerine atılı suçun gerçekleşmediği gerekçesiyle beraatına oybirliğiyle karar vermişti. Yaklaşık 2 aydır tutuklu bulunan **"Musa'nın Çocukları Tayyip ve Emine"** kitabının yazarı **Ergün Poyraz** ile savcılığın temyizi üzerine dosya Yargıtay'a geldi. Yargıtay Başsavcılığı'nca hazırlanan tebliğnamede, suç ya da suçların işlenmesinin önemli olmadığı, teşekkülün oluşturulması ile suçun tamamlanacağı vurgulandı.

Gülen'in lideri olduğu örgütün eylemlerinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi yönünden irdelendiği tebliğnamede, şöyle denildi:

"Gülen örgütlenmesinin nihai amacı göz önüne alındığında, dosyada toplanan delillerle sabit olan 'Işık Evleri' tabir edilen yerlerde toplantılar yapmaları, buralarda çeşitli örgütsel faaliyetlerde bulunmaları, ülke genelinde ve yurtdışında örgütlenmeleri ve faaliyetleri, sözleşmenin 11. maddesi kapsamında değerlendirilemez, insan hakları, demokrasiyle bağdaşmaz ve hukuktan himaye talep edemez."

Başsavcılığın Tebliğnamede, Gülen'in organize edip yönettiği örgütün, Türkiye'de;

"Mevcut anayasal düzeni değiştirmek ve laiklik ilkesini de kaldırarak, yerine şariat esaslarına dayalı devlet kurmak amacıyla olduğu; aşamaları tebliğ, cemaat ve cihat temelinde, yurtiçinde ve yurtdışında dersane, okul, üniversite, yurt hazırlık kursları ve kurduğu şirketler aracılığıyla eğitimli bir kadro ve ekonomik bir güç oluşturarak, yönetimde teşkilatlanmayı, devlet idaresini ele geçirmeyi hedeflediği" belirlenmesi yapıldı. Gülen'in yurtdışına çıktığı 21 Mart 1999 tarihinden sonra da aynı amaç doğrultusunda faaliyetlerini sürdürdüğü, teşekkülün varlığını koruduğu sonucuna varıldığı kaydedildi.

“Gülen ve oluşturduğu teşekkülün nihai amacı ve istemi” şöyle değerlendirildi:

"Cebir ve şiddet de kullanmak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilga (anayasal düzeni değiştirmek, anayasanın ihlali) ile şariat esaslarına dayalı bir devlet kurmaktır. Sanık Gülen, suça konu örgütün kurucusu ve lideridir. Sanığın kurduğu örgütte, sürekliliğin varlığı ile üye sayısının yasada belirtilenin (üç kişi) çok üzerinde olduğunda kuşku yoktur.

4616 Sayılı Kanun uyarınca TCY'nin 313. maddesinde yer alan suçu işleyenler hakkında, davanın kesin hükme bağlanmasının ertelenmesi hükmü uygulanamaz. Zira suç 23 Nisan 1999 sonrasında da temadi (sürmekte) etmiştir. Sanığın sübut bulan suçundan dolayı yazılı gerekçe ile beraat kararı verilmesi yasaya aykırıdır.

Sanığın karar tarihi itibarıyla mahkûmiyeti yerine suçun sübut bulmadığı ve unsurları itibarıyla oluşmadığından bahisle beraatına karar verilmesi yasaya aykırı ve temyiz itirazları bu itibarla yerinde görüldüğünden kararın bozulması, ancak zamanaşımı süresi gerçekleştiğinden kamu davasının düşürülmesi talep ve dosya tebliğ olunur."

2.8.- “DEVLETTE PARTİZAN KADROLAŞMA” ÇANKAYA’DAN GÜÇ ALMAYA BAŞLADI...

2.8.1.- CUMHURBAŞKANI GÜL, SEZER’İN SAKINCALI BULDUĞU VEKİLLERİ ASİL YAPIYOR...

Çeşitli bakanlıklarda 10. Cumhurbaşkanı Sezer'in vetosu nedeniyle vekâleten görev yapan üst düzey yöneticiler birer birer asaleten atanıyor...

Göreve geldikten sonra hükümetin kendisine gönderdiği atama kararnamelerini geri çevirmeyen Cumhurbaşkanı **Abdullah Gül**, Devlet Bakanlıkları ile Adalet, Maliye, Milli Eğitim, Sağlık, Ulaştırma, Kültür ve Turizm, Çevre ve Orman Bakanlıkları'ndaki bazı üst düzey birimlerde görev yapan vekil bürokratları asaleten atadı. 10. Cumhurbaşkanı **Ahmet Necdet Sezer**, Gül'ün atadığı bürokratlardan bazılarına onay vermemiştir.

Bu arada Cumhurbaşkanı Abdullah GÜL, mülki yönetimdeki en kapsamlı atamayı virgülüne bile dokunmadan onayladı. Bu çerçevede, İçişleri Bakanlığı'nda toplam 377 vali yardımcısı ve kaymakamın yerleri değiştirildi.

22. dönemde Başbakan Yardımcısı iken bu dönem milletvekili adayı olmayan Abdüllatif **ŞENER** bu konuda doğru bir saptama yapmakta. Sn. Şener, “**Sn. GÜL, yetkilerini hiçbir zaman hükümetin aleyhine kullanmayacaktır. Hükümetten gelen bir talep, Sn. GÜL'den dönmez**” diyerek, çok yakından tanıdığı eski kabine arkadaşının AKP siyasetinin gölgesinde bir cumhurbaşkanlığı yapacağıнын sinyallerini vermektedir.

III.- DIŞ SİYASAL GELİŞMELER

3.0.- DIŞ SİYASAL GELİŞMELER

3.1.- İRAK'TAKİ GELİŞMELER BÖLGENİN BARIŞINI TEHDİT EDİYOR.

3.1.1.- İRAK İZLEMekte OLDUĞU POLİTİKA İLE PKK'YI FİİLEN MEŐRULAŐTIRIYOR...

Bilindiği gibi Irak Başbakanı Sayın Maliki geçenlerde Türkiye'yi ziyaret etti. PKK'yla ilgili, PKK'nın terör rgt olduğuna ilişkin bir mutabakat imzalandığı ifade edildi ama sonra olayın bir Őovdan ibaret olduğu ortaya çıktı. nce Bağdat'tan tepki geldi. Irak meclis başkanı Maliki'nin böyle bir yetkisi olmadığını veya yaptığı anlaŐmanın uygulanamayacağını ifade edildi. Ardından Kuzey Irak'ta Kürt yönetimi tarafından **"PKK terör rgt olarak kabul edilemez, böyle tanımlayamayız"** açıklamaları yapıldı.

Oysa gün geçtikçe, ülkemizde terör tırmanmakta. Tırmanan terörün Kuzey Irak'tan beslendiği biliniyor. PKK'nın Kuzey Irak'ta karargah kurduğu, Kuzey Irak yetkililerinin PKK'yı desteklediği, himaye ettiği ve PKK'nın Kandil dağı'nı ve çevresini kendisine dayanak ve çıkış noktası yaparak Türkiye'ye savaş atığı dünya alem biliyor.

Irak nasıl olurda Türkiye'ye karşı böyle bir hukuk dışı, uluslararası hukuka aykırı bir saldırının karargahı haline gelebilir. Devletler hukukunda bunun yeri var mı? Peki Irak PKK terör örgütünü himaye etmeye nasıl devam edebiliyor. Bu soru uzun zamandır gündemde.

Uluslararası hukukta var mı onun yeri? SavaŐıyor Türkiye'de. Türkiye'de her len Őehidin sorumlusu Kuzey Irak'ta. Oradaki otoriteleri ilgilendiriyor. Bunu biz görüyoruz. Genel Başkan Deniz Baykal, Sosyalist Enternasyonel toplantısında bunu mücadelesini Barzani'ye, Talabani'ye karşı açıkça verdi. Bu deneyimini hkmete de aktardı. Bundan da etkilenerek Hükümet Maliki'yi, PKK'yla ortak mücadele için bir anlaşma imzalama amacıyla Türkiye'ye davet etti.

Ancak sadece, bir işe yaramadığı kısa sürede ortaya çıkan bir "mutabakat belgesi" imzalanabildi. Mutabakat beyanı, anlaşma yapamadık demektir. Bugün Irak maalesef, resmen bize "PKK'nın bir terör rgt olmadığını" ifade eden çevrelerin yönetimindedir. Irak PKK'yı resmen meŐrulaŐtırıyor. Hükümette bu durumu, büyük bir aymazlıkla, ancak seyrediyor...

3.1.2.- PKK'YA KARŞI 'SICAK TAKİP ANLAŞMASI' BARZANI'NİN AÇIK, ABD'NİN ÖRTÜLÜ MUHALEFETİ SONUCU FİYASKOYA DÖNÜŞTÜ...

Türkiye, Saddam döneminde rafa kaldırılan ikili güvenlik anlaşmalarının devreye sokulmasını ve Türkiye'nin 'gerektiğinde müdahalesi'nin 'tartışmasız yasal' sayılmasını istiyor.

Bu anlaşmaların ilki olan 1926 tarihli Ankara anlaşması, saldırı hallerinde Türkiye'nin Irak'ta 75 kilometre derinliğinde bir güvenlik kuşağı oluşturabileceğini hükme bağlıyordu. O dönemde, terör kavramı olmadığı için iki ülke " kaçakçıların ve soyguncuların" takip edilmesi konusunda uzlaşmıştı.

Türkiye, ayrıca, 1989'daki hukuki ve adli işbirliği sözleşmesinin geçerli sayılmasını, böylece PKK'lıların iadesinin kolaylaştırılmasını istiyor.

Ancak, Türkiye ve Irak'ın PKK'ya karşı ortak mücadele amacıyla imzalamak istediği **'Terörle Mücadele İşbirliği Anlaşması'** bir kez daha **'sıcak takip'** maddesine karşı çıkan 'Irak Kürdistanı Bölgesel Yönetimi' lideri Mesud Barzani'nin müdahalesiyle tam bir skandala dönüştü. Ankara'ya gelen Irak İçişleri Bakanı Cevad Bolani ile İçişleri Bakanı Beşir Atalay arasında imzalanan anlaşmadan, Barzani'nin müdahalesi ile **"sıcak takip"** ve **"yakalanan PKK'lıların Türkiye'ye iadesi"** çıkartıldı. **Böylece Türkiye Irak ile içi boş bir anlaşmaya imza atmış oldu.**

Barzani'nin, Bağdat aracılığıyla Irak İçişleri Bakanı Bolani'ye ilettiği **"İmzalasınız da imzalamasanız da PKK'ya karşı anlaşma uygulamayız"** tehdidi, **'Terörle Mücadele İşbirliği Anlaşması'nın"** ölü doğmasına yetti. **AKP Hükümeti de, bu iradeye boyun eğdi...**

Anlaşma metninde yer alan **"Anlaşmayla ayrıca, tarafların birbirlerinin güvenliğini, toprak bütünlüklerini, sınırlarının dokunulmazlığını, vatandaşlarının güvenliğini hedef alan terör eylemlerini ve bu eylemin hazırlıklarını engellemek üzere; taraflar, terör örgütlerinin eylemlerinin finansmanına, planlanmasına, hazırlanmasına veya gerçekleştirilmesine destek verenleri, kolaylaştırıcıları, katılanları ve katılmaya çalışanları 'Yargıla veya iade et' ilkesi temelinde yargı önüne çıkarmakla yükümlü olduklarını bu anlaşmayla teyit eder"** maddesi Irak tarafından sıcak takip yapılmaması yönünde garanti olarak görülmekte.

Güvenlik güçlerimiz aylardır, sınır ötesi operasyon yapılmasını hükümetten talep ediyor. Sınır ötesi operasyon olmadan, Kandil dağı ve çevresinde üslenerek Türkiye'ye yönelik silahlı vur-kaç eylemleri düzenleyen PKK ile etkili mücadele için sınır ötesi operasyonlar askeri savunma stratejileri açısından zorunlu görülmekte... **Buna rağmen, Irak'la yapılan anlaşmadan sıcak takip maddesi kaldırıldı.** Kısaca, Yeni Dışişleri Bakanı **Ali Babacan**, yeni İçişleri Bakanı **Beşir Atalay** ilk sınavlarında **sınıfta kaldılar...**

Türkiye'nin önündeki en önemli sorun terörle mücadeledir. Hükümet bu konuda üzerine düşen görevi yapmıyor, yapamıyor. Türkiye'nin kendisine yönelik terörle mücadelesinin en doğal hakkıdır.

Uluslararası hukuk kapsamında Türkiye'nin sıcak takip hakkı vardır. Ayrıca BM sözleşmesinin 51. maddesine göre de Türkiye'ye yönelik saldırıları def etme

hakkımız vardır. Fakat Irak tarafı, bunu metne koymayı kabul etmemiştir. Daha doğrusu Türkiye ağırlığını koyamamış, metne girmesini sağlayamamıştır.

Oysa “Sıcak Takip”, bir Birleşmiş Milletler kuralı. Koşullar oluştuğunda, bir ülkenin ulusal bütünlüğü, sınır güvenliği dış odaklar tarafından tehdit altına alınırsa BM ülkelere sıcak takip hakkını tanımaktadır... Bu hak, koşullar oluştuğunda her ülke için, bütün zamanlarda geçerlidir.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 1368 numaralı kararında gerekenlerin ve doğan hakların açık bir biçimde ifade edilmektedir. Bu maddede; **"Devletlerin tek başına ya da birlikte kendini savunma hakkı vardır. Bütün devletler, terör eylemlerinin mali açıdan desteklenmesini önlemek ve bastırmak, bu gibi eylemleri suç sayacak ceza kanunlarını yürürlüğe koymak, terörizme ilişkin mali ve ekonomik kaynak vb. unsurları dondurmak, bu şekilde yetenek oluşturmaya yönelik faaliyetleri engellemek zorundadırlar. Devletler buna ek olarak, terör faaliyetine karışmış kişilere ve kuruluşlara doğrudan veya dolaylı olarak destek sağlamayacak, personel ve silah temini faaliyetlerini de engelleyecektir."** İfadesi yer almaktadır.

Kısaca, AKP hükümetinin teslimiyetçi politikası sonucu Türkiye terörle mücadelede ciddi darbe almıştır... **Türkiye kendi bölgesinde komşu ülkeleri tarafından hiçbir zaman bu kadar hafife alınmamıştı, kimse buna cesaret edememişti.**

3.1.3.- ABD'NİN, PARÇALANMIŞ IRAK'I KALICI OLARAK PARÇALAMA KARARI...

ABD Senatosu'na verilen tasarı ile Irak'ın 3 bölgeye ayrılması öngörülmüyor. Tasarıya hem Demokratlar'dan hem de Cumhuriyetçiler'den destek olduğu anlaşılıyor... Yani Amerika'da önümüzdeki seçimlerde başkanlık demokratlara kaysa dahi, ABD'nin Irak politikasının temel taşları ve özü değişmeyecek.

Kararda, Irak'ın Şii, Sünni ve Kürt bölgesi olarak 3'e bölünmesi benimseniyor. Ayrıca gevşek bir federatif yapıda petrol gelirlerinin denetiminin Bağdat'ta kalması öngörülmüyor. Böylelikle ABD'nin petrol gelirinin aslan payını alması ve dağılmayı *"kontrolünde"* tutabilmesi sağlanacak.

Irak'ta bugün zaten 3'lü bir yapı var. Her yapının kendi içinde ayrıca parçalanma var. Güneyde Şiiler, büyük ölçüde İran'la birlikte hareket ediyor, ama arada ciddi farklılıkların olduğu da bir gerçek. Bağdat ve çevresine Sünniler hâkim. Ancak başkent yapısının doğası gereği, özellikle Şiilerin de ciddi nüfusa sahip olduğu bölgeler var. Kuzey Irak ise şu aşamada bütün gibi görünse de, ortak bir tavır havasından uzak duran Türkmenlerin durumu tartışma konusu olacak. Ayrıca Irak'ta mevcut olan aşiret ağırlıklı yapı parçalanılan bölgelerin kendi içinde yeniden parçalanmasını da beraberinde getirebilir.

3.1.4.- BUSH'UN IRAK POLİTİKASINI ETKİLEYECEK RAPORDA TÜRKİYE YİNE YOK SAYILDI

Türkiye, gelecek ay sonunda genişletilmiş Irak toplantısına hazırlanırken **George W. Bush** yönetiminin bundan sonra Irak'a ilişkin izlenecek politikalar konusunda büyük önem verdiği **"Petraeus-Crokcer"** raporunda Türkiye yine yok sayıldı.

Irak'taki son gelişmeleri ele alan ve önemli öneriler getirilen, Irak Çokuluslu Güçler Komutanı General **David H. Petraeus** ile ABD'nin Bağdat Büyükelçisi **Ryan Crokcer** tarafından hazırlanan raporda, Türkiye'den yalnızca bir kez söz edildi. 11 Eylül'de

tamamlanan ve ABD Kongresi'ne hitaben hazırlanan raporda, Türkiye'ye sadece **"Yıllardır ilk defa, Irak, petrolünü komşusu Türkiye ve Körfez üzerinden ihraç etmektedir"** cümlesinde yer verildi. Raporda diğer ülkeler yoğun olarak yer alırken, ABD'nin Irak Güvenlik Kuvvetlerine 1,6 milyar dolarlık malzeme sattığı, yılsonuna kadar 1,8 milyar dolarlık malzeme daha satacakları bilgisi de verildi.

Bush geçen Ocak ayında Bağdat bölgesindeki güvenlik durumunu iyileştirmek amacıyla 30 000 kişilik (beş tugay) takviye birlik göndermeye karar vermişti. Konuşlanmalarını Temmuz ayında tamamlayan bu birliklerle Irak'taki ABD askeri sayısı 160 000'e çıkmıştı.

Başkan'ın takviye beş tugay göndermesinin politik hedefi, Bağdat ve civarındaki güvenlik durumunu iyileştirerek, Irak Hükümetini rahatlatmak ve ulusal uzlaş (national reconciliation) için zaman kazanmak idi. Bu politik hedef gerçekleşmedi. Gn. Petraus'un verdiği rakamlara göre azalmış görülen olay sayısı, takviye tugayların dönmesinden sonra tekrar artabilir. Zira çekilecek tugayların bırakacağı boşluğu Irak Güvenlik Kuvvetleri doldurabilecek durumda değil. Önemli, olan olayların azalması değil, kalıcı olarak azalmasıdır.

Bu savaş sonucunda 1,2 milyon Irak'lı ölmüş, milyonlarca Irak'lı ise evlerini ve ülkelerini ter etmek zorunda kalmıştır. ABD'li yetkililer artık Irak'ta bir "zafer" den bahsetmiyorlar. Zafer yerine "başarı" kelimesini tercih ediyorlar. Başarının ölçüsü ise ölenlerin sayısındaki azalma. Bir ayda ölen sivil sayısının 3000'den 1500'e düşmesi başarı olarak gösteriliyor. Ölen sayısı azaldı ise başarılıyız diye düşünüyorlar. Olay rakamlara indirgenince insani boyutu, çekilen acılar, kalıcı kişisel ve toplumsal travmalar göz ardı ediliyor. Oysa asıl sorun burada.

Bush yönetimi, Irak ile ilgili olarak iki konuda tercih yapmakta zorlanmaktadır.

- Irak'ta kalıcı başarı, sorunların Iraklılar tarafından çözülebilecek duruma gelmesine bağlıdır. Bunun için Irak halkının mezhep ve etnik farklılıkları bir yana bırakıp istikrarlı bir yönetim kurmaları, bu yönetimin devamı için Irak Güvenlik Kuvvetleri'ni güçlendirmeleri gerekiyor. Ancak, ABD birlikleri Irak'ta kaldığı sürece Iraklılar buna yanaşmıyor. ABD ise yukarıdaki riskler nedeniyle çekilemiyor. ABD askerleri çözümün değil, sorunun bir parçası haline geldi.
- Bush yönetimi, Başkanlık seçimlerinin yaklaştığı bu dönemde, 4000'i ölü, 26000 zayıt ve 500 milyar dolara yakın maliyete rağmen Irak'ta bataklığa saplanması nedeniyle baskı altında. Kamuoyunda asker çekme baskısı büyüyor. Bu nedenle Bush geçici de olsa Amerikan halkına "başarı" göstermek zorunda. Önce beş tugay gönderip sonra başarı sağlandı diye bu tugayları geri çekmek bu düşüncenin bir ürünü gibi görünüyor..

3.1.5.- AMERİKA'NIN TESBİTİ: TÜRKİYE'Yİ YÖNETEN İLİMLİ MÜSLÜMAN PARTİ AKP, "BİZİM İRAK'TAN AYRILMAMIZI DEĞİL KALMAMIZI İSTİYOR..."

Bilindiği gibi Richard HOLBROOKE, 22 Temmuz seçimlerinin hemen ardından televizyonda; *"11 Eylül'den beri, ABD dünyanın her yerinde ılımlı İslami demokrasiler istiyoruz, diyor. İşte sadece iki tane var: Türkiye ve Malezya. Türkler çok dramatik seçim yaptı."* açıklamasını yaptı.

Soru üzerine HOLBROOKE sözlerini, *"Türkiye'de barış içinde ve dürüst seçimler oldu. İlimli ve Müslüman bir parti, yani Tayyip Erdoğan 'ın başında bulunduğu AKP, meşruiyetlerini Türkiye Cumhuriyeti'nden alan ünlü milliyetçi partileri mağlup etti. Bu ılımlı Müslüman partiyle İsrail iyi ilişkiler içinde ve Avrupa Birliği'ne üyelik istiyor. Ben de bunu yürekten, inanarak destekliyorum."* devam etti.

Ancak daha önemlisi, HOLBROOKE sözlerini, *"Türkiye'yi yöneten ilimli Müslüman parti AKP, bizim Irak'tan ayrılmamızı değil kalmamızı istiyor. Bunu içtenlikle ifade ediyorlar bize. Kaosun sınırlarına dayanmasından korkuyorlar."* diyerek noktalandı.

Türkiye dış politikası hiçbir zaman dış odaklar tarafından böylesine teslim alınmamıştı... Türkiye'nin ulusal kimliği ve çıkarları hiçbir zaman böylesine siyaset malzemesine dönüştürülmemişti. AKP iktidarı ile Türkiye dış siyaseti kişiliksizleştirildi, vazgeçilemez değerleri çıkar konusuna dönüştürülmesine göz yumuldu...

IV.- EKONOMİDE GELİŞMELER

4.0.- EKONOMİDE GELİŞMELER

4.1.- İKTİDARIN SEÇİM PROPAGANDASI HARCAMALARI BÜTÇEDE YÜKE DÖNÜŞTÜ

AKP'nin seçim propagandası kullanımları bütçe rakamlarına da yansımıştır. Bunun faturası hiç kuşkusuz önümüzdeki dönemde vergi, zam, borçlanma ve varlık satışı olarak vatandaşa geri dönecektir. Zira, bütçe açığına karşı ilk tedbiri hükümet fakir yurttaşlarımıza karşı uygulamaya başlamış; seçim öncesinde 14 milyon olan ve en önemli propaganda aracı olarak kullandığı yeşil kartın 5.3 milyonunu Ağustos ayında iptal etmiştir.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ:

(milyon YTL)	Ocak- Mayıs 2006	Ocak- Mayıs 2007	Artış (%)	Ocak- Ağustos 2006	Ocak- Ağustos 2007	Artış (%)
HARCAMALAR	68.533	83.493	21,8	115.048	135.818	18,1
1-Faiz Hariç Harcama	48.470	59.828	23,4	80.913	98.839	22,2
Personel Giderleri	15.365	18.388	19,7	24.814	29.164	17,5
Sos Güv.Kur. Devl.Prim	1.998	2.291	14,7	3.154	3.621	14,8
Mal ve Hizmet Alımları	5.292	7.021	32,7	9.948	12.189	22,5
Cari Transferler	20.890	26.351	26,1	33.138	42.370	27,9
-Tarımsal amaçlı trans.	2.446	3.744	53,1	4.393	5.118	16,5
Sermaye Giderleri	2.309	3.193	38,3	5.257	6.766	28,7
2-Faiz Harcamaları	20.063	23.665	18,0	34.136	36.979	8,3
GELİRLER	68.837	80.150	16,4	115.522	127.391	10,3
Vergi Gelirleri	54.851	59.224	8,0	91.332	99.322	8,7
BÜTÇE DENGESİ	304,4	-3.344		473,5	-8.427	
FAİZ DIŞI DENGE	20.367	20.321		34.609	28.552	

Bir defaya mahsus varlık satışları, özelleştirme gelirleri, ertelenen ödemeler ile tahsilat ve tahakkuk kalemlerinde yapılan rakamsal oyunlar ile artı denge veren bütçelerle övünen Maliye Bakanlığı'nın gerçek bütçe performansı ortaya çıkmaya başladı. Mali tatil bahanesi ile Temmuz ayının alarm veren tablosunu saklamaya çalışan Maliye Bakanlığı gerçeği Ağustos ayı rakamları ile boyamaya çalışarak ortaya koydu.

Maliye Bakanlığı başlangıç bütçe tahminlerini seçimden hemen sonra revize etmiş ve yıl sonu bütçe açığı tahminini 8.5 milyar YTL olarak yenilemişti. Görünen o ki ilk 8 ayda revize hedefe ulaşılmış bulunuluyor. Yakında yeni bir revizyon yaparak başlangıç tahminine geri dönmek gerekecek.

Ocak-Ağustos sonuçlarından görülüyor ki bütçenin vergi gelirleri ile faiz dışı harcamalar rakamları aynı düzeye gelmiş. Bu dengenin eksiye dönüştüğü günlerin sonuçlarını Türk ekonomisi çok ağır faturalarla ödemiştir. Seçim ekonomisi uygulamadığını iddia eden AKP'nin mumu bütçe rakamlarının açıklanmasına kadar yanmıştır.

İlk beş ayda **3.344** milyon YTL olan 2007 Merkezi Yönetim Bütçe açığı, seçim propagandası dönemi oluşturan sonraki üç ayda, **5.083** milyon YTL artışla, **8.427** milyon YTL'ye tırmanmıştır. Yani son üç ayda bütçe açığı **yüzde 152** oranında artmıştır.

Artış ağırlıklı olarak ilk beş aya göre, son üç ayda **yüzde 161** oranında tırmanma gösteren cari transferlerden kaynaklanmıştır. AKP seçim kazanmaya yönelik harcamalarını büyük ölçüde bu başlık altında gizlemiştir.

BAĞIMSIZ Sosyal Bilimciler İktisat Grubu tarafından hazırlanan, "2007 İlyazında Dünya ve Türkiye Ekonomisine Bakış" adlı rapor, "2007 Bütçesi ve IMF Şikesi" başlığı altında ilginç tespitlere yer veriyor.

2006 yılı bütçesinden 2007 yılına ciddi boyutlu mali yükler aktarıldığına dikkat çekilen raporda, "Gelirler açısından yeni özelleştirmelere konu olacak kamu varlıkları 'keşfedilmezse' 2007 yılında 2006 performansının yakalanması güç olacaktır" değerlendirmesinde bulunuldu. 2007 yılı bütçe uygulama sonuçlarında, 2006 yılına göre büyük sapmalar görüldüğü aktarılan raporda, "Genel seçimlerin damgasını vurduğu bir yılda, IMF denetiminin oluşturduğu kısıtlamalara rağmen iktidarın kendisine avantaj sağlayacak uygulamalara başvurduğu bilinen bir gerçektir" denildi. Raporda ABD, AKP ve uluslararası sermaye ilişkisine dikkat çekildi.

IMF'nin kamu bütçesinin yüzde 6.5'lik faiz dışı fazla hedefi gözetilerek bazı reformların yaşama geçirilmesinde ısrarcı gözüktüğü vurgulanan raporda, "AKP Hükümeti, seçim öncesi kendisini avantajlı kılacak uygulamaları gerçekleştirebilmek için mali disiplini gevşetti ve reformları bir süre erteledi. Bu çerçevede, IMF'den gelen uyarı ve itirazların büyük ölçüde göstermelik olduğu, Bush yönetiminin AKP Hükümeti lehindeki tercihi de dikkate alınırsa, IMF'nin tek büyük müşterisi ile seçim yılında bir kavga istemediği söylenebilir" ifadelerine yer verildi.

4.1.1.- AKP'NİN SON BÜTÇE OYUNU SAYIŞTAYCA TESPİT EDİLDİ

AKP, bütçe uygulamaları ile kamuoyunu yanıltmaya, **mali saydamlık ilkesini zedelemeye** devam etmektedir. Son olarak Sayıştay, 2006 yılında bütçede **gelir ya da gider gösterilmeden 1.5 milyar YTL'nin silindiğini** tespit etmiştir.

Sayıştay Raporu'nda, alacak hesaplarında izlenen tutarların tahsil edilemeyeceği anlaşıldığında Bütçe Kanunu'na konulan hükümlerle veya getirilen mevzuat değişiklikleri ile Hazine hesaplarından çıkarıldığına dikkat çekilerek **"Bütçenin gelir/gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin bazı Hazine alacaklarının silinmesi, bütçe giderlerinin daha düşük görünmesine yol açarak mali saydamlık ilkesine aykırı uygulamalara sebep olmaktadır"** denilmiştir.

4.2.- AKP POLİTİKALARI BORÇ ÜRETMEYE DEVAM EDİYOR

4.2.1.- EKONOMİDE HIZLI İÇ BORÇLANMA DEVAM ETMEKTEDİR

Halen Türkiye’de kamu bütçesi ve nakit dengesi sağlıklı vergi politikası uygulamalarıyla değil, iç borçlanma ile sürdürülmektedir. İç borçlanma ise yüksek reel faiz ve düşük kur politikası ile gerçekleştirilmektedir.

Bu durumun bir yansıması olarak, ülkede iç ve dış borçlar ağırlığını giderek daha fazla hissettirmekte; katlanarak büyüyen borç ve faiz yükü iç ve dış dengeleri ciddi olarak tehdit etmektedir.

Ülkede, AKP iktidarının başladığı 2002 Ekim sonundan bugüne kadarki dönemde iç borç stokunda meydana gelen artış aşağıdaki tablo ayrıntılı olarak gösterilmiştir. Bu kapsamda;

- **Merkezi Yönetim Kapsamında Yer Alan İç Borç Stoku** 2002 Ekim ayı sonunda **86,3** milyar dolar (**144,2** milyar YTL) iken, 2007 Ağustos sonunda yüzde **125,8** artarak **194,9** milyar dolara (**258,1** milyar YTL) tırmandı.
- **Merkezi Yönetim ve diğer kamu iç borcunun** toplamından oluşan “**Toplam Kamu İç Borcu**” ise 2002 yılı Kasım ayı sonunda **89,1** milyar dolar iken, AKP iktidarı ile 2007 ağustos ayı sonu itibariyle **116,5** milyar dolar artarak, **205,6** milyar dolara tırmandı.
- Yani, AKP Hükümetinin yaklaşık 5 yıllık iktidar döneminde **Toplam Kamu İç BORÇ Stoku** yüzde **130,8** oranında arttı.

MERKEZİ YÖNETİM TOPLAM BORCU:

	2002 Ekim	2007 Ağustos	Payı %	AKP İktidarı Döneminde Artış Miktarı	Artış Oranı
İÇ Borç Stoku (Milyar YTL)	144,2	258,1	74,3	113,9 Milyar YTL	79,0 %
DIŞ Borç Stoku (Milyar YTL)	91,6	89,3	25,7	-2,3 Milyar YTL	-2,5 %
Merkezi Yönetim Toplam BORCU (Milyar TL)	235,8	347,4	100,0	111,6 Milyar YTL	47,3 %
İÇ Borç Stoku (Milyar Dolar)	86,3	194,9	74,3	108,6 Milyar Dolar	125,8%
DIŞ Borç Stoku (Milyar Dolar)	54,9	67,4	25,7	12,5 Milyar Dolar	22,8%
Merkezi Yönetim Toplam BORCU (Milyar Dolar)	141,2	262,3	100,0	121,1 Milyar Dolar	85,8%

4.2.2.- DIŞ BORÇLARDA ÖZELLİKLE “ÖZEL SEKTÖR DIŞ BORCU” DIŞ DENGEDE KIRILGANLIK YARATMAKTADIR

Uygulanmakta olan düşük kur politikası, enflasyona karşı mücadelenin ve ülkeye sıcak para girişinin özendirilmesinin aracı olarak başlamış ve halen sürdürülmekte olan bir politikadır.

Son dönemde kurun, doların 1.21 YTL'ye düşmesinin nedeni ekonomi performansının yüksekliği ya da sağlanan herhangi bir üretim artışı değildir. Kurdaki düşüş ve YTL'nin aşırı değerlenmesinin başlıca kaynağı ABD'nin çok yüksek cari açığı ve diğer dış faktörlerdir.

Diş borçların yüksek seviyesini koruması, IMF'nin döviz rezervlerinin yükseltilmesi taleplerini gündeme getirmektedir. Mevcut cari açık koşullarında bunu sağlayabilmenin tek yolu yüksek bedeller karşılığı yeni borçlanmalardır.

AKP iktidarında, “Özel Kesim Dış Borcu” dikkat çekici bir artış göstermiş; dış denge üzerinde kırılğanlık yaratan bir düzeye tırmanmıştır.

- ✓ 2002 yılında 44,6 milyar dolar olan özel dış borçlar,
- ✓ 2007'nin ikinci çeyrek sonuna gelindiğinde yüzde 210,5 oranında bir artışla (93,9 milyar dolarlık artışla) 138,5 milyar dolara çıkmıştır.
- ✓ Bu rakam toplam dış borcumuzun yüzde 61,2'sini oluşturmaktadır.

Söz konusu dönemde **Toplam Dış Borç Stoku** ise yüzde 73,9'luk bir artışla, 130,2 milyar dolardan 226,4 milyar dolara tırmanmıştır.

ÜLKEMİZİN “TOPLAM DIŞ BORCU”

(MİLYAR DOLAR)	2002 Sonu	Toplamda Payı	2007 II.Çeyrek	Toplamda Payı	AKP İktidarı Döneminde Artış Miktarı	Artış Oranı
- KAMU	63,6	% 48,9	72,4	% 32,0	8,8	13,8%
- T.C.M.B	22,0	% 16,9	15,5	% 6,8	- 6,5	- 29,5%
- ÖZEL	44,6	% 34,2	138,5	% 61,2	93,9	210,5%
Toplam DIŞ BORÇ	130,2	% 100	226,4	% 100,0	96,2	73,9%

4.2.3.- ÜLKENİN TOPLAM BORÇ YÜKÜ 432 MİLYAR DOLAR SEVİYESİNE ÇIKMIŞTIR

TOPLAM KAMU BORÇ STOKU 2002 yılı Ekim'indeki 152,7 milyar dolarlık düzeyinden, 2007 yılı ikinci çeyreğinde, yüzde 81,2'lik (125,3 milyar dolar) artışla 278 milyar dolara yükselmiştir.

Toplam KAMU BORCU ile T.C Merkez Bankası ile ÖZEL kesimin DIŞ BORÇ Stoku'nun toplamından oluşan “**TOPLAM BORÇ STOKU**”, 2002 yılındaki 219,3 milyar dolarlık düzeyinden, 2007 yılı ikinci çeyreğinde, yüzde 97 oranında (212,7 milyar dolar) artarak, 432 milyar dolara tırmanmıştır

ÜLKEMİZİN “TOPLAM İÇ ve DIŞ BORCU”

(MİLYAR DOLAR)	2002 Sonu (*)	2007 II.Çeyrek (**)	Payı (yüzde)	AKP İktidarı Döneminde Artış Miktarı	Artış Oranı (%)
Merkezi Yönetim İÇ Borcu	86,3	194,9	45,1 %	108,6	125,8
Diğer Kamu İÇ Borcu	2,8	10,7	2,5 %	7,9	282,1
Toplam İÇ BORÇ	89,1	205,6	47,6 %	116,5	130,8
Toplam KAMU DIŞ Borcu	63,6	72,4	16,8 %	8,8	13,8
Toplam KAMU (İÇ+DIŞ) Borcu	152,7	278,0	64,4 %	125,3	82,1
Merkez Bank DIŞ Borcu	22,0	15,5	3,6 %	-6,5	-29,5
ÖZEL Sektör DIŞ Borcu	44,6	138,5	32,1 %	93,9	210,5
Ülkenin Toplam (Kamu+Özel) DIŞ BORCU	130,2	226,4	52,4 %	96,2	73,9
Ülkenin TOPLAM (İÇ ve DIŞ) BORCU	219,3	432,0	100,0 %	212,7	97,0

(*) **Merkezi Yönetim İÇ BORCU** Ekim 2002 sonu itibariyle, **DIŞ BORÇ STOKU** değerleri ise 2002 sonu itibariyle alınmıştır. (**) **İÇ BORÇ STOKU Ağustos 2007** sonu itibariyle, **DIŞ BORÇ STOKU** değerleri ise **2007 İkinci çeyrek** dönemi sonu itibariyle alınmıştır.

4.3.- SICAK PARANIN EKONOMİDE YARATTIĞI RİSK TIRMANIYOR

Özellikle son beş yıllık dönemde, “**Düşük kur ve dünyanın en yüksek reel faizi**” eşliğinde, hiçbir önlem alınmaksızın ülkeye girişi özendirilen, ekonomide kırılganlık riskini her geçen gün artıran sıcak para Ağustos ayı sonu itibariyle **90,6 milyar dolarlık düzeyi ile yeni bir rekor kırmıştır.**

2002 yılı sonunda **8,9 milyar dolar** olan bu rakam geçen süre içinde yüzde **918 oranında**, son sekiz ayda ise **yüzde 38,5** oranında tırmanmıştır. Ekonomide büyümenin ve istihdam yaratmanın temel dayanağını oluşturan yeni sabit sermaye yatırımlarına hiçbir katkısı olmayan, ülkeden her an ani çıkışı söz konusu olabilecek “**spekülatif sıcak paraya**” **bağımlılık kontrol altına alınmadığı sürece, makroekonomik dengeler üzerinde yarattığı risk de devam edecektir.**

Ülkemizde, **cari işlemler açığı**, doğrudan yatırımlarla değil, büyük ölçüde, spekülatif nitelikteki hisse senedi, borçlanma ve niteliği fazlaca belli olmayan net hata noksan kalemi ile yani, genelde “**sıcak para**” ile finanse edilmektedir. Özellikle Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) faiz indirim kararının ardından, dünya ekonomisinde karşılaşılabilecek muhtemel iniş çıkışlar karşısında, Türkiye'nin ödemeler dengesi cari işlemler açığını sıcak paraya bağlayarak finanse etme yolunu sürdürmesi, büyük bir krize davetiye çıkaracaktır.

Türkiye'deki Yabancı Kaynaklı Sıcak Para Stoku:

(milyon dolar)	2002 Aralık (I)	2006 Aralık	2007 Ağustos (II)	Artış Oranı (II/I)
Hisse Senetleri	3.450	35.1	55.2	1477,1 %
Kamu Menkul Kıymetl.	3.579	26.2	30.7	752,8 %
Mevduatlar	1.843	4.2	4.7	161,1 %
TOPLAM	8.872	65.4	90.6	918,0 %

4.4.- EN YÜKSEK FAİZ HALA TÜRKİYE'DE

T.C. Merkez Bankası'nın son dönemde yaptığı 0.25'lik faiz indirimine rağmen, dünyada merkez bankalarının uyguladıkları gecelik faiz oranları içinde **yüzde 17,25** ile en yüksek oran ülkemizdedir.

Yüzde 17,25'lik bu rekor düzey ile Türkiye, düşük faizli piyasalardan borçlanarak, bunu yüksek faizli piyasalarda bunu değerlendiren yatırımcılar açısından en gözde ülke durumunu korumaktadır.

Durum Türkiye'de böyle iken, diğer ülkelere bakıldığında Merkez Bankaları gecelik faiz oranları; Japonya'da yüzde **0.50**, İsviçre'de yüzde **2.75**, Tayvan'da yüzde **2.88**, Avrupa Merkez Bankası'nda yüzde **4.00**, Amerikan Merkez Bankası'nda FED'de ise yüzde **5.25** olduğu görülmektedir.

IMF ve "*yabancı uzmanlar*" tarafından hararetle önerilen ve sürdürülmesi tavsiye edilen mevcut Merkez Bankası politikaları bu gerçekler altında Türkiye'yi nasıl "*korumaktadır?*" Aslında belki soruyu yanlış sormaktayız. Şöyle düşünmemiz gerekirdi: Mevcut yüksek faiz politikası aslında *hangi Türkiye'yi* korumaktadır?

ÜLKELERE GÖRE MERKEZ BANKALARI GECELİK FAİZ ORANLARI:

ÜLKE	GECELİK FAİZ (%)	ÜLKE	GECELİK FAİZ (%)
TÜRKİYE	17.25	İngiltere	5.75
İzlanda	14.25	ABD	5.25
Brezilya	11.25	G. Kore	5.00
G. Afrika	10.00	Kanada	4.50
Mısır	8.75	Norveç	4.50
Yeni Zelanda	8.25	Slovakya	4.25
Hindistan	7.75	Avrupa MB	4.00
Macaristan	7.75	İsveç	3.75
Çin	7.02	Çek Cum.	3.25
Hong Kong	6.75	Tayvan	2.88
Avustralya	6.50	İsviçre	2.75
		Japonya	0.50

4.4.1.- ÜLKEMİZ TAM ANLAMıyla BİR “VERGİSİZ FAİZ CENNETİ”...

Uygulanan yanlış borçlanma politikalarının yükü, her geçen gün yoksullaşan işçinin, memurun, emeklinin, işsizin sırtına bindirilirken, diğer yandan üretim neredeyse tamamen unutulmuş, rantıye kesimi, yüksek reel faizler ile daha da beslenmiş, daha da varlıklı hale gelmiştir.

2002 Kasım ayından 2007 Ağustos ayına kadar geçen yaklaşık beş yıllık dönemde, AKP İktidarından rantıye kesimine tam olarak 220,4 milyar YTL, yani 155,6 milyar dolar kaynak aktarılmıştır. AKP Hükümeti'nin, Türkiye'nin bir yıllık toplam kamu harcaması tutarından daha fazlasını **5 yılda, faiz ödemesi olarak harcadığı görülmektedir.**

TİM Başkanı Satıcı, "Uluslararası finans piyasasından Türkiye'ye girerek yüksek faiz alanlar, Türk insanının emeğini, tarımdaki, üretimdeki, hizmetlerdeki gelirlerini kullanıyorlar. Birilerinin artık buna bir 'dur' demesi gerekiyor" diyerek tepkisini ortaya koyuyor.

AKP DÖNEMİ TOPLAM “İÇ BORÇ FAİZİ” ÖDEMELERİ:

Dönem	Ortalama KUR	FAİZ Ödemesi (Milyar YTL)	FAİZ Ödemesi (Milyar \$)
2002 (Kasım-Aralık)	1.594,0	8,1	5,1
2003 Yılı	1.495,3	52,6	35,2
2004 Yılı	1.422,5	50,1	35,2
2005 Yılı	1.342,0	39,3	29,3
2006 Yılı	1.410,0	38,7	27,4
2007 Ocak-Ağustos	1.348,7	31,6	23,4
TOPLAM FAİZ ÖDEMESİ (Kasım 02- Ağustos 07)		220,4	155,6

4.5.- DIŞ TİCARET AÇIĞI 40 MİLYAR DOLARI AŞTI...

Cari işlemler açığının ana kaynağını oluşturan, 2006 yılını Gayri Safi Milli Hasılanın (GSMH) yüzde 13,5'i gibi yüksek bir düzeyde kapatan dış ticaret dengesi, 2007 yılının ilk sekiz aylık döneminde **40,5 milyar dolar açık vermiştir.**

	Ocak-Ağustos 2006	Ocak-Ağustos 2007	Değişim
İthalat	90.279	107.589	% 19,2
İhracat	53.794	67.123	% 24,8
Dış Ticaret Dengesi	-36.485	-40.466	% 10,9
Karşılama Oranı	% 59,6	% 62,4	

■ **2007 Ocak-Ağustos döneminde;**

- ✓ **Toplam ihracat**, geçen yılın aynı döneminde göre yüzde 24,8 oranında artarak **67.123 milyar dolara**,
- ✓ **Toplam ithalat**, geçen yılın aynı döneminde göre yüzde 19,2 oranında artarak **107.589 milyar dolara**,
- ✓ **Dış ticaret açığı** geçen yılın aynı döneminde göre yüzde 10,9 artarak **-40.466** milyar dolara tırmanmıştır.

İhracatın ithalatı karşılama oranı ise, **yüzde 62,4** olarak gerçekleşmiştir. Bu oran **2002 yılında yüzde 69,9** idi...

Özellikle son dönemde gözlenen kurdaki düşüş ve YTL'nin aşırı değerlenmesi, ucuz ithalatı körükleyip dış ticaret açığını daha da artırırken, ihracatçılar açısından bu durum endişe vermektedir. Bu koşullar altında, "**Yüksek faiz, düşük kur uygulamasının**" ihracat artış potansiyelini aşağı doğru çekmesi ve ithalat patlamasına yol açması, diğer yandan da ihracat ürünlerimizin rekabet gücünün azalması kaçınılmazdır.

Şu ana kadar ki dönem içerisinde, ülkede dolardaki düşüşe karşın ihracatın hız kesmemesinin nedenlerinden biri, doların dış değerinin düşmesinden ve ihracatın da dolarla ifade edilmesinden dolayı hızlı artmasıdır. Parite etkisinden ve ihracatın **daha çok Euro ile yapılmasından dolayı gerçek artış veya Euro bazında artış daha yumuşak düzeyde kalmaktadır.**

İhracatçı düşen kur karşısında rekabet gücünü korumak için yerli girdi kullanımını mümkün olduğunca azaltmakta, dolarla satın alıp Euro'yla ihraç etmektedir. İhracatçı sanayici, maliyet azaltma formülünü daha çok ithalata yönelerek bulmakta, bu sebeple de **aramalı ithalatı toplam ithalat içindeki yüzde 73 ile yüksek payını korumaktadır.**

Aşağıdaki tabloda yıllar itibariyle dış ticaret rakamları verilmiştir. Özellikle 2002 yılındaki 15,5 milyar dolarlık açık ve yüzde 69,9'luk ihracatın ithalatı karşılama oranı düzeyine bakıldığında bugün gelinen noktada, ithalat ile ihracat arasındaki makasın nasıl açıldığı, net bir biçimde görülmektedir.

YILLAR İTİBARIYLA DIŞ TİCARET DEĞERLERİ:

Dönem	İhracat/ İthalat	İTHALAT (Milyon Dolar)	İHRACAT (Milyon Dolar)	Dış Ticaret Açığı (Milyar Dolar)	Dış Ticaret Açığı/ GSMH
2002 Yılı	% 69,9	51.554	36.059	- 15,5	% -8,6
2005 Yılı	% 63,0	116.553	73.414	- 43,1	% -11,9
2006 Yılı	% 61,3	139.480	85.528	- 53,952	% 13,5
2007 Ağustos sonu	% 62,4	107.589	67.123	- 40.466	

4.6.- CARİ AÇIK EKONOMİK DENGELERİ TEHDİT EDİYOR

AKP İktidarı döneminde **Cari Açık**, dış ticaret açığındaki artışa paralel olarak, önlemez bir şekilde sürekli artmış ve **ekonomideki en kırılgan, en riskli nokta haline gelmiştir**. Türkiye'nin dış ticaret açığı ile görünmeyen kalemler - müteahhitlik, müşavirlik, taşımacılık, sigorta, turizm gibi hizmetlerle, işçi dövizleri, kredi faiz ödemeleri, diğer cari finansal işlemler gibi - ile ilgili olarak ülkemize yapılan tüm döviz giriş ve çıkışların farkının toplamını ifade eden **cari açık**;

- ✓ 2002 yılında 1,5 milyar dolar iken,
- ✓ 2006 yılında 32,8 milyar dolar,
- ✓ 2007 yılı Ocak Temmuz döneminde ise 21,8 milyar dolar,
- ✓ Temmuz sonu itibarıyla son bir yılda ise **33,2 milyar dolar** olarak gerçekleşmiştir.

YILLAR İTİBARIYLA CARİ İŞLEMLER AÇIĞI:

Dönem	CARİ AÇIK (Milyar Dolar)	GSMH (Milyar Dolar)	Cari Açık/ GSMH (Gerçekleşme)
2002	- 1,524	180,9	% -0,8
2005	-23,091	360,9	% -6,4
2006 Aralık Sonu	- 32,775	399,7	% 8,2
2006 Ocak-Temmuz Sonu	- 21,373		
2007 Ocak-Temmuz sonu	-21,825		

4.7.- YİMPAŞ MAĞDURLARI ZİNCİRİ

Ülke çapında ve yurtdışında mağazalar zinciri açmak, büyük sanayi yatırımları yapmak hedefi ile insanların kutsal değerlerini kullanarak para toplayan YİMPAŞ başka tür bir zincir oluşturdu... MAĞDUR ZİNCİRİ...

Bu zincirin halkalarında;

- ✓ Yıllarca ülkesinden çok uzakta, zor şartlarda çalışarak birikim oluşturmuş, vatan özlemi içinde olan ve kutsal mekanlarda dini değerlerini kullananların eline düşmüş varını yoğunluğunu kaybetmiş yüz binlerce vatandaşımız,
- ✓ Anadolu'nun bölgesel ekonomik güçlenmesine katkıda bulunmak isteyen, tasarruflarını dini inançları gereği faiz dışı getiri sağlamak amacı ile yatıran binlerce vatandaşımız,
- ✓ YİMPAŞ ile ticari ilişki içinde bulunup mal veren ama parasını alamayan ticaret erbapları,
- ✓ Yıllarca bu şirkete emeğini vermiş olan çalışanları,
- ✓ Yurtdışındaki vatandaşlarımızın gözünü boyayan vaatlere inanan yabancılar..

Bu zincirin halkaları haklarını arıyor. Şirketin kapıları yüzlerine kapanıyor, telefonlar açılmıyor. Açılan davalar sürüp gidiyor. Binlerce vatandaşımız bir yandan paralarının yok olmasının sıkıntısını yaşarken diğer taraftan mağduriyetlerine sebep olanların zevkü sefa içinde yaşamasına ve hesap sorulmamasına isyan ediyor. Binlerce mektup yazılıyor, dernekler kuruluyor **ama AKP hükümeti hortumcunun kendinden olanına karşı seyirci kalıyor.**

Almanya ve İsviçre'nin "**kara para aklamak**" ve "**nitelikli dolandırıcılık**"la suçlamasının ardından Interpol kararıyla şirketin yönetim kurulu başkanını araniyorken, Türkiye'de **Dursun Uyar bakanlar ile yanyana resimler veriyor.**

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hakkında suç duyuruları yapılan ve yargıda davaları devam eden **Dursun Uyar**'ın mağaza açılışlarına 59.Hükümetin Adalet, İçişleri ve Sanayi Bakanları katılıyor.

4.7.1.- AKP HÜKÜMETİNE SORUYORUZ;

- Yurtdışından klasörler dolusu dosya gönderilip araştırma isteniyor, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı inceleme başlatıyor. Peki sonuç?
- Kaçakçılık ve Organize Suçlar Daire Başkanlığı, YİMPAŞ'taki para hareketleriyle ilgili olarak 16.02.2005 tarihinden itibaren çok gizli bir soruşturma başlatmış mıdır? Başlattı ise sonucu nedir? Bu soruşturma başladıktan sonra daire başkanı görevden alınmış mıdır?
- Klasörler içindeki bilgilerde para transferleri var mıdır? Kimlere yapılmıştır?
- AKP bu şirkette aktif görev yapmış olan kişileri milletvekili yapmış mıdır?
- 2003 yılı başından itibaren bu yeşil sermaye vurgununun peşinde olan CHP'nin tüm taleplerini engellemiş ancak kamuoyunda tepkiler artınca bir araştırma komisyonu kurulmasını mecburen kabul etmiş ise de sonuç raporunun ortaya koyduğu herhangi bir yasal düzenlemeyi yapabilmiş midir?
- Sermaye Piyasası Kurulu'nun 2003 yılında Başbakanlığa sunduğu yasa taslağı ne olmuştur?

4.7.2.- BİNLERCE MAĞDUR İÇİN BİRŞEY YAPILMIYOR; DURSUN UYAR'IN KESİNLEŞEN CEZASI 2 DEFA ERTELENİYOR

Haziran 2007'de Yargıtay 7. Dairesi tarafından iki yıllık hapis cezası onanan YİMPAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Dursun Uyar, ikinci kez cezasının ertelenmesi için başvuruda bulunuyor. Uyar'ın kesinleşen 8 ay hapis cezasının infazı için 3 aylık daha izin talebi kabul ediliyor. Almanya'nın uluslararası talimatla yerinin belirlenmesi anlamına gelen "**difüzyon**" uyguladığı sırada bakanlarla açılışlara katılan Dursun Uyar'ın cezasının infazı böylece 3 ay daha ertelenmiş oluyor.

31 Aralık 1999 suç tarihi itibariyle önce 2002'de 3 yıl hapis cezasına çarptırılan, bu cezası 2006'da 2 yıla indirilen Uyar ve 10 YİMPAŞ üyesi hakkında Yargıtay 7. Ceza Dairesi, 2'şer

yıllık hapis ve 10'ar bin YTL para cezasını onamıştı. Bu kararın ardından 26 Haziran'da Dursun Uyar, Yozgat Cumhuriyet Başsavcılığı'na üç ay süreyle hapis cezasının ertelenmesi başvurusunda bulundu. Uyar ve 10 arkadaşının talebinin kabul edilmesiyle hapis cezasını çekmek üzere teslim olması ve 8 ay hapis cezası ile toplam 110 bin YTL para cezasının infazı gerekiyordu.

Ancak böyle olmadı... Üç aylık erteleme ardından **UYAR**, avukatı kanalıyla yeniden üç aylık izin aldı. Sağlık sorunları ile erteleme alan Dursun **UYAR** il il dolaşıp gövde gösterisi yapmaya devam ediyor.

Bir taraftan da **“Yimpaş, 1998-99 ve 2000 yılında Türkiye'nin ilk 50 şirketi arasında vergi rekortmeni olmuştur. Biz bu işe 1982 yılında girdik. 26 yıl oldu. O tarihten bugüne kadar devlete 480 milyon mark vergi ödedik”** deme rahatlığını göstermekte. Ancak, Dursun Uyar, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 30 Haziran 2007 itibariyle ödenmemiş vergi borcu 750 bin YTL'yi aşanları kapsayan ve kamuoyunda 'vergi yüzsüzleri' olarak bilinen listesinde.

İzinsiz para topladığı için Sermaye Piyasası Kanunu'na muhalefetten 2 yıl hapis cezası alan ve cezası 2 defa üç ay ertelenen, yine izinsiz para topladığı gerekçesiyle Almanya Mahheim Savcılığı'nın Interpol aracılığı ile aradığı Dursun Uyar'ın listede 9 şirketi var. **Bu şirketlerin vergi borcu 45 milyon YTL'yi buluyor.**

22.Dönemde İslami Holdinglerle ilgili olarak CHP'li milletvekillerinin vermiş olduğu araştırma önermesini ve kurulan TBMM Komisyonu tarafından hazırlanan raporunu sümen altı eden AKP iktidarı, yukarıda belirtilen vahim tablo karşısında suskunluğunu korumakta, olayı bir nevi örtbas etme çabası içinde görünmektedir. CHP olarak bu konuları TBMM zemininde takip etmeye ve yüzbinlerce yurttaşımızı mağdur eden şirket sahibi, yöneticisi ve onlara destek veren siyasetçilerden er geç hesap soracağız.

V.- SOSYAL GELİŞMELER

5.0.- SOSYAL GELİŞMELER

5.1.- DÜNYA ÇOCUK GÜNÜ'NDE TÜRKİYE'NİN KARNESİ ZAYIF

ÇOCUKLARIMIZIN BEŞTE BİRİ ÇALIŞIYOR, DÖRTTE BİRİ YOKSULLUK İÇİNDE YAŞIYOR

İki gün evvel tüm ülkeler Dünya Çocuk Gününü kutladı. Biz ise ülke çocuklarımıza gereken önemi verememenin, gerekli eğitim, sağlık, spor, dinlence olanağı sağlayamamanın ezikliğini yaşıyoruz.

Türkiye'deki dört çocuktan biri yoksul. Beş çocuktan biri çalışıyor. Son beş yılda çocuk suçlarında artış oldu, çocuk ihmal ve istismarı yaygınlaştı. Korunmaya muhtaç çocuk sayısı artıyor. Türkiye, çocuk pornografisi konusunda riskli ülkeler arasında bulunuyor. Türkiye, aile ve çocuk politikaları ile Avrupa Birliği'ne hazır değil.

Bir STK olarak çocuk sorunları üzerinde saygıdeğer çalışmalar yapan Çocuk Vakfı, 1 Ekim Dünya Çocuk Günü nedeni ile "**Türkiye'de Çocuk Gerçeği**" ni yansıtan ve 10 başlıktan oluşan bir karne hazırladı. Karne, öncelikli çocuk sorunlarını Türkiye'nin gündemine getirmeyi amaçlıyor.

▪ ŞEFKAT POLİTİKASI İŞE YARAMIYOR'

- ✓ Sosyal güvenceden yoksun ailenin sorunları acil çözüm bekliyor..
- ✓ 15 milyon 70 bin ailenin 3 milyon 600 bini yoksulluk sınırında...
- ✓ Boşanma sayısında artış var...
- ✓ Yoksulluğu şefkat siyasetiyle (yardım dağıtma) erteleme alışkanlığı sürüyor...
- ✓ Ailedeki ekonomik, sosyal ve kültürel kriz, aile içi çatışma ve şiddeti artırdı...

▪ EĞİTİMDE KÖKLÜ ATILIM YAPILMADI

- ✓ Türkiye'de okulöncesinde hâlâ köklü atılım yapılamadı...
- ✓ Okulöncesi eğitim oranı en düşük grup köy çocukları...
- ✓ Kızların okullaşma oranı her alanda erkek öğrencilerin altında...
- ✓ Türkiye, eğitimde yaş ve cinsiyet ayrımcılığını aşamadı.
- ✓ Türkiye'de sınıf ortalaması 36...
- ✓ 125 bin sınıf açığı var...
- ✓ Örgün eğitim okuma alışkanlığı kazandıramıyor ve kitabı sevdiremiyor...
- ✓ Türkiye, nitelikli genel eğitimde başarılı olamadı...
- ✓ Son 5 yılda okullarda şiddet yaygınlaşma eğilimi gösterdi...

DÖRT ÇOCUKTAN BİRİ YOKSUL

- ✓ Türkiye'de dört çocuktan biri yoksul...
- ✓ Yoksul çocukların çoğunluğu büyük şehirlerde ve köylerde...
- ✓ Yoksulluk sınırındaki aileler sosyal güvence altına alınamadı...
- ✓ Göç çocuklarının en çok yaşadığı iller Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde.

▪ SOKAKTA YAŞAYAN, YAŞAMLARINI SOKAKTA TÜKETEN ÇOCULAR

- ✓ Sokakta yaşayan çocukların sayısı bilinmiyor...
- ✓ Sokaktaki çocuklar için koruyucu, önleyici, tedavi ve rehabilite edici projeler yaygınlaştırılmadı...
- ✓ Suç işlediği ispat edilen çocukların tek seçeneği hâlâ ceza...
- ✓ Çocuk mahkemelerinin yaygınlaştırılması sağlanamadı...
- ✓ Türk çocuk hukuku ve çocuk yargılama hukuku standartları geliştirilemedi...
- ✓ Türkiye'de son 5 yılda çocuk ihmali ve istismarı yaygınlaşma eğilimi gösterdi...
- ✓ En yaygın çocuk istismar türü ekonomik istismar...
- ✓ Son 5 yılda çocuklara karşı işlenen fizikî istismar türlerinin oranlarında artış gözlemlendi...

▪ ÇOCUK İSTİSMARI VE ÇOCUKLARA YÖNELİK ŞİDDET YAYGINLAŞIYOR

- ✓ Son 5 yılda çocuklara karşı cinsel istismar olaylarında artış oldu...
- ✓ Çocuk pornografisi konusunda Türkiye riskli ülke...
- ✓ Son üç yılda akranlar arası şiddet ve çocukların kesici alet ve ateşli silah kullanımı yaygınlaştı...

5.2.- EĞİTİMDE YETERSİZLİKLER DEVAM ETMEKTE

“...Ben manevi miras olarak hiçbir ayet, hiçbir doğma, hiçbir donmuş ve kalıplaşmış kural bırakmıyorum. Benim manevi mirasım bilim ve akıldır. Benden sonra beni benimsemek isteyenler, bu temel eksen üzerinde akıl ve ilmin rehberliğini kabul ederlerse, manevi mirasçılarım olurlar...” Mustafa Kemal ATATÜRK

5.2.1.- 2007-2008 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILININ BAŞLADIĞI ŞU GÜNLERDE YAPILAN ARAŞTIRMALAR TÜRKİYE'NİN EĞİTİM KONUSUNDAKİ YETERSİZLİK VE SORUNLARINI ORTAYA KOYMAKTA.

- Türkiye, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD'nin) istatistiklerinde birçok kritere göre son sırada yer alıyor. Bugün binlerce öğretmen adayı atama beklerken eğitimde 150 bin öğretmen açığı bulunması ve öğrenci sayısı her yıl neredeyse 1,4

milyon civarında artış gösterirken öğretmen sayısındaki artışın yok denecek kadar az olması, en başta gelen sorunlar arasında yer almakta.

- Kız-erkek ayrımı yapılarak kızların eğitim haklarının ellerinden alındığı bölgelerin yaygın olduğu ülkemizde, **okuma-yazma bilmeyen bir milyona yakın çocuk var.**
- **8 Yıllık Kesintisiz Temel Eğitimin** zorunlu olmasına rağmen, ailelerin baskısıyla okula gönderilmeyen yüzbinlerce çocuk, özellikle kız çocuğu var.
- Avrupa Birliği ülkelerinde öğrenci sayısının en fazla olduğu ülke olan İngiltere'de, ilkokullarda öğretmen başına yaklaşık 21 öğrenci düşmekte. Almanya ve Fransa'da bu rakam yaklaşık 19. **Türkiye'de ise bir öğretmene ortalama 26 öğrenci düşmekte.** Ülkemizin sos-ekonomik açıdan geri bölgelerinden bu rakam tırmanmakta; Şırnak'ta bu rakam 57 öğrenci,, Ağrı'da 48 öğrenci, Şanlıurfa'da 43 öğrenci, Mardin'de 39 öğrenci.
- **OKULLAŞMA ORANI**, İspanya'da yüzde 99.4, Fransa ve Portekiz'de yüzde 98.8, İtalya'da yüzde 98.8, Hollanda ve İngiltere'de yüzde 98.7, İsveç'te yüzde 98.6 seviyesinde. **Türkiye'de ise bu oran ilköğretimde yüzde 90.1, ortaöğretimde ise yüzde 56.5 seviyelerinde.**

5.2.2.- GENEL BAŞKAN BAYKAL 2007/2008 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI NEDENİYLE MESAJ YAYINLADI

Genel Başkan Baykal “2007/2008 eğitim / öğretim yılının” başlaması nedeniyle aşağıdaki mesajı yayınladı;

“Ulusumuzun çağdaş dünya ailesinin güçlü ve saygın bir üyesi olabilmesi;

Aklın ve bilimin öncülüğünde, dogmalardan arınmış,fırsat eşitliğinin her alanda sağlandığı,laik demokratik cumhuriyete gönülden bağlı,Büyük ATATÜRK'ÜN ilkelerini özümsemiş ve kendine rehber edinmiş,Cumhuriyetimizi bir modernleşme projesi olarak gören ve algılayan, Aydınlanma Devriminin sürekliliğine inanan bir Milli Eğitim Sistemi ve onun fedakar yönetici ve öğretmenleri ile gerçekleşecektir.

Büyük ATATÜRK'ÜN kutsal emaneti laik ve demokratik Türkiye Cumhuriyeti'nin bekaası ve Milletimizin huzur refah ve mutluluğu da;

Geleceğimizin teminatı olan sevgili çocuklarımızın ve gençlerimizin, bu kurumlarda, yaşamı ve evreni sorgulayan algılayan, bilimsel metot ve teknikleri kullanan, dünyayı ve evreni tanıyan, öğrenmeyi öğrenen, ulusal ve kültürel değerlerimize, aile ve toplum yapımıza bağlı ve saygılı ahlaklı, erdemli, dürüst ve çalışkan bireyler olarak hayata hazırlanmaları ile mümkün olacaktır.

Sorunlar yumağına dönüşmüş bir Milli Eğitim Sistemi ile 2007/2008 Eğitim Öğretim Yılına giriyoruz.

- *Eğitim sistemimiz ulusal, bilimsel, karma, laik ve uygulamalı olmak zorundadır.*
- *Eğitim sistemimiz içinde bulunduğu güven nitelik ve başarı sorununu biran önce aşmalıdır.*
- *İller, bölgeler, okullar hatta şubeler arası fırsat eşitsizliğinin ortadan kaldırılması temel öncelik olarak ele alınmalıdır.*

- **Okullarımızın fiziki kapasite, ekipman-donatım yetersizliklerini aşmak için yatırım bütçesinin anlamlı hale getirilerek bu sorunların çözülmesi gerekmektedir.**
- **Okullarımızın kadro sorunu bir an önce çözümlenmeli, şiddet ve argo ortamının yerini sıcak ve demokratik okul iklimi almalıdır.**
- **Okullaşma oranı okul öncesinden başlayarak yükseköğretime kadar gelişmiş ülkeler seviyesine bir an önce çıkarılmalıdır.**
- **Çocuklarımız ve gençlerimizin barınmalarını sağlayacak sağlıklı ve modern yurtların yapımına hız verilmelidir. Böylece çocuklarımız ve gençlerimizin cumhuriyetle ve Atatürk'le sorunu olan tarikat ve cemaat yurtlarında karanlık ideolojilerin etkilerine maruz kalmaları mutlaka önlenmelidir.**

Unutulmamalıdır ki eğitim üretim içindir. Öğrencilerimiz ve aileleri OKS-ÖSS gibi sınav sendromlarından bir an önce kurtarılmalı, ilköğretim 2. kademededen itibaren başlanacak rehberlik ve yönlendirme çalışmalarıyla ortaöğretimde mesleki teknik ortaöğretimin oranı 2/3 seviyesine çıkarılarak işe ve mesleğe dayalı eğitim modelinin bir an önce hayata geçirilmesi acil bir zorunluluktur.

Fedakar Anne ve Babalar, Sayın Veliler,

Büyük ekonomik zorluklar içerisinde yaşam sebebiniz olan sevgili yavrularımızı umutla geleceğe hazırlarken sizi en çok iller, bölgeler ve okullar arası fırsat eşitsizliğinin üzdüğünü biliyoruz. Bu eşitsizliği kapatmak için yaptığımız ek masraflar sizi ve aile bütçenize oldukça zorlamaktadır. Çocuğunuzun iyi bir eğitim alması hem en temel vatandaşlık hakkıdır hem de Türkiye'nin geleceğini güvence altına almanın tek yoludur. Fedakarlıklarınız için minnet ve saygılarımı ifade etmeyi bir borç biliyorum.

Saygıdeğer Öğretmenler

Aydınlanama devriminin lokomotifini olarak kutsal mesleğinizi icra ederken yaşadığınız sorunlar bizi derinden üzmektedir.

- **Türkiye öğretmenlerine en az maaş veren ülkeler kategorisinden bir an önce kurtulmak zorundadır.**
- **Aynı işi yaparken size yakıştırılan kadrolu-sözleşmeli-kısmi zamanlı usta öğretici-ücretli öğretici-vekil gibi sıfatlar Cumhuriyetimizin 84. yılına yakışan sıfatlar olamaz. Her şeye rağmen Cumhuriyetimizin bekaası elinizdeki meşalenin saçaacağı aydınlığa bağlıdır.**
- **Tüm olumsuz koşullara rağmen cumhuriyet sizden çağdaş nesiller beklemektedir. Sizlere her türlü siyasi baskıdan uzak ehliyet ve liyakatin ön planda tutulduğu demokratik bir eğitim ortamı sunmak sistemin olmazsa olmazıdır.**

Sevgili Öğrenciler,

Cumhuriyetimiz sizlere Büyük Atatürk'ün kutsal emanetidir. Cumhuriyetin iyi yetişmiş kuşakları olarak ülkemizi gelecek yüzyıllara taşımak misyonunuzdur.

Sorgulayın, algılayın, şüphe edin, eleştirin. Öğrenmeyi öğrenin. Akıl ve bilim her zaman rehberiniz olsun. Size dikte edilecek ideolojilerden Cumhuriyetle ve ATATÜRK'LE sorunu olan çevrelerden uzak durun.

İhtiyacınız olan şey sadece ve sadece ATATÜRK ilke ve devrimleridir. Onun ışığıdır. Bu duygularla 2007-2008 eğitim-öğretim yılında saygıdeğer anne-babalara, çok değerli öğretmenlerimize ve geleceğimizin teminatı sevgili öğrencilerimize sağlık, mutluluk ve üstün başarılar dilerim”

5.3.- İŞSİZLİK ÜLKEMİZİN ÇÖZÜM BEKLEYEN EN ACİL SORUNU

AKP'İN REEL SEKTÖRLERİ DIŞLAYAN POLİTİKALARI İLE “İŞSİZLİK” SORUNU AŞILAMIYOR, İŞSİZLERİMİZ ÇARESİZ

Ülkemizin en önemli sosyo-ekonomik sorunu olan “işsizlik” olgusu, günümüzde toplumsal bunalım noktasına tırmanmış bulunmaktadır. Ülkede yeni istihdam ve iş olanağı sağlayacak piyasa ortamının yaratılması, istihdamın hızla artırılması devletin temel görevi olmasına karşın, AKP Hükümeti geçen yaklaşık beş yıllık iktidar döneminde bu konuda bir adım yol alamamıştır.

AKP uygun yatırım ortamı sağlamak, istihdam ve iş olanaklarını artıracak yeni düzenlemeler yapmak yerine, işsizlik rakamlarıyla oynayarak, sorunu azalmış gibi gösterme eğilimini devam ettirmektedir.

TÜİK tarafından geçen hafta yayınlanmış olan “Seçilmiş Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri” de son beş yıllık AKP iktidarı döneminde istihdamın azaldığını ortaya koymaktadır. Bu verilere göre, **15-64 yaş arası istihdam edilenlerin oranı 2000 yılında yüzde 48 iken, 2005 yılında yüzde 45'e düştü.** Oysa bu dönemde 65 yaş üstü olan çalışmayan nüfusun, 15-64 arası çalışan nüfusa oranı arttı.

■ İŞSİZLİK RAKAMLARI ÇARPITILMAKTADIR

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan resmi verilere göre 2007 yılı Haziran döneminde, Türkiye genelinde işsizlik oranı **yüzde 8,8**'dir. Ancak, AKP Hükümeti ve onun talimatlarını olduğu gibi uygulayan TÜİK, ülkede işsizliğin boyutlarını düşük gösterebilmek adına gerçeği saptırmakta hiçbir sakınca görmemektedir.

■ SOKAKTAKİ İŞSİZLİK KAMUOYUNA AÇIKLANANIN EN AZ İKİ KATIDIR

TÜİK, “iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olanlar” ile “mevsimlik çalışanlar” olarak nitelendirilen grupları “**Toplam İşgücüne**”, dolayısıyla “**Toplam İşsizler**” rakamı içine dahil etmemektedir. Bunun sonucunda da, Hükümetin açıkladığı Resmi İşsizlik Rakamları, işsizlik gerçeğini çarpıtmakta ve gizlemekte, “**sokaktaki işsizlik**” olarak da nitelendirilen Gerçek İşsizlik Oranının, ancak yaklaşık yarısını göstermektedir. Yani ülkemizde “**Gerçek İşsizlik**”, Hükümetin açıkladığının en az iki katı, yani **yüzde 15,3 düzeyindedir.**

■ GÜNÜMÜZDE TOPLAM FİİLİ İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 15,3'TÜR

“Mevsimlik çalışanlar” ile **İş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olanlar**”, “**İŞGÜCÜ**” ve “**İŞSİZ OLANLAR**” sayılarına dahil edildiğinde, ülkemizde **Haziran 2007 döneminde;**

- ✓ Gerçek “**Genel İşsiz Sayısının**” TÜİK'in ilan ettiği gibi 2 milyon 285 bin kişi değil, **4 milyon 256 bin kişi** olduğu,
- ✓ Gerçek “**Genel İşsizlik Oranının**”, TÜİK'in ilan ettiği gibi yüzde 8,8 değil, **yüzde 15,3** gibi düzeye tırmanmış olduğu,

▪ **İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI DÜŞÜK GÖSTERİLEREK İŞSİZLİK ORANI İYİLEŞTİRİLMEKTEDİR**

15 yaş ve üstü **çalışabilir nüfusun** yüzde kaçının aktif işgücü piyasasında olduğunu gösteren “**İşgücüne Katılım Oranı**” AB ülkelerinde ortalama olarak **yüzde 70 seviyelerinde** iken, Türkiye’de TÜİK’in ilan ettiği değer **yüzde 49,3**’tür. “**Düzeltilmiş İşgücü**” rakamlarına dayanarak hesaplanan daha gerçekçi “**İşgücüne Katılım Oranı**” ise, **yüzde 52,6** olarak çıkmaktadır. Aynı oranın 2002 yılı ortalama değeri ise **yüzde 53,4**’dür.

TÜİK RAKAMLARINA” VE “DÜZELTİLMİŞ GERÇEK RAKAMLARA” GÖRE İŞSİZLİK DURUMU:

(Bin Kişi)	2002	Haziran 2006	Haziran 2007
Sivil Nüfus	68.393	72.567	73.492
(15+) yaşta Sivil Nüfus	48.041	51.647	52.484
İşgücü	23.818	25.445	25.866
İşgücüne katılma oranı	% 49,6	% 49,3	% 49,3
İSTİHDAM	21.354	23.200	23.581
Resmi İşsiz Sayısı	2.464	2.245	2.285
Resmi İşsizlik Oranı	% 10,3	% 8,8	% 8,8
DÜZELTİLMİŞ VERİLER			
İşgücü	25.652	27.481	27.837
İşgücüne Katılma (%)	% 53,4	% 53,2	% 53,0
FİİLİ İŞSİZ SAYISI	4.298	4.281	4.256
Resmi İşsizler	2.464	2.245	2.285
Sayılmayan İşsizler	1.021	1.886	1.836
Mevsimlik İstihdam	813	150	135
FİİLİ İŞSİZLİK ORANI	% 16,8	% 15,6	% 15,3

5.4.- İŞSİZLİK SİGORTA FONU İŞSİZE DEĞİL, HAZİNEYE YARIYOR

Prim tahsiline Haziran 2000’de başlanan, Mart 2002’den bu yana da sigortalı işsizlere işsizlik ödemesi gerçekleştiren ve bu süreçte yaklaşık 870 bin kişinin yararlandığı **İŞSİZLİK SİGORTA FONU** ise, ülkemizde işsizliğin yaratmakta olduğu sorunlara destek amacıyla değil, ağırlıklı olarak kamu açıklarının kapatılması ve Hazine’nin kaynak ihtiyacına destek amaçlı kullanılmaktadır.

Son veriler itibariyle, ülkemizde resmi olarak 2 milyon 285 bin, fiili olarak ise 4 milyon 256 bin kişi olan toplam işsizlerin halen sadece yaklaşık 120 bini fondan yararlanabilmektedir.

İşsizlik Sigortası Fonu’nun toplam gelirleri 2007 Ağustos sonu itibariyle 29,652 milyar YTL’dir. Fon gelirlerinden işsizlik sigortası, ücret garanti fonu düşülmesinin ardından Fon’un toplam varlığı **28 milyar 236 milyon YTL**’dir.

Ancak, şimdye kadar fon gelirlerinin sadece **yüzde 4,8**'inin görev kapsamındaki işler için kullanıldığı görülmektedir. İşsizlik sigortası giderleri 1 milyar 408 milyon YTL, ücret garanti fonu gideri de 7 milyon 899 bin YTL olmak üzere Fon'un Ağustos 2007 sonuna kadar, görev kapsamındaki işler için yaptığı harcama sadece **1,415 milyar YTL**'dir.

İşsizlik Sigorta Fonunun amacına uygun yapıya dönüştürülmesi, fonda biriken kaynağın işsizlikle mücadelede etkin olarak kullanımı ivedilikle sağlanmalıdır.

4447 Sayılı Kanunla kurulmuş bulunan **İşsizlik Sigortası Fonu** kapsamında işsizlik ödeneği alan sigortalı işsizlere;

- İşgücü piyasası ve mesleki eğitim alanında danışmanlık hizmeti verilmesi,
- Meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi verilmesi,
- Yeni bir iş bulmalarında yardımcı olunması,

öngörülmektedir. Oysa bu hizmetin halen **son derece yetersiz** bir düzeyde olduğu görülmektedir.

Diğer yandan, mevcut mevzuata göre, günlük işsizlik ödeneğinin, sigortalının son dört aylık prime esas kazançlarının dikkate alınarak, bulunacak günlük ortalama net kazancının yüzde ellisi olarak hesap edilmesi, ancak hiçbir şekilde net asgari ücreti aşmaması öngörülmektedir. Bu, AB-15 ülkeleri içinde en düşük düzeydir. Ülkemizde işsizliğin yıllardır rekor düzeylere tırmanmış ve adeta kronik bir yapıya dönüşmüş olması, ülkemizdeki bu uygulamayı son derece yetersiz kılmaktadır.

Bu nedenlerle, İşsizlik Sigortası ödemelerine hak kazanma koşullarının kolaylaştırılmasının, ödeme taban ve tavanının yükseltilmesinin, ödemelerin daha uzun süreli olmasının sağlanmasının koşulları yeniden irdelenmelidir.

Hem **bu hususun**, hem Fon'un değerlendirilmesine ilişkin 2004/7753 sayılı **Bakanlar Kurulu yönetmeliği kurallarının** bu doğrultuda yeniden ele alınması, hem de Fon'un, Hazineye kaynak oluşturma yerine, **ülkemizde istihdamın artırılması, işsizliğin azaltılması doğrultusunda daha etkin olarak değerlendirilmesi**, "kamu yararına geçici işlerin yaratılması" dahil **aktif işgücü programlarının uygulamaya konulması**, TÜİK tarafından kamuoyuna açıklanan **işsizlikle ilgili verilerin daha güvenilir, gerçekleri yansıtan yapıya dönüştürülmesi** hususlarının kapsamlı bir şekilde incelenmesi ve irdelenmesi gerekmektedir.

İŞSİZLİK SİGORTASININ KAPSAM ALANI DA YETERSİZ:

Uygulaması yetersiz durumda olan İşsizlik Sigortası halen ülkemizde aşağıda belirtilen çalışma gruplarını kapsamaktadır.

- ✓ 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 2 nci maddesine göre bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılan sigortalılar,
- ✓ 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamına girip de memur ve sözleşmeli statüde olmayanlar,
- ✓ Müttekabiliyet esasına dayalı olarak yapılan anlaşmalara göre Türkiye'de sigortalı olarak çalışan yabancılar,
- ✓ 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun'a göre çalıştırılan koruma bekçileri,

- ✓ Ücretli ve sürekli olarak ev hizmetlerinde çalışanlar,
- ✓ Kamu sektörüne ait tarım ve orman işlerinde ücretle çalışanlar,
- ✓ Özel sektöre ait tarım ve orman işlerinde ücretle ve sürekli olarak çalışanlar,
- ✓ Tarım sanatlarına ait işlerde çalışanlar,
- ✓ Tarım işyerlerinde yapılan ve tarım işlerinden sayılmayan işlerde çalışanlar,
- ✓ Tarım işyeri sayılmayan işyerlerinin park, bahçe, fidanlık vb. işlerinde çalışanlar,

Aşağıdaki gruplar ise halen İşsizlik Sigortasının kapsamı dışındadır:

- ✓ 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun, 3 üncü maddesinde belirtilen sigortalı sayılmayanlar,
- ✓ Tarım işlerinde çalışanlar (Kamu sektörüne ait tarım ve orman işlerinde ücretle, özel sektöre ait tarım ve orman işlerinde ücretle ve sürekli olarak, tarım sanatlarına ait işlerde, tarım işyerlerinde yapılan ve tarım işlerinden sayılmayan işlerde, tarım işyeri sayılmayan işyerlerinin park, bahçe, fidanlık vb. işlerinde çalışanlar hariç)
- ✓ İşverenin ücretsiz çalışan eşi,
- ✓ Aynı konutta birlikte yaşayan ve üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dahil) olan hisimlar arasında ve aralarında dışarıdan başka kimse katılmayarak konut içinde yapılan işlerde çalışanlar,
- ✓ Ev hizmetlerinde çalışanlar (ücretle ve sürekli olarak çalışanlar hariç)
- ✓ Askerlik hizmetlerini yapmakta olanlar,
- ✓ Ülkelerinde sigortalı olan yabancılar,
- ✓ Meslek okullarında pratik eğitim yapan öğrenciler,
- ✓ Cezaevlerindeki atölyelerde çalışan mahkumlar,
- ✓ Rehabilitasyon tedbirlerine katılan hastalar,
- ✓ Herhangi bir işverene bağlı olmaksızın kendi nam ve hesabına çalışanlar,
- ✓ Köy sınırları içersinde kendi ihtiyaçları için yapılan inşaat işlerinde çalışanlar,
- ✓ Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı alıp da sosyal güvenlik destek primi ödeyerek ya da ödemeksizin çalışanlar,
- ✓ 506 sayılı Kanunun 85 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortalılar,
- ✓ 506 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine göre topluluk sigortasına tabi sigortalılar,
- ✓ 506 sayılı Kanunun Geçici 20 nci maddesi kapsamında olmakla birlikte memur statüsünde çalışanlar,
- ✓ 506 sayılı Kanunun Ek-10 uncu maddesine göre, bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılan film, tiyatro, sahne, gösteri, ses ve saz sanatçıları, müzik, resim, heykel, dekoratif ve benzeri diğer uğraşları içine alan bütün güzel sanat kollarında çalışanlar, düşünür ve yazarlar,
- ✓ 506 sayılı Kanunun Ek-13 üncü maddesine göre, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununda belirtilen genel kadınlar,
- ✓ 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen isteğe bağlı sigortalılar,
- ✓ 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar,
- ✓ 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar,
- ✓ 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar,
- ✓ 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununa göre:.. sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar,

- ✓ 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar,
- ✓ 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar,
- ✓ 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununa göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar,
- ✓ 233 ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile 190 sayılı 'Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat kanunlarındaki hükümlere göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar,
- ✓ 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre geçici personel statüsünde çalıştırılanlar,
- ✓ 5590 sayılı "Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları, Türkiye Ticaret Sanayi Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği" Kanunu kapsamında çalışan sözleşmeli ve geçici personel ile hizmetliler.

İŞSİZLİK SİGORTASININ UYGULAMA ÇERÇEVESİ YENİDEN ELE ALINMALIDIR

İşsizlik Sigortası halen aşağıda belirtilen kapsam çerçevesinde ödenmektedir. Gerek bu çerçeve, gerekse işsizlik ödeneği miktarları artırılmalıdır.

Halen İşsizlik Ödeneği alabilmek için dört temel koşul öngörülmüştür.

- Hizmet akdinin sona erdiği tarihten önceki son 3 yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak prim ödenmiş olması,
- İş akdinin feshedildiği tarihten geriye doğru kesintisiz hizmet aktinin 120 gün prim ödenmiş olması,
- Hizmet akdinin, İşsizlik Sigortası Kanununun 51 inci maddesinde sayılan hallerden birisine dayalı olarak sona ermiş olması,
- Sigortalı işsizin, İşten Ayrılma Bildirgesini işten ayrıldığı tarihten itibaren 30 gün içinde İŞKUR'un ilgili ünitesine doğrudan başvurarak vermesi. Yukarıda öngörülen şartları taşıyanlardan;
 - ✓ 600 gün prim ödemiş olanlara 180 gün,
 - ✓ 900 gün prim ödemiş olanlara 240 gün,
 - ✓ 1080 gün ve daha fazla prim ödemiş olanlara 300 gün, süre ile işsizlik ödeneği ödenecektir.

5.5.- SEÇİM BİTTİ, YEŞİL KARTLAR GİTTİ

AKP HÜKÜMETİ, SON BİR AYDA TOPLAM YEŞİL KART SAYISININ ÜÇTE BİRİ ORANINDAKİ 5 MİLYON 347 BİN ADET KARTI BUHAR EDİP UÇURDU.

22 Temmuz Genel Seçim döneminde halkın gözünü boyama gayretini iyice artıran AKP Hükümeti, kömür ve gıda paketleri gibi, seçimler öncesinde dağıttığı yeşil kartları, Uluslararası Para Fonu (IMF) baskısı gelince, seçimlerden 1 ay sonra iptal etti. İptalden haberi olmayan kart sahiplerinin büyük bir bölümü ilk şoku hastalandıklarında yaşayacaklar.

22 Temmuz milletvekili seçimleri öncesinde Türkiye’de **14 milyon 40 bin** yeşil kartlı bulunurken, bu sayı seçimlerden hemen sonra **8 milyon 693’e** indi. **AKP hükümeti, bir ayda toplam yeşil kart sayısının üçte biri oranındaki 5 milyon 347 bin adet kartı buhar edip uçurdu.**

İşin daha önemli kısmı ise iptal edilen yeşil kartlar sahiplerine bildirilmemiş olması. Bu nedenle de kimlerin kartının iptal olduğu ancak rahatsızlandıklarında gittikleri hastanelerde karşılıklarına çıkacak. Tabii ondan sonrası malum; yeşil kartına güvenerek hastaneye giden vatandaşlara “kapı” gösterilecek.

İptallerin yaşandığı illerin başında nüfusunun yarısı yeşil kartlı olan Şırnak geliyor. 353 bin vatandaşın yaşadığı Şırnak’ta 185 bin 633 kişinin yeşil kartı bulunuyordu. Bu sayı seçimler bittikten sonra 84 bin 713’e düşürüldü, 118 bin 991 yeşil kart iptal edildi.

Seçimlerde tulum çıkartarak beş milletvekilliği kazanan Ağrı ilinde ise durum Şırnak’tan pek farklı değil. 187 bin yeşil kartın iptal edildiği Ağrı’da 168 bin yeşil kartlı insan kaldı.

Yaz ortasında dağıtılan kömür ve yardım paketleri gibi seçim malzemesine dönüştürülen yeşil kart uygulamasının seçmenden oy alabilmek için kullanıldığını belirten CHP Grup Başkan Vekili Kemal **KILIÇDAROĞLU**, **“IMF baskısıyla karşı karşıya kalan AKP, sağlık harcamalarına kısıtlamayı bol keseden dağıttığı kartları iptal ederek başladı”** dedi.

“Olan fakir fukaraya oldu” diyen **KILIÇDAROĞLU**, **“IMF’nin talep ettiği ‘Sağlık harcamalarınızı kısın’ talebinin faturası yine garip gurabaya kesildi. Hani bunlar ezilenin yanındaydı? İşte bunların gerçek yüzü. İş bittikten sonra yüzünüze bakmazlar bile. Çok yakında başlayan zam yağmuru ile bunu daha yakından hissedeceksiniz”** dedi.

Hükümet tarafından verilmiş olan yeşil kartlarda son aylarda meydana gelen değişiklikler iller bazında aşağıda verilmiştir.

İL KODU	İL ADI	01.Mart.2007 tarihi itibari ile yeşil kartlı sayısı									
		Mart 2007 verilen yeşil kart sayısı	Nisan 2007 verilen yeşil kart sayısı	Mayıs 2007 verilen yeşil kart sayısı	Haziran 2007 verilen yeşil kart sayısı	Temmuz 2007 verilen yeşil kart sayısı	Ağustos 2007 verilen yeşil kart sayısı	31.08.2007 tarihi itibari ile Aktif Yeşil Kart Kayıtları	31.08.2007 tarihi itibari ile İptal Edilmiş Yeşil Kart Kayıtları	31.08.2007 tarihi itibari ile Tüm Yeşil Kart Kayıtları (Aktif ve İptaller beraber)	
01	ADANA	430385	7580	6399	5807	4249	6665	3585	234429	228937	463367
02	ADIYAMAN	332859	2637	2866	1774	1691	1880	1172	241548	103195	344744
03	AFYONKARAHİSAR	117211	1333	1259	933	692	874	732	84188	38660	122848
04	AĞRI	338783	2309	4299	2202	1595	4050	2162	168312	186290	354603
05	AMASYA	64423	707	610	440	310	320	256	44051	22958	67009
06	ANKARA	297395	3874	3996	2715	2358	2527	1926	158693	155381	314074
07	ANTALYA	201994	3394	3023	2725	2000	2375	1324	121382	94995	216380
08	ARTVİN	38349	447	442	269	189	251	197	22484	17634	40118
09	AYDIN	131196	2027	1853	1553	1592	1686	1053	95334	45324	140658
10	BALIKESİR	140133	1878	1925	1517	1174	1140	1000	101327	47193	148520
11	BİLECİK	13944	279	275	230	174	139	161	10606	4568	15174
12	BİNGÖL	168626	1386	878	845	877	890	727	102073	72043	174118
13	BİTLİS	188846	3297	2108	3046	2394	1965	1790	106265	96884	203151
14	BOLU	21080	326	298	237	157	183	155	12409	9981	22390
15	BURDUR	35236	428	421	277	233	214	258	23204	13798	37002
16	BURSA	144195	1990	1761	1533	1450	1416	1120	83085	70161	153246
17	ÇANAKKALE	38128	670	516	461	352	328	275	26266	14389	40655
18	ÇANKIRI	33209	272	280	179	162	154	128	18503	15827	34330
19	ÇORUM	176490	1702	1500	1025	852	859	609	101411	81376	182787
20	DENİZLİ	63497	1005	1001	703	833	751	564	46562	21625	68187
21	DİYARBAKIR	640921	4916	6297	5800	3585	3644	2931	420190	246847	667038
22	EDİRNE	57950	827	844	504	356	478	446	42441	18917	61359
23	ELAZIĞ	169567	1405	1296	1010	951	851	632	122172	53271	175443
24	ERZİNCAN	37847	676	572	407	286	398	234	27557	12789	40346
25	ERZURUM	349049	3503	3448	2921	2328	1967	1683	227020	137646	364666
26	ESKİŞEHİR	57457	607	473	373	369	406	353	39793	20139	59932
27	GAZİANTEP	368066	5746	4650	2286	3110	4185	1100	208766	179694	388460
28	GİRESUN	115857	1268	1140	789	774	605	407	75452	45250	120702
29	GÜMÜŞHANE	48484	515	507	340	232	243	286	30649	19864	50513
30	HAKKARİ	159871	1667	1036	715	599	1026	655	92133	73306	165440
31	HATAY	344579	5639	5361	4544	3524	3645	2090	208549	159927	368477
32	İSPARTA	58802	727	630	549	404	402	330	41602	20098	61700
33	MERSİN	340660	5473	6194	5599	4938	4691	2738	272559	96697	369256
34	İSTANBUL	592934	11250	10184	9508	7053	6625	4329	367399	272629	640028
35	İZMİR	259706	4084	4158	3343	3157	2762	1969	174614	104041	278655
36	KARS	139891	2243	1649	1469	1269	968	799	81915	66264	148179
37	KASTAMONU	74816	585	579	470	402	418	314	46615	30896	77511
38	KAYSERİ	172217	1798	1579	1355	983	1230	673	97808	81875	179683
39	KIRKLARELİ	30999	478	415	331	260	308	175	20452	12445	32897
40	KİRŞEHİR	60937	608	609	517	468	527	358	47463	16466	63929
41	KOCAELİ	94988	1568	1409	1053	907	962	850	65418	36050	101468

42	KONYA	320024	4348	4202	3018	2779	2399	1807	196159	141823	337984
43	KÜTAHYA	70018	919	853	747	584	526	522	33502	40533	74036
44	MALATYA	200062	2767	2427	1739	1622	1517	826	138448	72244	210693
45	MANİSA	230315	2704	2527	2093	1562	1684	1263	166532	75180	241712
46	KAHRAMANMARAŞ	389537	3292	3024	2686	1729	2014	1737	210401	193091	403492
47	MARDİN	349382	3635	3558	2106	1882	1806	961	203522	159453	362977
48	MUĞLA	56901	787	618	497	470	500	374	41374	18697	60071
49	MUŞ	223657	3058	2741	2849	1870	1378	727	177417	58862	236279
50	NEVŞEHİR	49501	774	689	581	445	344	371	36454	16162	52616
51	NIĞDE	96460	1245	1066	826	612	587	355	75976	25090	101066
52	ORDU	256096	2401	1738	1369	1296	1269	748	170933	93665	264598
53	RİZE	40086	513	676	362	298	360	234	27620	14834	42454
54	SAKARYA	96552	1686	1744	1280	1177	1304	889	67141	37317	104458
55	SAMSUN	342609	2934	3179	2455	1572	1767	1106	219449	135628	355077
56	SİİRT	163220	2045	2502	1683	882	1384	834	106318	65963	172285
57	SİNOP	39594	497	581	374	458	460	217	23688	18458	42146
58	SİVAS	175787	1741	1644	1554	1476	1402	993	135340	49078	184418
59	TEKİRDAĞ	51204	788	741	576	431	394	405	39610	14798	54407
60	TOKAT	180511	1686	1656	1183	999	739	493	111171	75880	187052
61	TRABZON	156540	1419	1485	1079	864	869	636	96469	66211	162680
62	TUNCELİ	31018	373	244	306	123	111	123	20659	11624	32283
63	ŞANLIURFA	623332	9305	9345	10329	8717	6411	3785	442530	227276	669811
64	UŞAK	35989	834	889	704	624	718	613	25879	14386	40266
65	VAN	585914	6168	3008	10148	6261	4482	4059	475064	144467	619532
66	YOZGAT	163912	2028	1574	1221	1069	1034	774	112997	58388	171386
67	ZONGULDAK	61037	849	731	601	464	559	300	38460	25943	64403
68	AKSARAY	112458	1531	1605	1271	951	743	568	74262	44586	118848
69	BAYBURT	26454	359	318	245	153	180	128	21359	6435	27795
70	KARAMAN	49457	387	473	449	252	334	282	33613	17927	51540
71	KIRIKKALE	42659	411	368	337	258	272	169	28864	15563	44427
72	BATMAN	293307	2963	2413	2292	1986	1792	1066	223173	82343	305519
73	ŞIRNAK	185633	3578	3632	3730	3067	2869	1518	84713	118991	203706
74	BARTIN	32968	288	238	191	183	190	184	23970	10226	34196
75	ARDAHAN	52803	663	729	243	315	296	200	29516	25714	55230
76	İĞDIR	84162	1760	1466	1249	759	898	448	63273	27366	90639
77	YALOVA	25844	302	246	180	192	166	111	16121	10858	26979
78	KARABÜK	22359	238	201	167	215	141	150	14931	8533	23464
79	KİLİS	41439	625	566	334	407	483	353	32066	12062	44128
80	OSMANİYE	143593	1263	1126	854	869	1127	570	97593	51712	149305
81	DÜZCE	45547	468	593	436	382	330	296	34111	13857	47968
Türkiye Genelinde (sırasıyla) Aktif-İptal-Tamamı Yeşil Kart Sayıları									8683377	5347554	14030969

VI.- PARTİ ÇALIŞMALARI VE ÖRGÜT

6.0.- PARTİ ÇALIŞMALARI

6.1.- GENEL BAŞKAN'IN MESAJLARI

6.1.1.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL 30 AĞUSTOS ZAFER BAYRAMI MESAJI

“30 Ağustos 1922 tarihi yalnız Türkiye’yi parçalamak isteyen bir dış saldırının değil, aynı zamanda 200 yıldan beri süren gerileme sürecinin noktalandığı çok önemli bir kırılma noktasıdır.

Bu zaferi gerçekleştiren büyük önder ve başkomutan Gazi Mustafa kemal Atatürk’e ve kahraman Türk silahlı kuvvetlerimize minnet ve şükran duyuyoruz.

30 Ağustos Türkiye’nin bağımsızlığını, egemenliğini ve bütünlüğünü sağlamada en önemli başlangıç noktasını oluşturmuştur.

30 Ağustos ile başlayan ve Türkiye’nin laik ve demokratik bir cumhuriyet olmasını sağlayan süreci devam ettirmek, hepimizin yüksek sorumluluk duygusuyla paylaşması gereken en önemli hedefdir.

30 Ağustos 1922’nin yarattığı umuda layık olmak ihtiyacı, asker, sivil toplumumuzun her kesimi için devam etmektedir.

Bu düşüncelerle yüce milletimizin ve Türk silahlı kuvvetlerinin 30 Ağustos Zafer Bayramını en içten duygularla kutluyor, esenlikler diliyorum.”

6.1.2.- GN BŞK. BAYKAL GENELKURMAY BAŞKANI BÜYÜKANIT'A BAŞSAĞLIĞI DİLEDİ VE ÜZÜNTÜLERİNİ İLETTİ

Genel Başkan Deniz **BAYKAL** Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar **BÜYÜKANIT**'a bir mesaj göndererek, terör örgütü PKK ile mücadelede son günlerde şehit olan Silahlı Kuvvetler mensupları için bir kez daha başsağlığı diledi...

Genel Başkan **BAYKAL**'ın Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar **BÜYÜKANIT**'a gönderdiği mesaj şöyle;

“Beytüşşebap ilçesi İncebel Dağı bölgesinde güvenlik güçlerince sürdürülen operasyonlar sırasında çıkan çatışmada Astsubay Hüseyin Ateş ile, Tunceli'ye bağlı Kocakoç köyündeki Jandarma Karakol Komutanlığına erzak götüren araca yerleştirilen patlayıcıların teröristler tarafından uzaktan kumanda ile patlatılması sonucu Jandarma Er Murat Yıldız'ın şehit olduğunu ve 2'si ağır, 2'si hafif olmak üzere 4 askerimizin de yaralandığını büyük bir üzüntü ile öğrendim.

Güvenlik güçlerimizin büyük bir kararlılıkla sürdürdüğü terörle mücadele devam eder ve terör örgütüne büyük darbeler indirilirken, Türkiye Cumhuriyeti'nin bölünmez bütünlüğünü korumak, huzur ve güveni sağlamak amacıyla şehit düşen astsubay Hüseyin Ateş ile şehit Jandarma er Murat Yıldız'a rahmet, şahsınızda Ateş ve Yıldız aileleriyle, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne başsağlığı, Patlama sonucu yaralanan Jandarma Uzman Çavuş Ömer Torun Uzman Çavuş Erkan Demir, Jandarma Er Ferhat Bozkurt ile Jandarma Er Süleyman Taş'a acil şifalar dilerim”

6.1.3.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN GAZETECİ İSMAİL SIVRI'NİN VEFATI NEDENİYLE MESAJI

Genel Başkan Deniz **BAYKAL** yaşamını yitiren İzmir Gazeteciler Cemiyeti'nin Onursal Başkanı İsmail **SIVRI**'nin ailesiyle, Cemiyet Başkanı Erol **AKINCILAR**'a birer mesaj göndererek üzüntülerini ilettiler ve başsağlığı diledi.

Duayen gazetecilerden Sivri'ye rahmet dileyen Genel Başkan Baykal'ın İzmir Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Akıncılar'a gönderdiği mesaj şöyle;

“Yaşamını meslek etiğine bağlılık,

Halkın haber alma gerçekleri öğrenme hakkına saygı, Gazetecilerin örgütlülüğü ve iletişim özgürlüğü için harcamış olan Türk basınının saygın ve seçkin temsilcilerinden,

İzmir Gazeteciler Cemiyeti'nin Onursal Başkanı İsmail Sivri'nin aramızdan ayrıldığını büyük bir üzüntüyle öğrendim.

Mesleki çalışmalarının yanı sıra çocuk ve gençlerin eğitimine verdiği önemi kitaplarıyla da ortaya koyan duayen gazeteci İsmail Sivri “Atatürk çocukları” kitabıyla da hatırlanacaktır.

“Yaz Biterken” diye yazan, eser veren ve yaz biterken yaşamını yitiren Cemiyetinizin Onursal Başkanı İsmail Sivri'ye rahmet, şahsınızda ailesine, İzmir Gazeteciler Cemiyeti yönetici ve üyeleriyle, medya dünyamıza sabır ve başsağlığı diler, sevgiler, saygılar sunarım”

6.1.4.- GENEL BAŞKAN BAYKAL, “GAZİLER GÜNÜ” NEDENİYLE MESAJ YAYINLADI

Gaziler Günü nedeniyle bir mesaj yayınlayan Genel Başkan **BAYKAL** bugünün Atatürk'e mareşallik ve gazilik ünvanının verildiği anlamlı bir gün olduğunu da hatırlatarak şunları söyledi;

“Gazilerimiz, Bağımsızlığımızın, egemenliğimizin, ulusal birliğimiz ile Laik Cumhuriyetimizin onurlu sembolleridir. O nedenle 19 eylülleri Gaziler günü olarak kıvançla kutluyoruz. Gaziler gününe anlam katan bir diğer husus ise, bugünün Mustafa Kemal Atatürk’e gazilik ve mareşallik ünvanının verildiği gün olmasıdır.

Böylesine anlamlı bir günde özellikle belirtmek istiyorum ki, CHP olarak dün olduğu gibi bugün de esas görevimiz şehitlerimizle gazilerimizin emanetine sahip çıkmaktır.

Öte yandan, şehitlerimizle gazilerimizin emaneti olan bağımsızlığımıza, egemenliğimize, ulusal birliğimiz ile cumhuriyetimize sahip çıkarken, şehitlerimizin aileleriyle yakınlarına ve vatan sevgisinin sembolleri olan gazilerimize de hak ettikleri değere uygun yaşam koşulları sağlanmalıdır. Bugüne kadar yerine getirilmemiş olan bu görev zaman geçirilmeden yerine getirilmelidir.

Bu duygu ve düşüncelerle Gaziler gününde, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, vatan sevgisinin sembolleri olan şehitlerimizi rahmet, gazilerimizi şükranla anıyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

6.1.5.- GENEL BAŞKAN BAYKAL KANALTÜRK’ÜN YAYINININ DURDURULMASINI KINADI

Genel Başkan Deniz **BAYKAL** bir açıklama yaparak Kanaltürk’ün yayınının durdurulmasını kınadı. Genel Başkanı **BAYKAL**’ın açıklaması şöyle ;

“Kanaltürk’ün uzun süreli olarak yayınının durdurulması AKP iktidarının basın özgürlüğü anlayışı ile örtüşmektedir

Seçim sürecinde çok net olarak görüldüğü gibi, AKP yayın organı gibi çalışan gazete, radyo ve televizyonlar ile, AKP’ileştirilmiş medyanın tek yanlı yayınlarına ses çıkarmayanların, iktidar karşıtı yayınları, yayıncıları, gazetecileri baskı altına alması, susturması, daha da ileri giderek, “Çık git Türkiye’den” demesi, özgürlük ile adalet anlayışını çok ciddi bir şekilde rencide etmektedir

Günümüz koşullarında bir televizyon kanalının yayıncılık tercihini çok ağır bir şekilde cezalandırmak da demokrasi, yayıncılık ve iletişim özgürlüğü anlayışıyla bağdaştırılmaz.

Başbakanın yazarları yuvarlamaktan bahsettiği günümüzde, demokrasinin yozlaştırılması, demokratik süreç ile, bu sürecin ayrılmaz parçası olan medya dünyasının, iktidarın anlayışına uygun olarak şekillendirilmeye çalışılması, hem basın özgürlüğüne, hem de halkın haber alma gerçekleri öğrenme hakkına aykırıdır

Günümüzün ihtiyacı iktidar yanlısı basını desteklemek, şımartmak, kamuoyunu tek yanlı yayıncılık ile iktidara biat ettirmek değil, basın özgürlüğünü güvence altına alarak iktidarın da eleştirilebileceğini göstermek, ayrıca aykırı seslere hoşgörü ile, iktidar karşıtı yayınlara da en az iktidardan yana yayınlar kadar tahammül etmektir.

Yayın durdurma kararı, iktidarın kendisine karşı olan medya ile gazetecilere tahammülsüzlüğünü yansıtmaktadır.

İletişim özgürlüğüne bütünüyle karşı taraflı ve yasakçı bir anlayışla alınan bu kapatma kararını kınıyorum”

6.2.- PARTİ ETKİNLİKLERİ

6.2.1.- GENEL BAŞKAN BAYKAL KÖKSAL TOPTAN'I KABULÜ

TBMM Başkan adayı Köksal **TOPTAN**, AKP Genel Başkan Yardımcıları Necati Çetinkaya ve Nükhet Hotar Göksel ile birlikte Genel Başkan Deniz **BAYKAL**'ı ziyaret ederek destek istedi. Genel Sekreter Önder **SAV**'ın da hazır bulunduğu görüşme sonrası Sn. Köksal ile beraber yaptığı basın toplantısında Genel Başkan aşağıdaki açıklamayı yaptı:

"Sayın Köksal Toptan'ın bu parlamentoda meclis başkan adayı olarak AKP tarafından önerilmiş olması çok yerinde bir karardır. Bu kararı büyük memnuniyetle karşılıyorum ve bu kararı alanlara kutlamalarımı ifade ediyorum. Doğru yapmışlardır.

Bir uzlaşma ve uyum anlayışına yardımcı olacak doğrultuda parlamentoda kişiliğiyle, birikimiyle, deneyimiyle, bugüne kadar izlediği tavırla tarafsızlığı konusunda her çevreye güven veren bir saygın parlamenter arkadaşımızı meclis başkanı olarak düşünmüşlerdir. Bunu büyük bir memnuniyetle karşıladık ve biraz önce kendilerine de ifade ettim.

Biliyorsunuz bu konularda bir grup kararı alınamıyor. Ama ben Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı olarak parlamentoya katılacağım meclis başkanı seçimine ve bu seçimde Sayın Köksal Toptan'a desteğimi vereceğim.

Bu karar iki açıdan önem taşıyor. Önce Türkiye'nin siyasi ortamı bakımından böyle bir tercih Türkiye'nin özlediği bir tercihtir. Bir uzlaşma ve parti gruplarının ötesindeki kesimlere de güven veren bir yaklaşımla aday önermek çok Türkiye'nin bu ortamında ihtiyaç duyulan bir anlayışı yansıtmaktadır. Bu bakımdan çok doğru olmuştur, çok yerinde olmuştur.

Bu yaklaşımın, yani toplumun genel desteğini, tasvibini kazanma arayışının diğer muhalefet partileriyle de, onların desteğini alacak şekilde işbirliği içinde olma yaklaşımının çok yararlı, çok doğru bir tercih olduğunu düşünüyorum.

Biz bu doğru tercihe doğru bir kararla cevap veriyoruz. İyi bir adım atılmıştır. Bizde bunu destekliyoruz, kutluyoruz."

6.2.2.- GENEL BAŞKAN BAYKAL, GÜLDAL MUMCU'NUN, TBMM BAŞKANVEKİLLİĞİNE SEÇİLMESİNİ KUTLADI

Genel Başkan Deniz **BAYKAL**, Uğur Mumcu'nun eşi ve CHP Milletvekili Güldal **MUMCU**'nun, TBMM Başkanvekilliğine seçilmesini değerlendirirken "Güldal Mumcu'nun adaylığı, Uğur Mumcu'un anısına bir saygı, bir selam anlamı taşıyacak" dedi.

38 Yıl önce Nermin Neftçi'yi TBMM Başkanvekilliğine seçerek bir ilke imza atan CHP bu kez CHP İzmir Milletvekili Güldal Mumcu'yu TBMM başkanvekili olarak seçti.

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, Mumcu'yu TBMM Başkanvekilliğine aday olarak bildirdikten sonra Mumcu'nun adaylığının, Uğur Mumcu'nun anısına bir saygı, bir selam anlamı taşıyacağını belirterek, Mumcu'nun, TBMM'den böyle bir selamı, jesti hak ettiğine inandığını söyledi.

Bu konuda görüşlerini açıklarken hala Uğur Mumcu cinayetinin aydınlatılmadığına dikkat çeken Deniz Baykal, sadece Mumcu'nun değil, pek çok aydınının, faili meçhul saldırılara kurban edildiğini hatırlattı.

Güldal Mumcu'nun, eşi Uğur Mumcu'nun ölümünden sonraki duruşunun, tavrının, toplumun her kesiminde saygı uyandırdığını ifade eden Baykal, Mumcu'nun hiçbir zaman magazinleşmediğini kaydetti.

Kadın başkanvekilinin yönetimiyle oturlara bir kalite gelmesini umduğunu vurgulayan Genel Başkan Deniz Baykal, bunun kadınlar için özendirici ve yurtdışındaki yansımalarının olumlu olacağını söyledi..

Güldal Mumcu da TBMM Başkanvekilliğine aday gösterildikten sonra bunun çok onurlandırıcı bir görev olduğunu belirterek Genel Başkan Baykal'a teşekkür etti.

Güldal Mumcu, bir kadın olarak bu görev kendisine önerildiğinde hem onur hem heyecan duyduğunu söyledi. CHP'nin kadınlara verdiği değerine öne çıktığını ifade eden Güldal Mumcu, "Türkiye'de olması gereken budur. Kadın ve erkek her zaman eşit ve yan yana yürümelidir" dedi.

6.2.3.- CHP TBMM GRUBU GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN BAŞKANLIĞINDA 23. DÖNEMİN İLK TOPLANTISINI YAPTI

CHP grubunda TBMM Başkanlık Divanı Üyeleri, Grup Başkanvekilleri, Grup Yönetim Kurulu Üyeleri, Grup Disiplin Kurulu Üyeleri ve CHP Grup Denetçi Üyeleri belirlendi.

Basına kapalı olarak yapılan toplantıda, CHP İzmir Milletvekili Güldal **MUMCU** TBMM Başkanvekilliğine, İzmir Milletvekili Kemal **ANADOL** ve İstanbul Milletvekili Kemal **KILIÇDAROĞLU** CHP Grup Başkanvekilliklerine, Çanakkale Milletvekili Ahmet **KÜÇÜK** TBMM idare amirliğine, Bilecik Milletvekili Yaşar **TÜZÜN** de TBMM katip üyeliğine seçildi.

CHP Grup Yönetim Kurulu Üyeliklerine ise Adana Milletvekili Hulusi **GÜVEL**, Adıyaman Milletvekili Şevket **KÖSE**, Ardahan Milletvekili Ensar **ÖĞÜT**, Edirne Milletvekili Bilgin **PAÇARIZ**, Isparta Milletvekili Mevlüt **COŞKUNER**, Kırklareli Milletvekili Turgut **DİBEK**, Mersin Milletvekili Ali Rıza **ÖZTÜRK**, Muğla Milletvekili Ali **ARSLAN** ve Zonguldak Milletvekili Ali İhsan **KÖKTÜRK** seçildi.

Afyon Milletvekili Halil **ÜNLÜTEPE**, Antalya Milletvekili Hüsnü **ÇÖLLÜ**, Artvin Milletvekili Metin **ARİFAĞAOĞLU**, Bursa Milletvekili Abdullah **ÖZER**, İzmir Milletvekili Ahmet **ERSİN**, Kırklareli Milletvekili Tansel **BARIŞ** ve Ordu Milletvekili Rahmi **GÜNER** ise Grup Disiplin Kurulu Üyesi Oldu.

CHP Grup Denetçi Üyeliğine ise Giresun Milletvekili Eşref **KARABRAHİM** ve Muğla Milletvekili Fevzi **TOPUZ** getirildi.

6.2.4.- CHP'NİN 84. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNDE ANITKABİR'DE YÜZBİNLER BULUŞTU...

CHP'nin Kuruluşunun 84.yıldönümü nedeniyle Anıtkabir'de düzenlenen ve yüzbinlerce kişinin katıldığı coşkulu kutlama Genel Başkan Baykal'ın '**Aslanlı Yola**' gelmesiyle başladı. Coşkuyla karşılanan ve izdiham nedeniyle güçlükle ilerleyen kortejin önünde yürüyen Genel Başkan Baykal önderliğindeki yüzbinler Anıt Kabir büyük avlusunda ve Aslanlı Yolda buluştu. Anıtkabir Komutanlığı verilerine göre kutlamanın yapıldığı 9 Eylül günü sadece Anıtkabir'i ziyaret edenlerin sayısı 178 bin 564 kişiyi buldu...

Genel Başkan Deniz BAYKAL ve beraberindekiler CHP'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal **ATATÜRK**'ün mozolesine çelenk koyduktan sonra saygı duruşunda bulundu. Akabinde Deniz Baykal, Misak-ı Milli Kulesi'nde Anıtkabir Özel Defteri'ni imzaladı. Özel deftere yazdığı mesajına "Aziz Atatürk Sevgili Genel Başkanım" diye başlayan Genel Başkan Baykal'ın mesajı şöyle ;

"Aziz Atatürk, Sevgili Genel Başkanım,

İkinci büyük eserin olan Cumhuriyet Halk Partisi'nin 84. kuruluş yıl dönümünde huzurundayız.

Cumhuriyetimizi, Türkiye'mizin barışının, kalkınmasının güvencesi olarak güçlendirip geliştirmek temel görevimizdir.

Cumhuriyete karşı dışarıdan yöneltilen saldırılar karşısında hep birlikte dirençle durarak bunları etkisiz kılmayı başardık.

Bugün yeni bir dönemin içindeyiz.

Cumhuriyetimiz içeriden kaynaklanan saldırılara, kuşatmalara karşı da savunulmak durumundadır.

Yozlaşmış, içeriği boşaltılmış, biçimsel bir kalıba dönüştürülmüş bir demokrasi anlayışıyla Cumhuriyetimiz ve ulusal birliğimiz tehdit altındadır.

Birinci büyük eserin olan Cumhuriyeti, savunmak daima Cumhuriyet Halk Partisi'nin temel görevi olmuştur. Biz Cumhuriyet Halk Partililer milletimiz söz konusu olduğunda hiçbir zaman gaflet, delalet ve ihanet içinde olmadık. Cumhuriyetimizi ve milli birliğimizi hiçbir zaman sahipsiz bırakmadık, bırakmayacağız. Sana ve eserine sahip çıkan milyonlarca insanımız adına bir kez daha sevgilerimizi saygılarımızı ve derin bağlılıklarımızı sunuyoruz."

Genel Başkan Deniz Baykal daha sonra CHP'nin ikinci Genel Başkanı **İsmet İNÖNÜ**'nün anıtmezarını da ziyaret ederek çelenk koydu ve saygı duruşunda bulundu.

Yoğun ilgi ve yaşanan izdihamdan sonra Anıtkabir'den coşkulu alkışlarla uğurlanan Genel Başkan Baykal Genel Merkezde, "**Partimize, Cumhuriyetimize, geçmiş ve geleceğimize yakışır bir kutlama oldu**" diyen Genel Başkan Baykal bir teşekkür mesajı yayınladı.

Genel Başkan Baykal kutlama mesajında:

“Bu anlamlı kutlamayı örgütleyen, düzenleyen parti yöneticilerimize, MYK, PM ve YDK Üyelerimizle, CHP’de geçmiş dönemlerde görev üstlenmiş, partimizin başarısına önemli katkıda bulunmuş parlamenterlerimize, halen görev yapan Milletvekillerimize, İl ve İlçe Başkanlarımıza, İl ve ilçelerimizin Yönetim Kurulu Üyelerine, Belediye Başkanlarımız, Belediye Meclisi ve İl Genel Meclisi Üyelerimize, büyük bir sorumluluk duygusuyla hareket eden CHP’lilere ve Anıtkabir’e sığmayan halkımıza teşekkür ediyorum. Bu coşku, bu etkinlik, bu kararlılık hem CHP’ye büyük sorumluluklar düştüğünü, hem de Türkiye’nin, Laik Cumhuriyetin sahipsiz olmadığını gösterdi” dedi.

6.2.5.- 9 EYLÜL’DE GENEL SEKRETER SAV’IN ÖRGÜTE TEŞEKKÜR VE KUTLAMA MESAJI

Anıtkabirde yapılan kutlamadan sonra CHP Genel Sekreteri Önder **SAV** yazılı bir açıklama ile CHP örgütüne ve 9 Eylül günü Anıtkabir’de Genel Başkan Deniz **BAYKAL**’ın başkanlığında kutlamalara katılan yüzbinlere teşekkür etti. Genel Sekreter Önder **SAV**’ın CHP İl ve İlçe Başkanlıklarına gönderdiği teşekkür mesajı şöyle ;

“31.08.2007 tarihli yazımızla partimizin 84. yıldönümünde Ankara’da 9 Eylül 2007 günü buluşmamızı istemiştik.

CHP Genel Merkez yöneticileri, yeni ve eski Milletvekilleri, İl ve İlçe örgütleri, Belediye Başkanları, Belediye ve İl Genel Meclisleri Üyeleri görev ve sorumluluk bilinci ile 9 Eylül 2007’de sabahın erken saatlerinden itibaren Anıtkabir’i doldurmaya başlamışlardır.

Toplanma yeri olan Asanlı Yol’un önündeki alan, katılan CHP’lilere dar gelmiş, zorunlu olarak Asanlı Yol ve mozole’nin önündeki alan da dolmuştur. Anıtkabir Komutanlığı’nın resmi rakamlarına göre 9 Eylül’de Anıtkabir’e 178 bin 564 kişi giriş yapmıştır. Bunun bir kısmı, CHP’nin yıldönümü için gelenlerin dışındaki kişiler olsa bile büyük çoğunluğu partimizin üyeleri ve çağrıya uyan CHP sempatanlarından oluşmuştur. Büyük kalabalık ve izdiham yüzünden Genel Başkanımız, beraberindeki yöneticiler ile partililerin Ata’nın huzuruna çıkmaları tahmin edilenden daha uzun zamanda gerçekleşebilmiştir. Resmi törenden sonra 2. Genel Başkanımız İsmet İnönü de ziyaret edilmiş saygı durumunda bulunulmuştur.

22 Temmuz seçim sonuçlarının ve ondan sonraki siyasal gelişmelerin Partimizde, örgütümüzde ve partililerimiz, partimize oy vermiş seçmenlerimizde bir yılgınlık ve ileriye dönük düş kırıklığı yaratmadığı, aksine daha büyük inanç, kararlılık ve birliktelikle, sorumluluk ve dayanışma içinde birbirimize güvenerek yola devam edeceğimiz vurgulanmış, belirginleşmiştir.

Türkiye’nin en köklü, en ilkeli partisi olan CHP’nin Atatürk ilke ve devrimlerinin Cumhuriyetin temel niteliklerinin, demokratik laik hukuk devletinin yılmaz ve ödünsüz savunucusu olacağı mesajı topluma çok net olarak verilmiştir.

Cumhuriyeti ve demokrasiyi kurmuş ve yaşatmakta kararlı olan partimiz, kendisini zayıflatmaya çalışan iç ve dış güçlere, yanlı medyaya asla teslim olmayacak, ihanetçilerin tezgâhına ve oyununa gelmeyecek bilinç düzeyindedir. Her türlü baskıya, ayak oyunlarına, ihanetlere rağmen Atatürk’ün izinde ve yolunda kararlılık ve inançla yürümeye devam edeceğiz. Tüm Milletvekillerimize, örgütümüze, yerel yöneticilerimize ve 9 Eylül’de bizimle birlikte olan partili, partisz yurttaşlarımıza teşekkür ediyoruz, esenlikler ve başarılar diliyoruz. Saygılarımızla”

6.2.6.- CHP NEVŞEHİR İL BAŞKANI HÜSEYİN ÇETİN VEFAT ETTİ

Uzun bir süredir karaciğer rahatsızlığına rağmen ısrar ve kararlılıkla 10 yıldır üstlenmiş olduğu il başkanlığı görevini büyük bir özveri ve kararlılıkla sürdüren Nevşehir İl Başkanımız sevgili Hüseyin ÇETİN'i 19 Eylül 2007 günü bir ziyaret için gittiği İstanbul'da maalesef kaybettik. Başta ailesi, Nevşehir örgütümüz ve Nevşehir halkı olmak üzere hepimizin başı sağolsun. O bir görev şehidi olarak yaşama veda etti. O çok iyi bir insan, çok iyi bir partili, çok iyi bir CHP'li idi... Ruhu şadolsun... Kendisini unutmayacağız...

Rahmetli Hüseyin ÇETİN'in cenazesi 20 Eylül günü Nevşehir Merkez'de kaldırılarak köyündeki mezarlıkta defnedildi. Hüseyin ÇETİN'in cenaze töreninde, başta ailesi ve yakınları olmak üzere, Genel Başkan Deniz BAYKAL, Genel Sekreter Önder SAV, Genel Sekreter Yardımcıları Algan HACALOĞLU ve Mehmet SEVİGEN, MYK üyesi Zekeriya AKINCI, Parti Meclisi üyesi Neriman GENÇ, milletvekillerimiz Rasim ÇAKIR, Enis TÜTÜNCÜ, Halil ÜNLÜTEPE ve Hakkı Süha OKAY ile çevre il başkanları ve yöneticileri, başta belediye başkanlarımız olmak üzere çok sayıda partilimiz ve Nevşehirililer katıldı.

6.2.7.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ESKİŞEHİR İL ÖRGÜTÜNÜ ZİYARET ETTİ

24 Ağustos 2007 günü Eskişehir'e giden Genel Başkan Deniz BAYKAL, basın mensupları ile sohbet etti, beraberinde Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet SEVİGEN ve Eskişehir milletvekilimiz Murat SÖNMEZ olmak üzere İl Başkanlığında il yönetimi, ilçe yönetimleri ve partililerle toplantı yaptı. Daha sonra Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen'i ziyaret eden BAYKAL, akşam Eskişehir CHP eski milletvekili çocuğunun nikahına katıldı.

6.2.8.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL BURSA İL ÖRGÜTÜNÜ ZİYARET ETTİ

25 Ağustos 2007 günü Bursa'ya giden Genel Başkan Deniz Baykal, Bursa Gazeteciler Cemiyetinde basınla sohbet etti. Beraberinde Genel Başkan Yardımcısı Onur ÖYMEN, Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet SEVİGEN, MYK üyesi Kemal DEMİREL ile milletvekillerimiz Yılmaz ATEŞ ve Abdullah ÖZER olmak üzere İl Başkanlığında il yönetimi, ilçe yönetimleri ve partililerle toplantı yaptı. Genel Başkan ve beraberindekiler, akşam Bursa milletvekilimiz Abdullah ÖZER'in çocuğunun nikah törenine katıldı.

6.2.9.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL İSTANBUL İL ÖRGÜTÜNÜ ZİYARET ETTİ

26 Ağustos 2007 günü İstanbul'a giden Genel Başkan Deniz BAYKAL, İl Merkezini ziyaret ederek basınla sohbet etti. Daha sonra Genel Başkan BAYKAL partililerimizle kapalı toplantı yaptı. Toplantıya, Genel Başkan Yardımcısı Mustafa ÖZYÜREK, Genel Sekreter Yardımcıları Algan HACALOĞLU, Mehmet SEVİGEN ve Bihlun TAMAYLIGİL, Grup Başkan Vekili Kemal KILIÇDAROĞLU, MYK Üyesi Mehmet Ali ÖZPOLAT, İstanbul Milletvekilleri İlhan KESİCİ, Necla ARAT, Şükrü M. ELEKDAĞ, Birgen KELEŞ, Esfender KORKMAZ,

Bayram **MERAL**, Çetin **SOYSAL**, Ali **TOPUZ** ve Sacid **YILDIZ** ile İl Başkanı Gürsel **TEKİN**, il yönetimi, ilçe yönetimleri ve partililer katıldı.

Genel Başkan Deniz **BAYKAL** daha sonra rahatsız olan Sayın Erdal **İNÖNÜ**'yü hastanede ziyaret etti, sağlık dilekleri iletti.

6.2.10.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL İZMİR 76. ENTERNASYONEL FUARININ AÇILIŞINA KATILDI

Genel Başkan Deniz **BAYKAL** 31 Ağustos günü **İzmir 76. Enternasyonal Fuarın** açılışına katılarak, kapsamlı bir konuşma yaptı, beraberinde olan partililerimizle beraber açılış coşkusu paylaştı. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı, İlçe Belediye Başkanlarımız, İzmir il yöneticilerimiz ve örgütümüzün yaygın olarak katıldığı açılış töreninde, Genel Başkan Baykal dışında, Grup Başkan Vekili Kemal **ANADOL**, Genel Sekreter Yardımcıları Oğuz **OYAN** (*görevinden istifa etti*) ve Mehmet **SEVİGEN**, İzmir Milletvekillerimiz Canan **ARITMAN**, Selçuk **AYHAN**, Bülent **BARATALI**, Ahmet **ERSİN**, Addurrezzak **ERTEN** de hazır bulundu.

6.2.11.- CHP MİLLETVEKİLİ HEYETİ TUZLA TERSANELERİNDE İNCELEME YAPTI

Yaklaşık 25 bin kişinin çalıştığı "Ölüm tersaneleri" olarak adlandırılan Tuzla Tersanelerinde 13 günde 5 işçinin hayatını kaybetmesi üzerine, İstanbul Milletvekili ve Parti Meclisi Üyesi Bayram Ali **MERAL** başkanlığında, İstanbul Milletvekilleri Nur **SERTER**, Şinasi **ÖKTEM**, Kahramanmaraş Milletvekili Durdu **ÖZBOLAT** ve Mersin Milletvekili Ali Rıza **ÖZTÜRK**'ten oluşan inceleme komisyonu kurulmuştur.

Komisyon 12 Eylül 2007 günü incelemelerine başlamıştır. Konuyla ilgili, ilk olarak Gemi İnşa Sanayicileri Birliği temsilcileriyle görüşme yapılmıştır. Daha sonra kazaların meydana geldiği tersanelere gidilerek incelemeler devam etmiştir.

Bu kapsamda;

- ✓ **Selah Tersanesi ziyaret edilmiştir:** Burada işçilerle görüşülmüş, yemek ve soyunma yerleri, çalışma koşulları incelenmiş, sigorta durumları ile ilgili bilgi alınmıştır.
- ✓ **Desan Tersanesi ziyaret edilmiştir:** İşçilerle sohbet edilmiş, yemek yenilmiş, iş ve çalışma koşulları incelenmiştir. Burada tersanelerde örgütlü olan, Türk-İş'e bağlı Dokgemi-İş Sendika temsilcileri de (Genel Başkan ve Şube Başkanları olarak) ziyarete katılmışlardır.
- ✓ **Tuzla Tersanecilik A.Ş ve ardından Torgem Tersanesi ziyaret edilmiştir:** Bu tersanelerde de aynı çalışma yapılmıştır.

Heyet daha sonra, bölgede gerginlik yaratan, tapuları olduğu halde imar izni olmadığı gerekçesiyle kaçak durumda olan binaların belediye tarafından yıkıldığı Mimar Sinan ve Şifa Mahallelerine gitmiş, evleri yıkılan ve yıkım kararı alınan ailelere geçmiş olsun dileklerini iletmiştir.

İnceleme komisyonu, çalışmalarını tamamladıktan sonra hazırlayacağı raporu CHP TBMM Grubuna sunacaktır.

6.2.12.- SEVGİLİ ALİ DİNÇER'İ ANDIK...

Nisan ayında hayatını kaybeden CHP'li eski TBMM Başkanvekili Ali **DİNÇER**, adını taşıyan Batıkent'teki parkın açılışı öncesinde mezarı başında anıldı.

Anmaya, CHP Genel Başkanı Deniz **BAYKAL**, CHP Genel Sekreteri Önder **SAV**, çok sayıda CHP Milletvekili, Çankaya Belediye Başkanı ile Dinçer'in eşi ve kızı katıldı. Dinçer'in mezarına çiçek bırakan **BAYKAL**, "*Dinçer'in yaşadığı süre içinde, insan, siyasetçi, arkadaş, eş, evlat olarak herkesin takdirini sevgisini ve saygısını kazandığını*" belirtti.

BAYKAL, **DİNÇER**'i öğrencilik yıllarından beri tanıdığını kaydederek "*İlkelerini, değerlerini özenle koruyan bir insan olarak kendini gösterdi. Belediyeciliğe sosyal demokrat anlayışıyla damgasını vurdu. Ali DİNÇER adı hepimiz için güzel ve başarılı örneklerle doludur. Genç yaşta kaybettik. Bu kutsal ramazan gününde ruhuna dualarımızı okuyacağız. Allah rahmet eylesin*" dedi.

6.2.13.- GN.BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN KATILDIĞI ETKİNLİKLER

4 Ağustos 2007	CHP Milletvekilleriyle TBMM'de Tanışma Toplantısı TBMM 23. Dönem Milletvekili Yemin Töreni İzmir Gazeteciler Cemiyeti Eski Başkanı İsmail Sivri'ye Taziye Mesajı
9 Ağustos 2007	Köksal Toptan'ı Kabul
10 Ağustos 2007	CHP TBMM Grup Toplantısı Sinan Aygün'ün Babası Necip Aygün Akkoyunlu'nun Cenaze Töreni
13 Ağustos 2007	CNN Türk – Ankara Kulisi Özel – Canlı Yayın ATV - Ana Haber
22 Ağustos 2007	NTV - Canlı Yayın
23 Ağustos 2007	TBMM Başkanı Köksal Toptan'ı Kabul Basın Mensuplarıyla Sohbet
24 Ağustos 2007	Eskişehir'e Karayoluyla Gidiş Eskişehir'de Basın Mensuplarıyla Sohbet Eskişehir İl Başkanlığında Toplantı Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen'i Ziyaret
25 Ağustos 2007	Bursa Gazeteciler Cemiyetinde Basınla Sohbet Bursa İl Örgütünü Ziyaret
26 Ağustos 2007	Mudanya Güzelyalı – Yenikapı Feribotla İstanbul'a Harekat İstanbul İl Başkanlığında Toplantı ATV'de Doğrudan Doğruya Programı – Canlı Yayın Orhan Kemal Müzesini Ziyaret Erdal İnönü'ye Geçmiş Olsun Ziyareti

29 Ağustos 2007	İstanbul'da Gazeteci Yazar Şakir Süter'in Cenaze Töreni
30 Ağustos 2007	30 Ağustos Zafer Bayramı Kutlama Törenleri ve Kutlama Mesajı Genelkurmay Başkanı Org. Yaşar Büyükanıt Resepsiyonu
31 Ağustos 2007	Ankara'dan İzmir'e Hareket İzmir 76. Enternasyonal Fuarı Açılışı
1 Eylül 2007	İzmir'den Balıkesir'e Hareket ve Balıkesir'de Etkinlikler FB, BJK, GS ve Kayseri Erciyes'e Kutlama Mesajı
3 – 5 Eylül 2007	TBMM Genel Kurulu
6 Eylül 2007	Yargıtay Adli Yılı Açılış Töreni
8 Eylül 2007	Ankara'dan İzmir'e Hareket ve Etkinlikler
9 Eylül 2007	Anıtkabir'de CHP'nin Kuruluş Yıldönümü Genel Merkezde Partililerin Kutlamalarını Kabul
11 Eylül 2007	Sabah Gazetesi Yazarı Muharrem Sarıkaya'ya Özel Açıklama Ankara'dan İstanbul'a Hareket Banka Üretim, Telekomünikasyon ve Finansal Hizmetler Temsilcileriyle Toplantı Bedri, Koraman ve Nejat Uygur'a Geçmiş Olsun Mesajları
12 Eylül 2007	Radikal Gazetesi Yazarı Murat Yetkin'e Özel Demeç Kanal Türk'ün Yayınının Durdurulmasını Kınama
16 Eylül 2007	Gaziler Günü Nedeniyle Mesaj
18 Eylül 2007	Vatan Gazetesi Yazarı Bilal Çetin ile Özel Röportaj
19 Eylül 2007	Nejat Uygur'u Hastanede Ziyaret Genelkurmay Başkanlığına Bitlis'teki Şehit Er İçin Taziye ASO Yöneticilerini Kabul
20 Eylül 2007	CHP Nevşehir İl Başkanı Hüseyin Çetin'in Cenaze Töreni
21 Eylül 2007	Kanal D - Ana Haber – CHP Genel Merkezinden Canlı Yayın
25 Eylül 2007	Genelkurmay Başkanlığına Şırnak ve Tunceli'deki Şehitler İçin Başsağlığı Mesajı
27 Eylül 2007	Galatasaray Başkanı Özyayın'a Geçmiş Olsun Mesajı Genelkurmay Başkanlığına Bitlis-Bölük yazı Mevkiinde Şehit Olan Erler İçin Başsağlığı Mesajı

6.2.14.- YEREL YÖNETİMLER BİRİMİNİN ÇALIŞMALARI

YAYIN VE İLETİŞİM ETKİNLİKLERİ

CHP Yerel Yönetimler Dergisi'nin 14 üncü sayısı Mayıs 2007 tarihinde tamamlanmıştır. Dergimiz, Milletvekillerimize, Parti Meclisi üyelerimize, Belediye Başkanlarımıza, İl ve İlçe Başkanlarımıza, sivil toplum kuruluşlarına, üniversitelerin yerel yönetimlerle ilişkili bölümlerine, gazetecilere ve diğer ilgili kurum ve kişilere ulaştırılmıştır.

14. sayımızda 18 Nisan 2007 tarihinde kaybettiğimiz TBMM Başkanvekili ve Birimimizin eski başkanı **Ali Dinçer'in** anısına ayrılan bölümden önce "**Giriş: Politika ve Hukuk**" bölümünde güncel siyasi duruma ilişkin iki yazı yer almaktadır.

- Dergide, "Giriş" dışında toplam dört dosya yer almıştır. **Dosya 1'de Yerel Yönetimleri İlgilendiren Genel Konular** başlığı altında sekiz makale sunulmaktadır. Bu dosyada;
 - ✓ "Köy Hizmetlerinden KÖYDES'e" başlıklı bir inceleme,
 - ✓ "Yerel Yönetimlerin Personel Rejimi Nereye Götürülmek İsteniyor" başlıklı bir makale,
 - ✓ Norm Kadro Düzenlemelerini ele alan bir çalışma,
 - ✓ Kamu İhale Kurumu'nun AKP iktidarınca nasıl kullanılmak istendiğini ele alan bir inceleme,
 - ✓ Organize Sanayi Bölgeleri ve Yerel Sağlık Hizmetleri ile ilgili makaleler,
 - ✓ Ankara Büyükşehir Belediyesi ve bağlı kuruluşlarının bütçelerinin ve Ankara'nın Su Sorunu'nun incelendiği değerlendirme,yazılarından oluşmaktadır.
- **Dosya 2'de Kamu Hizmetlerinin Finansmanı, İller Bankası** başlığı altında üç inceleme sunuluyor. "Özelleştirme- Yap İşlet Devret- Kamu Özel Sektör İşbirliği" yazısı bu dosyanın temel çerçevesini çiziyor. Bunu, "Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Kamu Kesimi ile Özel Sektör İşbirliği Modelleri Çerçevesinde Gerçekleştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı Taslağı Üzerine Düşünceler" ve "İller Bankası Tezgahta, Belediyeler Nerede?" başlıklı makaleler izlemektedir.
- **Dosya 3'te Kentleşme Sorunları** ele alınıyor. Yedi ayrı yazıda sunulan konular, Ulusal Deprem Konseyinin kaldırılması, İmar Mevzuatında Planlama Kademeleri, Arsa Düzenlemelerinde Eşdeğerlik ilkesinin Modellenmesi, Tutulu Satış (Mortgage) Sistemi, Konut Sorunu ve TOKİ, Hukuka Aykırı TOKİ İhale Yönetmeliğinin Danıştay'ca engellenmesi, Kuşulu Park Kavşak Düzenlemesi ve Dikmen Projelerine İlişkin Basın Duyuruları yer almaktadır.
- **Dosya 4'de CHP Yerel Yönetimler Biriminin, TBMM Grubunun ve Bazı Belediyelerimizin Etkinlikleri**'ne yer verilmektedir. Bu dosyamızda, Yerel Yönetimler Biriminin çalışmaları, Milletvekillerimizin Yerel Yönetimlerle ilgili olarak yaptıkları çalışmalar, CHP'li Belediyelerin çalışmalarından örnekler sunulmaktadır.

Yerel Yönetimler Birimi Sorumlusunun yönlendirmesi altında CHP Grup Danışmanı Sayın Fikret Gülen tarafından hazırlanmış olan "AKP'in Yasama Karnesi" kitabında AKP nin iktidar olduğu dönemde kabul edilen yasalar hakkında değerlendirmeler, Cumhurbaşkanının geri gönderdiği yasalar, Anayasa Mahkemesine yapılan başvurular tablolar ve yorumlar biçiminde yer almaktadır. 29 Haziran 2007 tarihinde matbaadan teslim alınan kitap İl Başkanlıklarımıza gönderilerek seçim öncesinde dağıtımını gerçekleştirilmiştir..

11.09.2007 tarihinde Birim Sorumlusunun başkanlığında Yerel Yönetimler Komisyon toplantısı yapılmıştır. Toplantıya CHP Grup Danışmanı Fikret Gülen, Şehir Plancıları Müfit Bayram ve Bülent Tanık, Prof.Dr. Murat Balamir, SBF Öğretim görevlisi Dr. Tayfun Çınar, CHP PM Üyesi Ali Rıza Yücel ve Yerel Yönetim uzmanları katılmışlardır. Toplantıda Yerel Yönetimler Dergisinin 15. sayısının hazırlıkları görüşülerek iş bölümü yapılmıştır. Ayrıca yerel seçimlere giderken parti örgütüne yol gösterici bir çalışma yapılması konusu görüşülmüş, bu doğrultuda bir “çalışma kılavuzu” taslağı hazırlanmasına karar verilmiştir.

YEREL YÖNETİCİLERİMİZE HUKUKİ VE TEKNİK YARDIM

Bu çalışma döneminde de, mali olanaksızlık ve teknik yetersizlik içinde bulunan belediyelerimize, olanakları daha iyi olan belediyelerimizden araç temini için çalışmalara devam edilmiş, belediye başkanlarımızın birbirleriyle yardımlaşması Genel Merkez koordinatörlüğünde sağlanarak sorunlarının çözümlenmesine yardımcı olunmuştur.

Norm kadroları yeniden düzenleyen Bakanlar Kurulu Kararı ile ilgili olarak açılan ve Birimimizce desteklenen davalar sonucunda Danıştay’ca yürütmeyi durdurma kararının verilmesinden sonra yeni bir Bakanlar Kurulu Kararı’nın Resmi Gazete’de yayınlaması üzerine yerel yöneticilerimizin kadro çalışmaları hakkında istedikleri bilgiler birimimiz uzmanlarınca yanıtlanmaktadır.

Başkanı AKP’li olan belediyelerde görev yapan belediye meclis üyelerimizin, bu belediyelerin yapmış oldukları ihalelerde, İhale Kanununa uygun olmayan hususların tespiti için konunun uzmanı komisyon üyelerimizle görüşmeleri sağlanmış, gerekli bilgiler kendilerine iletilmiştir. Ayrıca belediye meclislerinin, belediye denetim komisyonunun yetkileri ve çalışmalarıyla ilgili mevzuata ve prosedüre ilişkin bilgiler iletilmiş, hukuki destek ve mevzuatla ilgili bilgiler aktarılmıştır.

YURTTAŞ BAŞVURULARI

Yurttaşların, belediyelerden yakınmak veya sorunlarına çözüm bulmak amacıyla doğrudan Genel Başkanımıza, Genel Sekreterimize veya ilgili Genel Sekreter Yardımcımıza yaptıkları başvurular, ya da İnternet ve telefon aracılığıyla birim görevlisine, Halkla İlişkiler uzmanlarımıza aktardıkları sorunlarla ilgilenilmekte, yanıt verilmekte ve sorunların çözümüne yardımcı olunmaya çalışılmaktadır.

Yerel Yönetimler Birimine yapılan ihbarlardan önemli görülenler, Birim Sorumlusu Genel Sekreter Yardımcısının başkanlığında yapılan ve konunun uzmanlarının da katıldığı toplantılarda değerlendirilmekte, gerekli görülen hallerde konu araştırılmakta, çözüm için girişim başlatılmakta, gerekirse ilgili yerel yöneticimizle doğrudan temas kurulmaktadır.

6.2.15.- HALK GAZETESİ YAYINLARINA DEVAM EDİYOR...

CHP adına sahipliğini Genel Başkan Yardımcısı ve Basın Sözcüsü Eşref **ERDEM**’in, Yayın Kurulu Üyeliğini Ankara Milletvekili Yılmaz **ATEŞ**, Ankara Milletvekili Nesrin **BAYTOK**, PM Üyesi Emin **KOÇ** ve Feridun **BALOĞLU**’nun, Sorumlu Yazı İşleri Müdürlüğünü de Turan **ÖZKAN**’ın üstlenmiş olduğu **HALK GAZETESİ**, 15 Mayıs 2005’ten bu yana, yeni düzeni içinde 15 günde bir çıkmakta ve her sayısı 125 bin adet basılmaktadır. Gazete, İl, İlçe, Belde, Belediye Başkanlıkları ile Medya Kuruluşları, Sivil Toplum Örgütleri ve Sendikalara gönderilmektedir. Seçim sürecinde önemli bir propaganda aracı olan **HALK GAZETESİ**’nin; 81, 82, 83, 84 ve 85. sayıları bu süre içerisinde 160 bin adet basılıp dağıtıldı.

HALK GAZETESİ’nin;

- ✓ **86. Sayısı**, “Atatürk’ün iki büyük eserinden biri olan CHP yaşında” manşetiyle çıktı.
- ✓ **87. Sayıda**, “Atatürk’e Söz: Cumhuriyetimizi ve milliği birligimizi hiçbir zaman sahipsiz bırakmadık, bırakmayacağız” haberi manşet oldu.
- ✓ **88. Sayıda da**, “AKP Anayasası ülke birliği ve bütünlüğü için tehdit” haberi manşete çıktı.

6.3.- ÖRGÜT, KONGRE VE ÜYELİK DURUMLARI

6.3.1.- KONGRELER SÜRECİ

Partimizin olağan kongrelerinin ve 32. Olağan Kurultayı'nın tüzüğüne belirttiği süre içinde yapılması için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda Merkez Yönetim Kurulu'nun 26 Eylül 2007 tarihinde almış olduğu karar ile 01.10.2007 tarihi itibarıyla uygulamaya konulan ve bu raporun ek bölümünde verilmiş olan **İl ve İlçe Olağan Kongreleri Takvimi** örgüte gönderilmiştir.

İlçe ve İl Örgütlerinin kongreler sürecine ilişkin tüm çalışmalarını, ekteki **Seçim Takvimi** içinde, **CHP Kongreler Yönetmeliği** ve **CHP Tüzüğü** çerçevesinde tamamlaması gerekmektedir. Gerekli çalışmaları Seçim Takvimi içinde tamamlayamayan örgüt birimlerinin ilgili kongrelere katılabilmesi mümkün olamayacaktır.

Önümüzdeki günlerde gönderilecek ayrı bir GENELGE ile;

- ✓ “İlçe kongrelerine katılmak üzere muhtarlık veya belde seçim çevrelerinden seçilecek delege ve parti içi ön seçmen sayıları”,
- ✓ “İlçe kongrelerinde, İl kongrelerine katılmak üzere seçilecek delegelerin toplam sayıları ve bunların ilçeler bazında dağılımı”,
- ✓ “Muhtarlık Bölgesi Temsilcileri (Delege) ve Parti İçi Önseçmen Seçimleri Kuralları”, ve Kongreler sürecine ilişkin diğer hususlar bildirilecek ve gerekli belgeler ulaştırılacaktır.

Ülkemizde mevcut tüm ilçeler, ilçelerin ve ilçelere bağlı beldelerin nüfusları ile gelişmişlik durumları ve partili üye sayıları dikkate alınarak üç gruba ayrılmış olup, her bir grupta yer alan ilçeler ve beldeler için ortak **asgari adres bilgilerini kapsayan**, geçmiş yıllardaki uygulamalarla yerleşmiş ve olumlu sonuçlar alınmış bulunan **kriterler** belirlenmiş; Parti Üye Kütüğü bu kriterler temel alınarak, **Çizelge I** ve **Çizelge II**'ye dönüştürülmüştür.

- “**ÇİZELGE I**”, **Parti Kütüğünde mevcut olup “adresleri belli ve doğru olan” üyelere ait listedir.** CHP Genel Merkez Parti Kütüğü'nde yer alan bu kapsamdaki üyeler, bağlı oldukları “ilçe, mahalle, köy, belde veya beldeye bağlı mahalle” adreslerine göre düzenlenerek, “**ÇİZELGE I**” oluşturulmuştur.
- “**ÇİZELGE II**”, **Parti Kütüğünde mevcut olup, adresleri eksik olan veya belli olmayan” üyelere ait listedir.**
- **ÇİZELGELER** (Çizelge I ve Çizelge II) ve **KONGRELER TAKVİMİ** İlçe Merkezinde, herkesin kolayca görebileceği bir yerde, **4 Ekim 2007 Perşembe** günü saat **10:00**'da **askıya çıkarılacak**, **18 Ekim 2007 Perşembe** günü saat **18:00**'de **askıdan indirilecektir.**
- “**Muhtarlık Bölgesi Temsilcileri (Delege) ve Parti içi Önseçmen” SEÇİMLERİNİN BAŞLANGIÇ TARİHİ:** (Sonuçların ilanından sonra **ÜÇ GÜN** içinde itirazların yapılması gerekmektedir.) **03 Kasım 2007 Cumartesi (saat 10:00)**

- “Muhtarlık Bölgesi Temsilcileri (Delege) ve Parti içi Önseçmen” SEÇİMLERİNİN SON TARİHİ (gerektiğinde seçimin ertelenerek yapılması durumu dahil): **18 Kasım 2007 Pazar (saat 17:00)**

Gönderilmiş olan üye çizelgeleri ile gerçekleştirilecek olan Muhtarlık bölgesi delege seçimleri sonrası kongre takvimi aşağıdaki şekilde işleyecektir:

▪ İLÇE KONGRELERİNİN BAŞLANGIÇ TARİHİ:	08 Aralık 2007 Cumartesi
▪ İLÇE KONGRELERİNİN BİTİŞ TARİHİ:	13 Ocak 2008 Pazar
▪ İL KONGRELERİNİN BAŞLANGIÇ TARİHİ:	05 Ocak 2008 Cumartesi
▪ İL KONGRELERİNİN BİTİŞ TARİHİ:	10 Şubat 2008 Pazar
▪ OLAĞAN KURULTAY TARİHİ:	İl kongrelerinin bitirilme tarihine göre Tüzük hükümleri uyarınca zamanında belirlenip ilan edilecektir.

Halen yönetimlerinde boşluk olan ilçelerde, bu boşluklar giderilmek ve ilçe kongrelerini 20 Ocak 2008 tarihinde tamamlamak üzere, sadece bu ilçelere özgü ayrı bir seçim takvimi düzenlenecektir.

İşlemeye başlamış olan Kongreler Takvimi nedeniyle Merkez Yönetim Kurulu 26 Eylül 2007 tarihinde yaptığı toplantıda, daha evvelki dönemlerde de alınmış olan kararların benzeri olan aşağıdaki kararları da almıştır:

- Kongreler Takviminin ve yeni Delegelerin seçim sürecinin hazırlık çalışmaları başladığı için, **1 Ekim 2007** tarihinden Kongre Takviminin bitimine kadar, Merkez Yönetim Kurulu'nun kararı olmadan **Olağanüstü İlçe ve İl Kongreleri yapılmayacaktır**. 1 Ekim 2007 gününden önce olağanüstü kongre süreci başlamış veya süre dolup da kongreler yapılamamış ise, bu süreçler de durdurulacaktır.
- Tüzüğün 44. maddesine göre atanmış olan Geçici İl ve İlçe Yönetim Kurullarının yerlerine CHP Tüzüğü'nün 29 ve 33. Maddelerinde belirtilen sayılarda yönetim kurulları oluşturulacaktır; bu kurullar, kongrelere kadar görev yapacaklardır. Kongre takvimi sürecinde yeni oluşturulacak kurullar da bu çerçevede belirlenecektir.
- “**Kongreler Takvimi**” süresince İl ve İlçe Danışma toplantıları yapılmayacak, planlanmış olanlar ileri tarihe ertelenecektir.
- Kongre Takvimi süresince, Genel Sekreterliğin bilgisi olmadan, İl Yönetim Kurulları, İlçe Başkanı ve İlçe Yönetim Kurullarını **görevden alamayacaklardır**. Merkez Yönetim Kurulunun, Tüzüğün **40 ve 43. Maddelerdeki yetkileri saklıdır**.

6.3.2.- ÜYELİK DURUMU

30 Eylül 2007 tarihi itibariyle parti kütüğüne kayıtlı üye sayısı 586.046'dır.

- 11 ilde (Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Mersin ve Muğla) kayıtlı üye sayısı **10.000**'in üzerindedir. Bu illerden, İstanbul'da 118.560, İzmir'de 65.311, Ankara'da 40.391, Mersin'de 25.460 üye vardır.
- On ilde ise (Bayburt, Bingöl, Bitlis, Çankırı, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kilis, Muş ve Siirt) parti kütüğüne kayıtlı üye sayısı **1000**'in altındadır. Bayburt 154 üye ile son da yer almaktadır.

Aynı tarih itibariyle, partinin kütüğünde kayıtlı kadın üye sayısı 146.923'tür.

- Kadın üye sayısı İstanbul'da 39.262, İzmir'de 21.878, Ankara'da 14.574 iken, Bayburt'ta sadece bir, Hakkari'de iki, Bitlis'te yedi ve Muş'ta 38, Şırnak'ta 35'dir.

Benzeri şekilde 30 Eylül 2007 tarihi itibariyle genç üye sayısı(18-30 yaş arası) 96.784'tür.

- Bu kapsamda, genç üye sayısı İstanbul'da 23.957, İzmir'de 12.947, Ankara'da 4.545, Mersin'de 4.017, Antalya'da 3.147 iken, Bayburt'ta sadece 22, Iğdır'da 44, Hakkari'de 62, Muş'ta 90, Kilis'te 92'dir.

Parti kütüğüne kayıtlı **TOPLAM, KADIN ve GENÇ** üye sayılarının iller itibariyle dağılımı aşağıda verilmiştir.

CHP PARTİ KÜTÜĞÜ İL BAZINDA TOPLAM, GENÇ, KADIN ÜYE SAYI DAĞILIMI (30.09.2007)

İL	TOPLAM ÜYE SAYISI	GENÇ ÜYE SAYISI	KADIN ÜYE SAYISI
ADANA	18098	2648	5283
ADIYAMAN	4319	374	473
AFYON	4642	687	392
AĞRI	1604	270	84
AKSARAY	1913	322	206
AMASYA	3233	296	421
ANKARA	40391	4545	14574
ANTALYA	18153	3147	4494
ARDAHAN	1365	184	110
ARTVİN	3141	520	409
AYDIN	12886	2589	3101
BALIKESİR	8857	1144	1868
BARTIN	1108	195	148
BATMAN	1577	387	99
BAYBURT	154	22	1
BİLECİK	2197	369	339
BİNGÖL	685	105	71
BİTLİS	743	127	7
BOLU	2342	393	410
BURDUR	2568	262	407
BURSA	8830	1450	1594
ÇANAKKALE	8024	1442	1929
ÇANKIRI	676	127	72
ÇORUM	5479	633	958
DENİZLİ	6609	739	1053
DİYARBAKIR	3771	826	547
DÜZCE	2113	430	295
EDİRNE	5543	803	868
ELAZIĞ	1762	236	154
ERZİNCAN	2945	385	594
ERZURUM	2520	343	175
ESKİŞEHİR	6338	1041	1603
GAZİANTEP	13798	2467	3203
GİRESUN	3816	520	586
GÜMÜŞHANE	799	128	70
HAKKARİ	424	62	2
HATAY	10698	1051	2698
İĞDIR	712	44	53

ISPARTA	2078	293	377
İSTANBUL	118560	23957	39262
İZMİR	65311	12947	21878
KAHRAMANMARAŞ	6584	1004	1480
KARABÜK	1507	266	214
KARAMAN	1775	213	236
KARS	1271	123	67
KASTAMONU	1869	205	238
KAYSERİ	3360	293	396
KIRIKKALE	1933	215	327
KIRKLARELİ	7090	1098	1342
KIRŞEHİR	2926	278	427
KİLİS	643	92	49
KOCAELİ	17114	3811	4981
KONYA	7286	918	964
KÜTAHYA	2314	300	205
MALATYA	4819	391	562
MANİSA	9792	1381	1460
MARDİN	1970	439	223
MERSİN	25460	4017	9194
MUĞLA	11912	1883	2616
MUŞ	655	90	38
NEVŞEHİR	1496	193	162
NİĞDE	3775	423	566
ORDU	4476	634	511
OSMANİYE	3482	462	753
RİZE	2023	351	274
SAKARYA	3292	646	483
SAMSUN	7633	965	1286
SİİRT	994	223	99
SİNOP	2263	272	489
SİVAS	5930	817	876
ŞANLIURFA	3252	656	199
ŞIRNAK	1069	385	35
TEKİRDAĞ	7487	1314	1362
TOKAT	4225	318	348
TRABZON	5285	722	582
TUNCELİ	2446	254	455
UŞAK	3361	515	601
VAN	2878	666	425
YALOVA	1624	287	384
YOZGAT	2900	388	238
ZONGULDAK	5093	766	908
TOPLAM	586046	96784	146923

VII.-EKLER

GENELGE –2007/17

30.09.2007

Sayı : 2007/

Konu : İl ve ilçe Kongreleri Seçim Takvimi, Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgeleri Temsilcileri (Delege) Seçimlerine Esas Olacak Üye Çizelgelerin Askıya Çıkarılması

CUMHURİYET HALK PARTİSİ İL VE İLÇE BAŞKANLIKLARI'NA

Partimizin olağan kongrelerinin ve 32. Olağan Kurultayı'nın tüzüğün belirttiği süre içinde yapılması için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda Merkez Yönetim Kurulu'nun 26 Eylül 2007 tarihinde almış olduğu karar ile uygulamaya konulan **İl ve İlçe Olağan Kongreleri Takvimi** ekte gönderilmektedir.

İlçe ve İl Örgütlerinin kongreler sürecine ilişkin tüm çalışmalarını, ekteki **Seçim Takvimi** içinde, **CHP Kongreler Yönetmeliği** ve **CHP Tüzüğü** çerçevesinde tamamlaması gerekmektedir. Gerekli çalışmalarını Seçim Takvimi içinde tamamlayamayan örgüt birimlerinin ilgili kongrelere katılabilmesi mümkün olamayacaktır.

Önümüzdeki günlerde gönderilecek ayrı bir GENELGE ile;

- ✓ “İlçe kongrelerine katılmak üzere muhtarlık veya belde seçim çevrelerinden seçilecek delege ve parti içi ön seçmen sayıları”,
- ✓ “İlçe kongrelerinde, İl kongrelerine katılmak üzere seçilecek delegelerin toplam sayıları ve bunların ilçeler bazında dağılımı”,
- ✓ “Muhtarlık Bölgesi Temsilcileri (Delege) ve Parti İçi Önseçmen Seçimleri Kuralları”,

ve Kongreler sürecine ilişkin diğer hususlar bildirilecek ve gerekli belgeler ulaştırılacaktır.

“Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgeleri Temsilcileri” Seçimine Temel Olacak Üye Çizelgelerinin Düzenlenmesi Esasları:

- “Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgeleri Temsilcileri” Seçimi ÜYE ÇİZELGELERİNİN düzenlenmesinde;
 - ✓ Geçmiş dönemlerde aday üyelik sürecini tamamlayıp, Parti Tüzüğü kurallarına göre Parti Üyesi vasfını kazanmış olanlar,(Nakil başvuruları dahil)
 - ✓ Parti Tüzüğü’nün 12. Maddesi çerçevesinde Merkez Yönetim Kurulu onayı ile doğrudan Parti Üyesi olanlar,
 - ✓ **30 Eylül 2007** tarihi itibarıyla 6 aylık aday üye sürecini tamamlamış ve (askı sürecinde Tüzük kuralları çerçevesinde itiraz hakkı saklı kalmak kaydıyla) Parti Üyeliği hakkını kazanmış olanlar, ile oluşan **Parti Üye Kütüğü** esas alınmıştır.
- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı’na da bildirilmiş olan **Parti Üye Kütüğü**’nden;
 - ✓ Tüzüğün 19. Maddesi çerçevesinde adı kütükten silinenler,
 - ✓ Vefat etmiş veya partiden istifa etmiş olanlar,
 - ✓ CHP dışında aynı anda bir başka partinin de üyesi olanlar,
 - ✓ Disiplin cezası ile geçici veya kesin olarak partiden çıkartılmış olanlar, doğal olarak düşülmüşlerdir.
- “Üye kimlik bilgilerine” ve “üyelerin oturma yeri adresine” ilişkin, ilçe yönetimlerinin talepleri veya üyeler hakkında **belgeye bağlı** değişiklikler Parti Üye Kütüğü’nde yerine getirilmiştir.

Çizelgelerin (Çizelge I ve Çizelge II) Askıya Çıkartılması ve İndirilmesi:

Ülkemizde mevcut tüm ilçeler, ilçelerin ve ilçelere bağlı beldelerin nüfusları ile gelişmişlik durumları ve partili üye sayıları dikkate alınarak üç gruba ayrılmış olup, her bir grupta yer alan ilçeler ve beldeler için ortak **asgari adres bilgilerini kapsayan**, geçmiş yıllardaki uygulamalarla yerleşmiş ve olumlu sonuçlar alınmış bulunan **kriterler** belirlenmiş; Parti Üye Kütüğü bu kriterler temel alınarak, **Çizelge I** ve **Çizelge II**’ye dönüştürülmüştür.

- **“ÇİZELGE I”, Parti Kütüğünde mevcut olup “adresleri belli ve doğru olan” üyelere ait listedir.** CHP Genel Merkez Parti Kütüğü’nde yer alan bu kapsamdaki üyeler, bağlı oldukları “ilçe, mahalle, köy, belde veya beldeye bağlı mahalle” adreslerine göre düzenlenerek, **“ÇİZELGE I”** oluşturulmuştur.
- **“ÇİZELGE II”, Parti Kütüğünde mevcut olup, adresleri eksik olan veya belli olmayan” üyelere ait listedir.** Parti Üye Kütüğü’nde;
 - ✓ Mevcut olan adreslerinin “yanlış olduğu belgeye bağlı olarak kanıtlanmış olanlar”,
 - ✓ “Oturduğu köyü, mahallesi veya beldesi belli olmayanlar”,
 - ✓ “Hiç adresi olmayanlar”,
 Genel Merkez Parti Kütüğü’nde **“köyü, mahallesi veya beldesi ile adresi belirsizler”** dosyasına aktarılmış olup, bu üyeler **“ÇİZELGE II”**de gösterilmiştir.

Üye Çizelgelerinin (**ÇİZELGE I** ve **ÇİZELGE II**) **bir kopyası**, denetim ve diğer değerlendirme çalışmalarında kullanılmak üzere **İl Başkanlıklarına**, **2 kopyası** ise aşağıda belirtilen çerçevede kullanılmak üzere **İlçe Başkanlıklarına** ek’te gönderilmektedir.

- **İlçe Başkanlıkları Üye Çizelgelerinin (ÇİZELGE I ve ÇİZELGE II);**
 - ✓ **“İkinci kopyalarını”**, ilçelerde **askıya çıkartılmak**, üzerlerinde kongreler süreci ile ilgili değerlendirme ve çalışmalar yapmak, belge karşılığı **Çizelge II’den Çizelge I’e** aktarılan üyelere ait düzeltmeleri işleyerek, muhtemel itirazlar sonucu ortaya çıkacak **Kesin Üye Çizelgesinin** benzerini oluşturmak,
 - ✓ **“Birinci kopyalarını”** ise, itirazlardan sonra **“Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgeleri Temsilcileri** seçimi için **Kesin Üye Çizelgesine”** dönüştürülmek ve Muhtarlık Bölgesi Temsilcileri (Delegeler) seçimlerinde katılanların imzalarının alınacağı **Katılanlar Cetveli** olarak değerlendirmek, amacıyla kullanacaklardır.
 - ✓ Genel sekreterlik gerekli görürse itirazlar üzerine İl Başkanlığı veya İlçe Başkanlıkları tarafından yapılan değişiklikleri kesinleştirme ve yürürlükteki ilke ve kurallar çerçevesinde **ÇİZELGE I’e** aktararak **kesin üye çizelgelerini oluşturma yetkisini** üzerine alabilir.
- İlçe Başkanlıkları, Genel Sekreterlik tarafından bu Genelge ekinde gönderilmekte olan **Üye Çizelgeleri** ile **Kesinleşen Üye Çizelgeleri** arasında itirazlar sonucu meydana gelecek düzeltmeleri, Genel Merkez Parti Kütüğüne aktarılmak üzere, delege seçimlerini takip

eden en geç onbeş gün içinde yazılı olarak Genel Sekreterliğe bildireceklerdir.

- **ÇİZELGELER** (Çizelge I ve Çizelge II) ve **KONGRELER TAKVİMİ** İlçe Merkezinde, herkesin kolayca görebileceği bir yerde, 4 **Ekim 2007 Perşembe** günü saat **10:00**'da askıya çıkarılacaktır.
- Askı süresince, İlçe Binası **10:00-18:00** saatleri arasında sürekli açık bulundurulacak; biri **İlçe Başkanı** veya **İlçe Sekreter Üyesi** olmak üzere, asgari **iki İlçe Yönetim Kurulu Üyesi** bu saatler içinde İlçe Merkezinde hazır olacaklardır.
- İlçe Başkanlıkları, **Üye Çizelgelerine**, askıya çıkartılan **Çizelgelerde yer alan kişiler tarafından**, askı süresince yapılabilecek itirazlara ilişkin dilekçelerin tümünü almakla yükümlüdürler.
- **Üye Çizelgeleri (ÇİZELGE I VE ÇİZELGE II) 18 Ekim 2007 Perşembe** günü saat **18:00**'de askıdan indirilecektir. İlçe Yönetim Kurulları, Çizelgelerin askıya çıkartılışını ve indirilişini bir **tutanakla** tespit edecektir.

İl Başkanlıkları; Üye Çizelgelerinin, yukarıda belirtilen tarihler arasında “askıya çıkartılıp/indirilmesi” ve ilgili parti üyelerine gerekli inceleme olanak ve ortamının sağlanması konusunu **yakından denetleyerek**, işlemlerde aksaklık görmesi halinde, derhal müdahale ederek, **sürece işlerlilik kazandırmak** ve Tüzüğün ilgili maddelerini gecikmeksizin uygulamakla yükümlüdür.

İl ve İlçe Başkanlıkları kendilerine gönderilmiş bulunan Üye Çizelgelerini “**ilçe binaları içinde inceleme**” taleplerini olumlu karşılayarak gerekli ortamı yaratacak, ancak bunun dışındaki talepleri dikkate almayacak, hiç kimseye aslını veya kopyasını vermeyeceklerdir.

“Kesin Üye Çizelgelerinin” Oluşturulmasına Esas Olan Kurallar:

- Gönderilmiş olan **Üye Çizelgelerine**, İl ve İlçe Başkanlıkları tarafından,
 - ✓ **Bu çizelgelerde yer almayan yeni üye adı hiçbir şekilde ilave edilemez, aksi uygulama ve buna göre yapılacak seçimler geçersizdir.**
 - ✓ **Çizelgelerde adı yer alan bir üye hiçbir şekilde çizelgeden çıkartılamaz. (Çizelge I ve Çizelge II'ye burada belirtilen kurallar**

veya Genel Sekreterliğin yazılı talimatları çerçevesinde yapılacak aktarmalar hariç)

- Üye çizelgelerinin bütününde “**adı bulunmaması gerektiği** veya **bulunması gerektiği**” düşünülen kişilere yönelik hiçbir işlem **il veya ilçe yönetimlerince yapılamaz**. Bu konularda yapılacak tüm talep ve itirazlar gerekçesi ve varsa belgesi ile süresi içinde Genel Sekreterliğe ulaştırılır. **Genel Sekreterliğin bu konuda vereceği karar kesindir**.
- Oturduğu mahalle, belde, köy, veya adresleri belli olmayan ancak isim ve soyadları **ÇİZELGE II’de** yer alan üyeler, doğru adreslerini, askı süresi içinde, bağlı oldukları köy veya mahalle muhtarlıklarından alacakları “**ikametgah belgesi**” ile kanıtlamaları kaydıyla, İlçe Başkanlıkları tarafından **ÇİZELGE II’den** çıkartılarak, **ÇİZELGE I’e** dahil edilirler.
- Bu çerçevede; “**Köyü, Mahallesi veya Beldesi Belli Olmayan ve/veya Adresi Belli Olmayanlardan**” oluşan **ÇİZELGE II’de** yer alan bir üye kaydının, ilçe içindeki bir **mahalle/köy/beldeye** aktarılmasına karar verilenler için:
 - ✓ **ÇİZELGE I’in** ilgili “Köy/Mahalle/Belde” bölümüne, itirazı kabul edilenin adı ve adresi yazılır,
 - ✓ **ÇİZELGE II’ye** ise, benzeri şekilde, aktarıldığı **Mahalle, Köy veya Belde** adı yazılır,
 - ✓ **Kimlik** bilgileri ile ilgili diğer düzeltmeler, **ÇİZELGE I** üzerinde yapılır.
- Sadece **ÇİZELGE I’de** mevcut olan, veya **ÇİZELGE II’den Çizelge I’e** yukarıda belirtilen kurallar çerçevesinde aktarılan, veya **ÇİZELGE I’e**, itirazları Genel Sekreterlikçe haklı görülerek ilave edilebilecek olan kişiler, “**Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgeleri Temsilcileri (Delegeler)** Seçimleri ve kongreler sürecinin diğer aşamalarında **seçme** ve **seçilme** hakkına sahiptirler.

Listelere Yapılacak İtirazların Çerçevesi ve İtirazların Belgelenmesi:

- Askı süresi içinde İlçe Başkanlıklarına, aşağıda belirtildiği şekilde itiraz edilir:

- ✓ Üye Çizelgelerinde belirtilen üye adresleri (Köy/Mahalle/Belde isimleri dahil) yanlış olanlar,
 - ✓ Üye Çizelgelerindeki yanlış adreslerini (Köy/Mahalle/Belde isimleri dahil) doğru adresleri ile değiştirmek isteyenler,
 - ✓ Adresleri (bağlı oldukları Köy/Mahalle/Belde dahil) bilinmeyenler, bu nedenle **ÇİZELGE II'de** yer alanlar,
 - ✓ Kimlik bilgilerinden bazıları doğru olmayanlar, hakkında, bizzat kendileri veya gönderilen Çizelgelerde yer alan üyeler tarafından, her kişi ve konu için ayrı ayrı olmak ve ilgili belgeleri eklemek kaydıyla, yazılı itirazda bulunabilirler.
- **Adreslere** (bağlı oldukları Mahalle, Köy ve Belde isimleri dahil) ilişkin her türlü itirazların, ilgili muhtarlıktan alınmış **muhtarlık ikametgah belgesi** ile kanıtlanması zorunludur; **İŞYERİ İTİBARIYLA** muhtarlıklardan alınacak belgeler, **delege seçimleri için geçerli sayılamaz.**

İtirazların İlçe, İl ve Genel Sekreterlik Kademelerinde Sonuçlandırılması:

- Üye Çizelgelerine yapılan tüm itirazlar, en geç **20 Ekim Cumartesi** akşamına kadar İlçe Yönetim Kurulları tarafından, bu Genelge ve bu Genelgenin dayanağını oluşturan "**KONGRELER YÖNETMELİĞİ**" çerçevesinde değerlendirilerek karara bağlanır. Karar örneği, itirazcıya, İlçe Merkezinde yazıyla tebliğ edilir; ilgili gelmediği takdirde ilan tahtasına asılır. İlan tebligat yerine geçer.
- İtirazcı ile itiraza konu üye, İlçe Yönetim Kurulu kararına karşı, en geç **22 Ekim Pazartesi** günü saat **18:00**'e kadar **İl Yönetim Kuruluna** yazıyla itirazda bulunabilir. İlçe Başkanlıkları da, bu tarihe kadar itirazlarla ilgili değerlendirme ve görüşlerini topluca İl Başkanlığı'na aktarır.
- İl Başkanlığı'na doğrudan veya İlçe Başkanlığı aracılığı ile yapılan itirazları, **İl Yönetim Kurulu**, en geç **25 Ekim Perşembe** akşamına kadar inceler ve karara bağlar; kararı, yazılı olarak **İlçe Başkanlığı'na**, bilgi için itirazı yapan kişiye İl Merkezinde bildirir.
- Askıya çıkan **ÇİZELGE I** ve **ÇİZELGE II**'den, adları;
 - ✓ Partiden istifa etmiş,
 - ✓ Vefat etmiş,

- ✓ Başka bir partide aday olmuş veya aktif görev üstlenmiş veya üye olmuş,
- ✓ Kamuda parti üyeliğine engel oluşturacak bir görev üstlenmiş,
- ✓ Disiplin suçu nedeniyle üyelikleri dondurulmuş veya Partiden uzaklaştırılmış,

olmaları nedenleri ile **düşülmüş olan** kişilerin, listeye dahil edilmeleri için yapılabilecek itirazlar, yukarıda belirtilen itiraz konularını sonuçlandıracak bilgiler sadece Genel Sekreterlikte bulunduğu için, **Genel Sekreterlik** tarafından sonuçlandırılır.

- Üye Çizelgelerinde yer alan herkes hakkında, yukarıdaki itiraz nedenleriyle, gerekli belgelerle kanıtlamak ve itirazın her birey için ayrı ayrı yapılması kaydıyla, Çizelgelerden çıkarılmaları talebiyle, itirazda bulunulabilir. Bu tür itirazlar da, Genel Sekreterlikçe **benzeri şekilde** sonuçlandırılır.
- Gönderilmiş olan Çizelgelerde ilk sütunda adının sırasında (**AÜ**) notu bulunanlar, **30 Eylül 2007** tarihi itibarıyla **6 aylık aday üyelik sürecini tamamlamış olan kişilerdir**. Bunlar hakkında, yukarıdaki hususlar dışında, aday üyelikten üyeliğe geçişlerine yönelik olarak da Tüzük kuralları çerçevesinde yazılı ve belgeye bağlı olarak itiraz edilebilir. Bu tür itirazlarda, bu takvimde belirtilen süreler içinde İl Başkanlıkları tarafından kesin olarak sonuçlandırılır.
- Üye Çizelgelerinin düzenlenmesinde, Muhtarlık Bölgesi Temsilcisi ile Parti İçi Önseçmen seçimlerine itirazlarda ve oylamalarda hukuksuzluklar, Tüzük ve Yönetmelikler ile bu Genelgeye aykırılıklar olması halinde, **Merkez Yönetim Kurulu, son karar merciidir**.
- Aydınlatılması ve açıklığa kavuşturulması gereken hususlar ve tereddütlerin giderilmesi için, her an Genel Sekreterlikten bilgi istenilebilir.
- Asılsız belge düzenleyen muhtarlar hakkında İl ve İlçe yöneticileri, yasal yollara başvurabilirler.

Diğer Önemli Hususlar;

- Geçmiş yıllarda her Kongre Takvimi belirlenmesinde olduğu gibi, Kongreler Takviminin ve yeni Delegelerin seçim sürecinin hazırlık çalışmaları başladığı için, **1 Ekim 2007** tarihinden Kongre Takviminin bitimine kadar, Merkez Yönetim Kurulu'nun kararı olmadan **Olağanüstü İlçe ve İl Kongreleri yapılmayacaktır**. 1 Ekim 2007

gününden önce olağanüstü kongre süreci başlamış veya süre dolup da kongreler yapılamamış ise, bu süreçler de durdurulacaktır.

- Tüzüğün 44. maddesine göre atanmış olan Geçici İl ve İlçe Yönetim Kurullarının yerlerine CHP Tüzüğü'nün 29 ve 33. Maddelerinde belirtilen sayılarda yönetim kurulları oluşturulacaktır; bu kurullar, kongrelere kadar görev yapacaklardır. Kongre takvimi sürecinde yeni oluşturulacak kurullar da bu çerçevede belirlenecektir.
- “**Kongreler Takvimi**” süresince İl ve İlçe Danışma toplantıları yapılmayacak, planlanmış olanlar ileri tarihe ertelenecektir.
- Kongre Takvimi süresince, Genel Sekreterliğin bilgisi olmadan, İl Yönetim Kurulları, İlçe Başkanı ve İlçe Yönetim Kurullarını **görevden alamayacaklardır**. Merkez Yönetim Kurulunun, Tüzüğün **40** ve **43**. Maddelerdeki yetkileri saklıdır.

Gereğini önemle rica eder; çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımla,

Önder **SAV**
Genel Sekreter

30.09.2007 Algan **HACALOĞLU**

GEREĞİ İÇİN:

- İl Başkanlıkları
- İlçe Başkanlıkları

DAĞITIM:

- Genel Başkanlık
- Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri
- Parti Meclisi Üyeleri
- Yüksek Disiplin Kurulu Üyeleri
- Milletvekilleri

EK:

- **Kongreler Takvimi**
- **Çizelge I** (Adresleri Belli Olanların Çizelgesi)
- **Çizelge II** (Köyü, Mahallesi veya Beldesi Belli Olmayan ve/veya Adresi Belli Olmayanlardan Oluşan Çizelge)
- **Kongreler Yönetmeliği**

**“MUHTARLIK BÖLGESİ İLÇE KONGRESİ TEMSİLCİLERİ
(KÖY VE MAHALLE DELEGELERİ) VE PARTİ İÇİ ÖNSEÇMEN”
SEÇİMLERİ İLE İLÇE VE İL KONGRELERİ TAKVİMİ**

- Muhtarlık esasına göre tanzim edilmiş **ÜYE ÇİZELGELERİNİN** Genel Sekreterlik tarafından il ve ilçe başkanlıklarına gönderilmesi,
01 Ekim 2007 Pazartesi
- **ÜYE ÇİZELGELERİNİN** ilçelerde **ASKIYA ÇIKARTILMASI** ve itiraz süresinin başlaması: **04 Ekim 2007 Perşembe (saat 15:00)**
- **ÜYE ÇİZELGELERİNİN** ilçelerde **ASKIDAN İNDİRİLMESİ** ve itirazların son günü, **18 Ekim 2007 Perşembe (saat 18:00)**
- İlçelerde Üye Çizelgelerine askı süresince yapılacak itirazların **İLÇE YÖNETİM KURULLARI** tarafından sonuçlandırılmasının son günü: **20 Ekim 2007 Cumartesi**
- **İTİRAZCININ** veya **KENDİSİNE İTİRAZ EDİLEN ÜYENİN**, İlçe Yönetim Kurulu kararına karşı, İl Yönetim Kuruluna itirazı (*İlçe tarafından itirazcıya ilçe merkezinde tebliğ veya gelmediği takdirde ilçe yazı tahtasına asılarak **tebliğ süresi dahil***) ve İlçe Başkanlıklarının ilçe yönetim kurullarına yapılan itirazlar hakkında değerlendirme ve görüşlerini İl Başkanlığı'na aktarması:
22 Ekim 2007 Pazartesi (saat 18:00)
- İtirazcı veya İlçe Başkanlığı aracılığıyla yapılan itirazların **İL YÖNETİM KURULU** tarafından incelenmesi, karara bağlanması ve kesinleşmiş haliyle uygulanması için İlçe Başkanlığına bildirilmesinin son günü: **27 Ekim 2007 Cumartesi**
- **“Muhtarlık Bölgesi Temsilcileri (Delege) ve Parti içi Önseçmen” SEÇİMLERİNİN BAŞLANGIÇ TARİHİ:** (Sonuçların ilanından sonra **ÜÇ GÜN** içinde itirazların yapılması gerekmektedir.)
03 Kasım 2007 Cumartesi (saat 10:00)
- **“Muhtarlık Bölgesi Temsilcileri (Delege) ve Parti içi Önseçmen” SEÇİMLERİNİN SON TARİHİ** (gerekliğinde seçimin ertelenerek yapılması durumu dahil): **18 Kasım 2007 Pazar (saat 17:00)**

- Muhtarlık Bölgesi ilçe kongresi temsilci seçimleri sonuçlarına **İTİRAZLARIN SON GÜNÜ:**
21 Kasım 2007 Çarşamba (saat 18:00'e kadar)
- **İLÇE YÖNETİM KURULUNUN** itirazları değerlendirerek karara bağlaması için son gün: **25 Kasım 2007 Pazar**
- **İTİRAZCININ**, İlçe Yönetim Kurulunun kararına karşı **İL BAŞKANLIĞINA** itirazı: **30 Kasım 2007 Cuma (saat 18:00' e kadar)**
(Not: İtirazlar işlemlerin yürütülmesini durduramaz. Tüzük Md. 51)
- **İL YÖNETİM KURULUNUN**, itirazları karara bağlaması ve uygulanması için İlçe Başkanlığına bildirmesi için son gün:
04 Aralık 2007 Salı

▪ İLÇE KONGRELERİNİN BAŞLANGIÇ TARİHİ:	08 Aralık 2007
▪ İLÇE KONGRELERİNİN BİTİŞ TARİHİ:	13 Ocak 2008 Pazar
▪ İL KONGRELERİNİN BAŞLANGIÇ TARİHİ:	05 Ocak 2008
▪ İL KONGRELERİNİN BİTİŞ TARİHİ:	10 Şubat 2008 Pazar
▪ OLAĞAN KURULTAY TARİHİ:	İL kongrelerinin bitirilme tarihine göre Tüzük hükümleri uyarınca zamanında belirlenip ilan edilecektir.

NOTLAR:

(I.-) İlçe Kongresinden 15 GÜN ÖNCE İlçe Seçim Kurulu'na, **İL kongresinden 15 GÜN ÖNCE** yetkili yargı mercii tarafından belirlenecek olan Seçim Kurulu'na ilgili il ve ilçe yönetim kurulları tarafından **KONGRE DUYURUSU** yapılacaktır.

(II.-) İl ve İlçe Başkanlığınca İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı'na gönderilen ve incelendikten sonra onaylanan kongre üyeleri çizelgesi kongrenin toplantı gününden **BİR HAFTA ÖNCE parti binasında asılarak duyurulur. Askı süresi **ÜÇ GÜNDÜR.****

Sayı :2007/ 3539
Konu : İlçe Kongreleri Hk.

30.09.2007

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
İL BAŞKANLIKLARI'NA

Genel Sekreterliğimizin 30.09.2007 tarih ve 2007-17 sayılı Genelgesi çerçevesinde başlatılmış olan İlçe Kongreleri takviminde yer alan İlinizin Parti Kütüğü'ne kayıtlı üye sayısı 60'dan az olan ilçeleri aşağıda belirtilmiştir.

Gönderilmiş olan 2007/17 sayılı Genelge'de de belirtildiği gibi, bu ilçelerde **asıl üye** sayıları 60'ın altında olduğu için, "Muhtarlık Bölgesi Temsilcileri ve Parti İçi Önseçmen" seçimleri, dolayısıyla İlçe Kongreleri yapılamayacaktır. Bu nedenle söz konusu ilçelerle ilgili üye çizelgeleri gönderilmemiştir.

Keza, halen yönetimi boş olan ilçelere de bu aşamada Üye Çizelgeleri şimdilik gönderilmemiştir. Bu ilçelerde, zamanında yönetim oluşturulmak kaydıyla Seçim Takvimi İlçe Kongreleri için son tarih 20 Ocak 2008 Pazar günü olmak kaydıyla belirlenerek bu tarihe göre tanzim edilecek Kongre Takvimleri ileride gönderilecektir.

Gereğini önemle rica ederim.

Saygılarımla,

Önder SAV
Genel Sekreter

30.09.2007 **A. HACALOĞLU**

ÜYE SAYISI AZ OLAN İLÇELER

YÖNETİMİ BOŞ OLAN İLÇELER

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ ÖNCESİ CHP GRUBUNDA KONUŞMASI

"Değerli arkadaşlarım hepinizi tekrar sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Bugün tarihi bir toplantı öncesindeyiz. TBMM 11.Cumhurbaşkanını seçmek üzere bugün Genel Kurul olarak turlara başlayacaktır. Bu çalışmaların başlangıcında bizim Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili olarak şu ana kadar izlemiş olduğumuz ve bugünde bu seçimle uygulamaya koyacağımız anlayışın dayanaklarını, temellerini, bu konudaki kaygılarımızın neler olduğunu, bu olaya nasıl baktığımızı sizlerle paylaşmak istiyorum

Bunu çeşitli vesilelerle parça parça ifade ettik ama, bugün Grup Genel Kurulu toplantısında ayrıntılı olarak bu konuyu ele almamızda yarar vardır. Birazdan başlayacak olan tarihi seçim sürecinin bu aşamasında CHP olarak ne noktayız, niçin bu noktadayız bunu değerlendirmek istiyorum.

TÜRKİYE'YE DEMOKRASİYİ GETİRME MÜCADELESİNİN ÖNCÜSÜ OLAN PARTİYİZ: Değerli arkadaşlarım, önce bir defa şu temel ilkeyi vurgulamakta yarar var. Biz CHP olarak hiç kuşku yok **Anayasamızın temel ilkelerine, değerlerine, Anayasamızın kurallarına ve hukuka, hukuk devleti anlayışına, demokrasi anlayışına, Türkiye'de egemenliğin halkın iradesiyle milletin kararıyla şekillenmesi gerektiği düşüncesine hiçbir tereddüt taşımadan inançla sahip çıkan bir partiyiz.**

Türkiye'yi bu noktaya getirme mücadelesinin öncüsü olan bir partiyiz. Türkiye'yi demokratik bir rejime kavuşturmak için çok öncelerden, yani 1950'ler değil, 1930'lardan beri mücadele etmiş bir siyasi geleneğin parçasıyız.

TÜRKİYE ÇOK PARTİLİ REJİME DIŞ BASKI İLE DEĞİL KENDİ TERCİHİNİN, DEMOKRASİ İNANCININ SONUCU OLARAK GEÇMİŞTİR: Çok partili rejim özlemi, arayışı cumhuriyetimizin daha kuruluş dönemlerinde egemen olmuş bir temel anlayıştır ve birbiri ardından iki ayrı büyük girişim yapılmıştır. Türkiye'yi çok partili bir demokratik bir rejime taşıyabilmek için inançlı, kararlı bir arayış sergilenmiştir ama o günün koşulları içinde ulusal bütünlüğe yönelik tehlikeler vardı. Musul meselesi çözülmemişti, İngiliz parmağı işin içindeydi, daha devrimler henüz oturmamıştı. Türkiye o kargaşa içinde, İkinci Dünya Savaşının şartları sonucunda dünya San Francisco sürecine girdiğinden dolayı mecbur olduğundan, kaçınılmaz kalındığından dolayı, İkinci Dünya Savaşı sonrasında, yeni dünya realitesinin bir gereği olarak, çok partili rejime inanmadığı halde, **dünya liderlerinin, büyük güçlerin baskıyla zorlanmış, bu anlayışı KABUL ETMİŞ DEĞİLDİR.** Bu genç Türkiye cumhuriyetinin bilinçle, kendi tercihleri ile atmış olduğu bir adımdı.

TEK PARTİ DÖNEMİ DEMOKRASİYE GEÇİŞİN ALT YAPISINI OLUŞTURMUŞTUR: Hiç kuşku yok Türkiye'de demokrasinin, demokratik yaşamın kurulması İsmet **İNÖNÜ**'nün çok büyük bir eseridir. Ama demokratik yaşama bir an önce geçilmesi Mustafa Kemal **ATATÜRK**'ün de sürekli temel hedefi olmuştur. Sürekli bunu denemiştir.

Serbest Fıkra girişimi, Terakki-Perver Fırka girişimi bunun kanıtıdır. Çok partili rejim bu arayışın içindedir. Bunu iyi niyetli yabancı bilim adamları, gözlemciler, başta Duverger olmak üzere teslim etmişlerdir. **Bizim TEK PARTİLİ deneyimimizin;**

- Aynı dönemde İtalya'da, Almanya'da görülen faşist ve Nazi tek parti deneyimleriyle hiçbir ilgisi olmadığı,
- Bizim tek parti deneyimimizin çok partili rejime evrimlenmeyi amaçlayan, onun alt yapısını yapmaya çalışan, onun koşullarını oluşturmaya çalışan bir tek parti deneyimi olduğu,
- Hiçbir zaman tek partinin idealize edilmediği, bir temel örnek olarak Türkiye'ye konulmadığı, mutlaka aşılması gereken bir ara dönem gibi algılandığı, hep kararlı bir şekilde ifade edilmiştir ve bu da gözlemlenmiştir.

Yani bunları şunun için söylüyorum. Bir kompleks yaratmaya yönelik olarak, **CHP'de bir tek parti tercihi, askeri yönetim tercihi** içinde olduğumuz, tartışmaları bir fırsat haline getirip, bir kriz yaratıp, o krizden **askeri müdahale sonucu bir tek parti iktidarı, ya da askeri bir yönetim özlemi içinde olduğumuz iftirası** sürekli olarak bize yapılmaktadır. Bunu, ne partinin Genel Başkanı olarak bana, ne burada görev yapan **milletvekilleri arkadaşlarıma, ne CHP örgütüne, ne de CHP tarihine** çok büyük haksızlık yapmadan ifade etmek imkanı yoktur.

İçinden geçtiğimiz dönemleri biliyoruz. Ortadoğu'da bir Müslüman toplumda demokratik rejimi tesis etmeye çalışıyoruz. Onun alt yapısını kurmaya çalışıyoruz. Laikliğin bu bakımdan ne kadar tarihsel önem taşıdığını çok iyi biliyoruz ve onu kökleştirmeye, kurmaya, sürdürmeye ve demokrasiyi onunla besler halde olmaya gayret ediyoruz. Bilinçli bir çaba içindeyiz. Hiçbir zaman tersine çevirmeye, bu iş olmayacak diye bir umutsuz yaklaşımın içine girdiğimizi söylemeye kimsenin hakkı yoktur. **Her birimiz 12 Eylülde, 12 Martlarda çeşitli yargı süreçlerinin içinde askeri baskı dönemlerinde göz altına alınarak, tutuklanarak bunu yaşamış, herkes bu mücadeleyi vermiştir ve bununla da iftihar ediyoruz.**

BİZ DEMOKRASİYE TAM İNANAN BİR SİYASİ PARTİYİZ. Şu anda içinde bulunduğumuz bu süreçte yürütmekte olduğumuz politikamızın temel dayanaklarından biri **Türkiye'de demokrasiyi işler tutmaktır. Demokrasiye yönelik tehlikeleri, tehditleri güçlendirmemek, kontrol altına alabilmek, etkisizleştirebilmek, demokrasiyi Türkiye'de sağlıklı çalışan bir rejim olarak ayakta tutmaktır.** Temel kaygımız budur. Bunu ayrıntıya girmeden çok açık bir şekilde ifade etmek istiyorum.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİNİ TBMM YAPACAK, HEPİMİZ SONUÇLARINI SAYGI İLE KARŞILAYACAĞIZ: Değerli arkadaşlarım, elbette cumhurbaşkanını TBMM seçecek. Elbette Anayasamızın koyduğu ilkeler çerçevesi içinde kurallar belli, üçte ikinin bulunduğu ama birinci ikinci turda üçte iki, üçüncü dördüncü turlarda ise salt çoğunluğunun oyuyla bir cumhurbaşkanı seçilecek.

Bu yapılacak seçimi hepimiz saygıyla karşılayacağız. Bunun çok iyi anlaşılmasını istiyorum. Bu konuda bir tereddüt yaratılmak isteniyor, biz bir cumhurbaşkanının meşruiyeti tartışması açmıyoruz. Yapılacak olan seçimi saygıyla karşılayacağız. Elbette seçilmiş olan cumhurbaşkanı olacaktır.

Ama biz bu cumhurbaşkanı seçiminin ve gelecek olan cumhurbaşkanının Türkiye'nin Anayasal demokratik gelişmesine beklediğimiz katkıyı yapmayacağını biliyoruz. Bu konuda hiçbir tereddüdümüz yok ve **bu bilinç içinde biz topluma yönelik uyarı görevimizi ve işbaşına gelmesi söz konusu olacak kişilerin olumsuz etki yaratma potansiyelini asgariye indirmeye yönelik bir politikayı, demokratik bir politikayı bilinçli olarak götürüyoruz.**

UZLAŞMA ZEMİNİ YARATILMADAN OLUŞTURULAN CUMHURBAŞKANINI NSEÇME SÜRECİNİN BİR PARÇASI OLMAYACAĞIZ: Ne yapacaksınız deniliyor? O konuda bizim anlayışımız şudur; **seçime katılmak bence doğru değildir. Bunun sorumluluğunu**

almamak lazımdır. Bunun sorumluluğunu üstlenenler üstlenir seçimi yaparlar. Onların bileceği iştir ve biz de Anayasamıza göre yapılmış bir seçimse onun gereğini yerine getiririz, onu saygıyla karşılarız.

BU SÜREÇ SONUCU SEÇİLECEK CUMHURBAŞKANIYLA O MAKAMIN GEREKTİRDİĞİ İLİŞKİLER DIŞINDA İLİŞKİLER KURMAYIZ. İçli dışlı bir manzara içine kesinlikle girmeyiz. Devletin işlerini yürütmek için gereken karşılıklı görev anlayışı çerçevesi içinde ne icap ederse onu yaparız. .ama o kadar. Onu yaparız. Yoksa, göstermelik, abartılı bir dayanışma içinde, ay ne güzel işte rahatladık, ferahladık anlayışına hiçbir şekilde girmemiz söz konusu değildir, olmamalıdır. Sorumlu, asgari, dikkatli bir çerçeve içinde ilişkiyi götürmeliyiz diye düşünüyorum.

BEĞENMEDİĞİMİZ İÇİN BİZİM MASAYI DEVİRME GİBİ BİR DÜŞÜNCE İÇİNDE OLMAMIZ SÖZ KONUSU DEĞİLDİR: Değerli arkadaşlarım, tabi olayın birkaç düzeyi var. Bunlardan birisi sembolik düzey. Öbürü reel düzey. Sembolik düzeyde hiçbir kuşku yok Cumhurbaşkanın kim olduğu bir toplumun temel değerlerinin dünya görüşünün, kendisini algılama biçiminin, kendisini tanımlamasının en önemli somut örneğidir. Biz isteriz ki, bu somut tanımlama Cumhuriyetimizin anlayışına, Anayasamızın temel ilkelerine, temel değerlerine, Türkiye'mizin bizim görmek istediğimiz niteliklerine uygun bir sembolik tanımlama olsun. Bunu isteriz. Böyle olmasından mutluluk duyarız. Böyle olmasını arzu ederiz. Buna katkı veririz.

Böyle olmaması demokrasiye aykırıdır, değildir tartışmasına hiç girmeden, biz hoşlanmasak da olabilir, ne yapalım. Yani, böyle bir manzara karşısında bizim masayı devirme gibi bir düşünce içinde olmamız söz konusu değildir. Bundan hoşlanmayız. Bunu tavsiye etmeyiz. Türkiye'ye layık gördüğümüz bu değildir. Ama o sembolik tercih daima ne yazık ki bizim tercihlerimizde oluşmuyor. Anayasanın kuralları var. O kurallarla bazen bir Cumhurbaşkanı kişiliğinde belli bir değerler sistemi, belli bir ahlak anlayışı, belli bir zihniyet kendisini gösteriyor.

Bu elbette bir sorundur ama bu sorun karşısında biz oy veririz vermeyiz. O demokratik hakkımızdır. Onu kendimiz takdir ederiz, gereğini yerine getiririz. Bu işin sembolik boyutu. Hiç önemsiz demiyorum. Önemlidir, bir anlamı vardır ama olay bundan ibaret değildir. Onun için bunu söyleme gereğini duyuyorum.

CUMHURBAŞKANLIĞI BİR SİYASİ KİŞİLİĞİN OLGUNLAŞMA NOKTASINDA KENDİSİNİ TOPLUMA KABUL ETTİRMESİYLE ORTAYA ÇIKACAK OLAN BİR SONUÇ OLMALIDIR: Olayın reel boyutuna gelince olayın reel boyutunda ilginç bir siyasi kişilikle karşı karşıyayız. Cumhurbaşkanlığı bir siyasi kişiliğin olgunlaşma noktasında kendisini topluma kabul ettirmesiyle ortaya çıkacak olan bir sonuç olmalıdır. Sadece seçim şartlarına bakarak bunu söylemiyorum.

“Liyakat bakımından da Cumhurbaşkanlığı belli bir siyasi tecrübenin, belli bir siyasi uygulamanın, belli bir siyasi sürecin sonucunda toplumun yakıştımasıyla evet bu burada bu görevi yapar” demesiyle ortaya çıkacak bir siyasi olgunluk, bir siyasi kimlik, bir siyasi oturmuşluk temsil etmelidir diye düşünürüm.

Bu siyasi olgunluğu bundan öncekilerde var mıydı, yok muydu diye aradığımız zaman değişik sonuçlara ulaşmak mümkündür. Yani onların hiçbirisi bizim özellikle tercih ettiğimiz bir siyasi olgunluk olmayabilir. Ama mesela Demirel'de, hatta belki Özal'da değerlerini paylaşmasak da, anlayışını paylaşmasak da yaşadığı deneyimler sonucunda partisiyle ilişkisini kesip, yaşıyla, başıyla, deneyimiyle artık ben burada görev yapacağım diye inandırıcı bir siyasi yaklaşım ortaya koyma arayışı, imkanı belki vardı.

Çizgisi belli, fazla zikzakı yok. Ne olduğu ortada. Duyarlılıkları belli. Sınırları belli deneyimi belli ve belli bir deneyimin sonucunda oraya geliyor. Bu tabii siyasetin içinden gelecek Cumhurbaşkanları için söz konusudur.

Siyasetin dışından gelecek olan Cumhurbaşkanları için bakacağınız onun ahlakı, dürüstlüğü, temel ilkeleri, o bakımdan ortaya koyduğu tablo temel olacaktır. Ona göre bakılacaktır. Bazen Fahri Korutürk bu çerçeve içinde Cumhurbaşkanı adayı olarak düşünülmüştür. Bazen Ahmet Necdet Sezer bu özellikleri ile Cumhurbaşkanı olarak düşünülmüştür.

Şimdi bugün karşımızdaki Cumhurbaşkanı adayı sıcak, yoğun, iddialı, tartışmalı ideolojik gerilimlerin içindeki bir siyaset sür ecinin içinden çıkıyor.

- Siyasi görüşleri oturmuş mu? Bilemiyoruz. Oturmuş diyemeyiz. En iyimser en anlayışlı yaklaşımla değerlendirmeye çalışıyorum. Suçlama peşin bir suçlama yapmadan değerlendirme yapmaya çalışıyorum.
- Siyasi görüşleri oturmuştur. Kökleşmiştir. Bir ülkenin kaderi, bir devletin temsil görevi kendisine emanet edilebilir noktaya gelmiş midir? Ben onu söyleme imkanını bulamıyorum. Bunu yaparken de hiçbir kişisel tepki anlayışı içinde olaya bakmıyorum.

SAYIN GÜL'ÜN BUGÜNE KADAR YAPTIĞI BAZI AÇIKLAMALAR, CUMHURİYETİN TEMEL NİTELİKLERİ KONUSUNDA KAFASININ KARIŞIK OLDUĞUNU ORTAYA KOYUYOR: Cumhurbaşkanı seçeceğiz. Neye bakacaksınız kardeşim? Neye bakacaksınız? Ya başarılı kariyerine bakacaksınız. Yani Anayasa mahkemesinden geliyorsa, diplomasiden geliyorsa, bilmem özel sektörden geliyorsa, uygulamalarına bakacaksınız. Ya bu işleri yapmış bir adam diyeceksiniz. Geçmişin içinden gelecek kişiliği ona yansıyacak. Ya da siyasetin içinden geliyorsa, bu hangi siyaseti temsil ediyor, hangi siyasi mücadelenin, hangi siyasi tavırların içinden geçmiş diyeceksiniz. Şimdi bunu söylediğimiz zaman daha dün kadar yakın bir geçmişte çok önemli, öyle uydur kaydır değil, kayda alınmış konferans şeklinde ifade edilmiş, yazılı metinlere dökülmüş Türkiye ile, Cumhurbaşkanı açısından, Cumhurbaşkanı seçecek insanlar açısından olağanüstü önem taşıması kaçınılmaz konularda çok ciddi, çok tartışmalı, çok sakıncalı iddiaların ardında imzası var. Ne iddiaları? **Kısaca hatırlatıvereyim birkaç tanesini;**

- Abdullah GÜL, "**CUMHURİYETİN İLKELERİ HALKA ZORLAMA BİÇİMİNDE DAYATILMIŞTIR**" diyor. Bu bir gerçeği ifade etmenin ötesinde bir değerlendirme. Elbette zorlama olarak dayatılmıştır. Bu Cumhuriyetin ilkelerine yönelik menfi bir tavrın, onlardan şikayetçi olmanın dayanak arayışı içinde o şikayeti söylemenin dayanağını arama anlayışı içinde ifade edilen bir görüştür. **Zorla dayatıldı. Öyleyse çağımızda zorla dayatılan hiçbir şey kabul edilemez. Bunlar kaldırılın demediği kalıyor.** Yani ne yapacağız şimdi? Bunlardan şikayetçi olduğu açık arkadaşın. Bu samimi görüşü. Kimse zorlamıyor kendisini. Bunu bir konferans şeklinde anlatıyor. Normal siyasetçi vaadi, siyasetçi esnekliği içinde söylenen böyle kaypak bir laf değil bu. **İdeolojik bir angajman.**
- Abdullah GÜL; "**NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE LAFINI HER YERE YAZA YAZA TÜRKİYE İLKELE HALE DÖNÜŞMÜŞTÜR.**" diyor. Bunun içinde de bir kavmiyetçi yaklaşım yatıyor. Yani Türkiye'nin bir milli devlet kimliğini özümsemediği burada çok açık bir şekilde çıkıyor. Bunun altında işte eyalet sistemine kadar giden bir yaklaşıma açık duran bir tavır var.
- Abdullah GÜL; "**TARİH BOYUNCA GÖRÜLMÜŞTÜR Kİ, EN BİRLEŞTİRİCİ UNSUR DİNDİR**" diyor. Bununla bir özlem ifade ediliyor, bir şikayet dile getiriliyor. Din konusunda siyasetçinin söyleyeceği bir sürü şey vardır. Ama Türkiye'nin bu ortamında bu gerginlikler yaşanırken bu çatışmalar, terör, etnik kimlik ayrışma çabaları yürütülürken siz çıkıp dersiniz ki, bir siyasi milli kimlik teklif etmekten vazgeçip de dini bir birleştirici kimlik diye

söylerseniz bunun bir önemi olmadığını iddia edemezsiniz. Şimdi bu zihniyeti biz cumhurbaşkanlığına getireceğiz!!!

- Abdullah GÜL; **“MORAL DEĞERLERİ AÇISINDAN TÜRKİYE’NİN BÜTÜNLÜĞÜNÜ TEHDİT EDEN VE EN ZİYADE TAHRİBATI VERMİŞ OLAN LAİKLİK İLKESİDİR”** diyor. Bunu söylemiş bir insan. Yani laiklik ilkesi aşırı yorumlanıyor, haksızlıklara yol açıyor, bunu daha yumuşak bir anlayışa falan getirelim demiyor. Çok açık, çok net. Tahribatını anlatıyor. Moral değerleri açısından Türkiye’nin bütünlüğünü tehdit eden ve en ziyade tahribatı vermiş olan laiklik ilkesidir. O böyle diyor, biz de tam tersini düşünüyoruz. **Biz de diyoruz ki, Türkiye’nin bütünlüğünün güvencesi laiklik ilkesidir. Alevi’si, Sünni’si, kendisini din karşısında çeşitli düzeylerde konuşlandırmış olan insanların hepsi kendilerini laiklik anlayışı etrafında bu toplumun bir parçası sayabiliyorlar. Bunun güvencesi bu.** Hayır tahrip etti. Tahrip ettik ne oldu? Bazıları laik anlayışa, zihniyete girdi, dinden çıktık demeye getiriyor. Peki mezhep ayrışmasına baktığınız zaman ne görüyorsunuz? O ne? Onlar zaten gözden çıkarılmış kesimler.
- Abdullah GÜL; **“DİNDAR OLAN BİR SUBAYA KENDİ ORDUMUZDA HAYAT HAKKI VERMİYORSUNUZ, ONA AJAN MUAMELESİ YAPIYORSUNUZ”** diyor. Şimdi bu zihniyet cumhurbaşkanlığına gelecek. Dikkat ediniz dindar diyor. Yani, sadece dinini içtenlikle özümsemiş, dindar kimliğinde kimseyi yaşatamıyor diyor. Peki bu durumda ne oluyor orduda bulunan subaylar?
- Abdullah GÜL; **“İKİNCİ CUMHURİYET VE YENİ OSMANLILIK KAVRAMLARINI ÇOK SAĞLIKLI BULUYORUM VE GELECEĞE UMUTLA BAKIYORUM”** diyor. İkinci cumhuriyet ve yeni Osmanlı kavramları, Osmanlılık bizim tarihimizin bir parçasıdır. Bizans’ta bir parçasıdır, Selçuklu da bir parçasıdır. Elbette biz biliyoruz ve bunu da inkar etmiyoruz. Ama yeni Osmanlılık böyle bir Osmanlı Rönesansı yeninden canlanması etrafında cumhuriyet düşüncesine karşı, cumhuriyet felsefesine, cumhuriyet kurumlarına, cumhuriyet siyasetine, birikimine, değerlerine karşı bir yeni alternatif gibi sunmak, böyle bir alternatif arayışına kalkışmak, ikinci cumhuriyetten bu medeti ummak, ikinci cumhuriyetçi siyasetten. Türkiye’ye ikinci cumhuriyetçi, yeni Osmanlı bir cumhurbaşkanı. Böyle bir şey olabilir mi?
- Abdullah GÜL, **“TÜRKİYE’DE CUMHURİYETİNİN SONU GELDİ, KESİNLİKLE LAİK SİSTEMİ DEĞİŞTİRECEĞİZ”** diyor. Bu Abdullah GÜL’ün en küstah, kaba değerlendirmesi, Bu yabancı gazeteciye verdiği mülakattır. **“Söylemedim”** dedi, adam çıktı dedi ki, bir yabancı bunu yapmaz. **“Söyledi”** dedi. **“Teybimde var”** dedi. Bitti. Ne zaman reddediyor? Şimdi reddediyor.
- Abdullah GÜL, **“8 YILLIK KESİNTİSİZ ZORUNLU TEMEL EĞİTİM, REFORM DEĞİL EĞİTİME DARBE. BASIN DESTEKLİ SİVİL ASKER BÜROKRASİSİ VE SOL PARTİLERİN DAYATMASI. BUNU ANCAK ARA REJİM ÜRÜNÜ HÜKÜMETLERİ YAPAR.”** Diyor. 8 yıllık kesintisiz eğitim, hepimizin iftihar ettiği, son dönemlerin en önemli olaylarından birisi değil mi? O konudaki değerlendirmesi şu; 8 yıllık temel eğitim bunu çok rahatsız etmiş. Niye rahatsız ediyor?
- Bunlar dışında mesela,
 - ✓ Abdullah GÜL, **“DUBAİ ANLAŞMASI. HAYIR YALANDIR. KESİNLİKLE BÖYLE BİR ŞEY YOKTUR”** diyebiliyor.
 - ✓ AB ile imzalanan 17 Aralık 2004 belgesinde, **“ORTADA CHP’NİN YANLIŞ TERCÜMESİ VAR... KALICI KISITLAMALAR (DEREGASYONLAR) YOKTUR”** diyebiliyor. Ardından Dışişlerimiz **“kalıcı deregasyonları kabul etmiyoruz”** şeklinde AB’ye nota vermek zorunda kalıyor.

Özetle, AB konusunda gazetelerde tefrika edilen o eski diğer görüşlerine kadar, **pek çok somut konuda bugünkü çizgisinin çok ötesinde şeyler söylediği, gerçekleri inkar etmeye hazır bir tavır içinde olduğu, kamuoyumuzun tespit ettiği bir gerçektir.**

BUNLARI SÖYLEYEN ABDULLAH GÜL DEĞİŞTİ Mİ?, ÖZELEŞTİRİ YAPTI MI?, SADECE GÖMLEK DEĞİŞTİRDİK DEDİLER...: Şimdi bunları biz niye söylüyoruz. Yani canım, 10 yıl önce söylemiş. Siyaset böyle kardeşim. O zaman öyle söyler şimdi öyle değil işte adam. Ne diyeceğiz? **Yani bununla bir hesaplaşma yapıldı mı? Bu bizim bir iç siyasi dönüşümüzün sonucunda aştığımız düşüncelerdir denildi mi? Böyle bir değerlendirme yapıldı mı? Yapılmadı. Sadece gömlek çıkardık denildi.**

Abdullah GÜL, şimdi bu manzara karşısında bugün sadece “**rol yapmıyorum**” diyor. Bir defa bu değerlendirme bizatihi olayın ne kadar kuşkulu olduğunun bir dolaylı itirafı niteliğinde. Rol yapmıyorum, samimi konuşuyorum. Peki dün samimi konuşmuyordun? **Bunları, demin söylediğim görüşleri söylerken rol mü yapıyordun? O zaman samimi değil miydin? O zaman mı rol yapıyordun?**

HAYIR. O ZAMANDA ROL YAPMIYORDU. O ZAMAN SAMİMİYDİ. ŞİMDİ DEĞİL: Şimdide samimiymiş. Yarın ne yapacaksın? Cumhurbaşkanı seçiyoruz. Yani senin samimiyetine biz güveneceğiz Bir dayanak arama ihtiyacı içinde değil miyiz? Cumhurbaşkanı seçeceğimiz insanın görüşlerinin durmuş, oturmuş, güvenilir, iyi günde, kötü günde, karda kışta, zemheride, eyyam-ı bağhurda denenmiş olması gerekmiyor mu? Geliversin canım işte falan. Bu samimi olmayan bir yaklaşım arkadaşlar. Bu konuda ben tatmin olmadım.

Ben Sayın Gül'ün bugün söylediği düşünceleri iç dünyasına yerleştirdiği ve uğrunda mücadele vereceği, sahipleneceği, koruyacağı düşünceler olduğu noktasına gelebilmiş değilim. Böyle bakamıyorum.

SN. ABDULLAH GÜL, SİYASETTE DÜN HİÇBİR ZAMAN UNUTULMAZI! Bunlar çok önemli. Bu senin 40 yaşını geçtikten sonra daha dün söylediğin laflar. Yani bunları inkar etmek, bunları yok saymak, bunları unutturmak. Ne zaman, neyi unutacağımıza kim karar verecek? **Bugün sen başka şey söylüyorsun, dünü unut diyorsun. Bugün söylediklerini de yarın başka birisi unut diyecek.** Onları da o zaman unutacağız. Neyi unutacağımıza, neyi unutmuyacağımıza biz karar vereceğiz. Bu güven vermiyor arkadaşlar. İşin bir boyutu bu ve bu çok önemli bir boyutudur. Bunu görmezlikten gelmek, yok saymak kesinlikle mümkün değildir.

BUGÜN KARŞIMIZDA YANIT BEKLEYEN SORU, “SADECE, KİM CUMHURBAŞKANI SEÇİLECEK DEĞİL, TÜRKİYE NEREYE GÖTÜRÜLMEK İSTENİLİYOR”, KONUSUDUR? Bu konunun bir başka tarafına daha dikkatinizi çekeyim. Değerli arkadaşlarım, bu konular kişilerin aday kişilerin isterse cumhurbaşkanı adayı olsun sübjektif anlayışları, sübjektif değerlendirmeleri ile noktalanacak konular değildir. Yani kendi kendisine yaptığı açıklamayla bizim tatmin olup teskin olmamız mümkün değildir. Çünkü ortada bir süreç işliyor. Herkes bu sürecin parçasıdır. Başkan da parçasıdır, cumhurbaşkanı adayı da parçasıdır, AKP grubu da bir parçasıdır, herkes bir parçadır. Bir süreç işliyor. Bu süreç nasıl işliyor? Nasıl kurgulandı? Türkiye siyaseti nasıl kurgulandı, nereye doğru gidiyor? Bu seçim bu kurguyu nasıl etkileyecek? Bu kurguyu olumsuzluklarından arınmış bir noktaya doğru çekmeye mi yardımcı olacak? Yoksa olumsuzluklarını daha ağır, daha tehlikeli, daha sakıncalı bir hale mi dönüştürecek?

Önümüzdeki konu budur. **O nedenle bu cumhurbaşkanlığı seçimi cumhurbaşkanı adayının kişisel, sübjektif sakıncalarının ötesinde bir sosyolojik süreç olarak Türkiye'deki büyük siyasi dönüşümün önemli bir aşaması, bir parçası olarak**

Türkiye'nin geleceğini sakıncalı, tehlikeli bir biçimde etkileyeceği için de mesafe alınması, uzak durulması gereken bir nitelik taşıyor.

TÜRKİYE'Yİ "İLİMLİ İSLAM DEVLETİNE DÖNÜŞTÜRMEK İSTEYEN DIŞ ODAKLARA, İÇERİDE KİM KUÇAK AÇIYOR, OMUZ VERİYOR? Yani bakın bu geldiğimiz noktaya nasıl geldik? Neyle geldik? Bugün dünyada çok yaygın bir hale geldi. İlimli İslam Devleti. Türkiye'den söz ederken artık bu çok çarpıcı, düşündürücü bir gözlem olarak ifade edilmiyor. Sıradan bir tespit diye söyleniyor. Eskiden böyle söylenirdi. Olsun denirdi. Olabilir, olmasında yarar var, şimdi oldu deniliyor.

Ne oldu arkadaşlar? Darbe mi oldu Türkiye'de? Anayasa değişikliği mi oldu? Türkiye'de radikal deklarasyonlar mı yapıldı? **Sirenler çaldı herkes ayağa kalktı, beyler bir dakika artık laik Türkiye Cumhuriyeti dönemi bitti, şimdi ilimli İslam devletine geçiyoruz mu denildi?**

Hayır. Hiçbir şey olmadı. Her gün bir önceki gibi yaşandı, sonra bir baktık, böyle konuşmaya başlanıyor. Bu ne bu? İşte süreç bu ve siyasetçinin görevi bu süreçleri tutmaktır. **8 YILLIK KESİNTİSİZ ZORUNLU TEMEL EĞİTİM** bu süreci tersine çevirmeye yönelik büyük bir değer taşıyordu. Onun için zaten karşı çıktılar ve gerisi gelmeden bir şey yapılamadı. **Bugün ortaya çıkan %47'lik seçim tablosu bu sürecin doğal sonucudur.**

TÜRKİYE'NİN SOSYOLOJİSİ, DEĞERLER SİSTEMİ, KÜLTÜRÜ, KİMLİĞİ, MEDYASI, İŞ DÜNYASI DEĞİŞİYOR. BU DEĞİŞME BU SEÇİMLE HIZLANACAKTIR. Efendim istediği kadar güvence versin arkadaşımız. İsteddiği kadar ona oy verecek olanlar, onu önerenler, onu destekleyen bize güvence versinler. Onu aşan bir yanı var bu için. Böyle bir akış var. **Bu sakıncalı bir akış değerli arkadaşlarım. Giderek tünelin daha derinine giriliyor. Daha karanlığına giriliyor. Daha daraldığı bir noktaya doğru gidiliyor.**

Bu böyle bir nitelik taşıyor. Eğer bu sırada böyle değil de daha farklı bir tablo şekillenebilmiş olsaydı Türkiye biraz daha rahatlayabilirdi, biraz daha seçenekleri genişlemiş olabilirdi. Zaman kazanabilirdi. Bu zaman içinde konjonktürde değişmelerin yaratacağı fırsatlar belki değerlendirilebilirdi. Demokrasi orta vadede uzun vadede daha sağlıklı işler bir zemin bulabilirdi. Bütün bunlarla ilgili sıkıntılar ortaya çıkıyor.

BU NEDENLERLE BU SEÇİME HİÇBİR ŞEKİLDE KATKI YAPMANIN SORUMLULUĞUNU ALMAK İSTEMİYORUZ. Kimse bunu kriz yaratmak, darbe çıkarmak, askere bilmem davetiye çıkarmak falan gibi anlamasın. Biz tarihi bir nokta görev yapıyoruz. Meclisteyiz değerli arkadaşlarım. Meclisteyiz ve biz bu olay karşısında ne yaptınız sorusuna tarihi bir cevap vermek zorundayız ve biz o cevabı vereceğiz, biz buna ta başından itibaren karşı durduk, hiçbir şekilde sorumluluğunu almadık. **Kriz çıkarmak için değil, birilerini tahrik etmek için değil, Bir yanlışın bir parçası olmamak için.**

Şimdi dikkat ederseniz, bu tablo herkesi çok rahatsız ediyor ve bütün güçler CHP'nin bu tavrını değiştirmeye yönelik olarak çalıştırılıyor. Çünkü bu sayıca çok önemli olmayabilir ama çok etkileyicidir. Çok doğrudur. Bizi ikna edememişlerdir. Biz bizim anlayışımızda olmayan bir insanın Cumhurbaşkanı olmasını içimize sindirebiliriz. Ama bu sakıncaları taşıyan bir Cumhurbaşkanı'nın seçimine herhangi bir şekilde doğrudan ya da dolaylı katkı vermeyiz. Ne mecliste bulunup aleyhte oy kullanarak. Bunların hepsi aldatmaca. Hiçbir anlamı yok bunların. Göz göre göre matematik ortada. Ne yapıyorsun, ciddi ol kardeşim. Yanlış diyorsan, yanlışın gereğini yap. Öyle değil diyorsan, o zaman gir olabilir de. Biz olabilir dememeliyiz. Ben olabilir diyemiyorum. Bunu bir tarihi sorumluluk diye alıyorum.

Hele biz, Cumhuriyeti kuran bir siyasi partinin sorumlularıyız. Şu andaki tarihin kesitindeki sorumlularıyız. Cumhuriyet kültürüne, laikliğe karşı bu kadar açık, bu kadar

aleni bir mücadelenin içinden gelip, şimdi herkesi teskin ederek, unutarak, herkesi avutarak, herkesi bu olayı görmez noktaya çekerek konuyu gözleri bağlayarak gündemden çıkararak bir yere taşımak isteyenlere alet olamayız. Biliyoruz çünkü biz meseleyi. Ona alet olamayız.

Bu nedenlerle, bu seçim karşısında vicdanımız çok rahat bir şekilde;

- Abdullah GÜL'ün cumhurbaşkanı seçilmesi sorumluluğunu alamayacağımızı, o sorumluluğu hiçbir şekilde paylaşmayacağımızın,
- Bu sorumluluğu alanları kendi kaderleri ile başbaşa bıraktığımızın,
- İyi olmayan bu süreci elemle, üzüntüyle izleyeceğimizin,
- Ama, Türkiye'de hiçbir şekilde herhangi bir krizin oluşmasına destek verme, bir kesinti yaratma gayretlerine çabalarına kesinlikle girmeyeceğimizin,
- Politikamızı laik demokratik cumhuriyetimize sorumluluğumuzun gereği olan bir demokratik bir tavır olarak, demokratik bir tutum olarak ortaya koymakta olduğumuzun, Herkes tarafından bilinmesini istiyoruz.

ŞİMDİ BU ORTAMDA SAYIN GÜL İÇİN SÖYLENEBİLECEK ÇOK SÖZ VAR DA ONUN İÇİN KESİNLİKLE SÖYLENEMEYECEK OLAN BİR SÖZ, “ABDULLAH GÜL'ÜN ÖZÜ VE SÖZÜ BİRDİR” SÖZÜDÜR.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ OLARAK ÇOK ÖZEL BİR KONUMDAYIZ. TEK KONUMDAYIZ. BUNUN BİZİM İÇİN BÜYÜK BİR AVANTAJI DA VARDIR. SORUMLULUĞU DA VARDIR BİLİYORUZ. BURADA DİKKATLİ OLMAMIZ GEREKEN ŞUDUR. BÖYLE MECLİSİN İRADESİNE, CUMHURBAŞKANLIĞI MAKAMINA, ANAYASANIN KURALLARINA SAYGISIZ, TEPKİCİ, KAVGACI, KRİZ ÇIKARMAK İSTEYEN, DIŞARIDAN MÜDAHALE ARAYIŞINA GİREN BİR GÖRÜNTÜYE SOKULMAMIZA İZİN VERMEMEKTİR.

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL İLE

NTV - ÖZEL RÖPORTAJ

(22 Ağustos 2007)

Murat AKGÜN- *Cumhurbaşkanlığı gündeminin en önemli maddelerinden birini oluşturuyor ama şu anda gündemin bir diğer en önemli maddesi de Sayın Başbakanla gazeteci Bekir Coşkun arasındaki polemik. Sayın Başbakan Uğur Dündar'ın Kalan D'de sorularını yanıtlarken vatandaşlıktan çık dedi. Siz bu konuda benim bildiğim şu ana kadar bir görüş beyan etmediniz, siz bu polemigi nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Deniz BAYKAL- Cumhurbaşkanlığı konusuyla Başbakanın Bekir Coşkun hakkında ifade ettiği düşünceler birbirinden ayrı iki gündem maddesi değil bence. Aynı gündemin maddesi. Aynı anlayışın, aynı zihniyetin, aynı yaklaşımın bir yansıması. İkisi ortak bir kökten besleniyor. Bunu anlamak lazım, bunu kavramak lazım. Bunu ayırırsak konuyu kavrayamayız diye düşünüyorum. Bu bir anlayış. Bir zihni hal.

Tabi çok açıklayıcı oldu Başbakanın Bekir Coşkun'a bu sözleri. Yani bunun altında %47'lik oy mu yatıyor? Parlamentoda 341 milletvekilliğiyle temsil edilmemi yatıyor? Bir cumhurbaşkanını Türkiye'ye dayatmanın getirdiği ego patlaması mı yatıyor? Ama bir hukuk duygusunun, hatta bir insanlık anlayışının, bir demokratik düşüncenin, bir hoşgörünün kesinlikle yatmadığı çok açık.

Yani Başbakan Türkiye'nin saygın, çok değerli bir gazetecisine "**terk et git Türkiye'yi**" diyebiliyor. Bu gerçekten patolojik bir manzara. Sorunda bu zaten. Bu anlayışın, bu yaklaşımın Türkiye'yi yönetiyor olması bizi hangi sorunlarla karşı karşıya bırakacak önümüzdeki dönemde göreceğiz. Bu bir şımarma halidir. Bu bir haddini aşma halidir. Çok üzüntü verici bir manzara. Çok büyük bir acı duyuyorum. Medyamızın önemli bir kesimi bu olay karşısında çok doğru bir tavır takındı ve Başbakana neyi yapamayacağını anlatmaya gayret ediyorlar. Bunu yürekten destekliyorum.

Bu vesileyle ifade edeyim, Bekir Coşkun ve eşi çok özel insanlar. Yani herkes saygıdeğerdir, herkes eşittir. Ama bu insanlar Türkiye'nin hepimizin onlarla aynı şekilde düşünmeyen insanların da büyük bir sevgiyle kucaklaması gereken insanlar. Bunlar yaşadıkları toplumu seven, coğrafyayı seven, dünyayı seven, kimse hakkın da bir peşin fikirle, kötü düşünce ifade etmeyen, hoş insanlar.

Yani bunların bir kendi yaşam biçimlerine yönelik tehlike ve tehdit karşısında takındıkları tavır onları bir vatandaş bu toprakların, bu ülkenin bir insanı olarak kabul edemeyecek bir hazımsızlık noktasında bir Başbakan tablosuyla bizi karşı karşıya bırakması gerçekten çok ibret verici olmuştur.

Murat AKGÜN- Cumhurbaşkanlığında oylamaya birinci turda partiniz, CHP girmedi. Buna karşılık aralarında DSP'nin de bulunduğu diğer muhalefet partileri girdi. Şimdi başka sorulara da gireceğim ama kamuoyunda tartışılan bir başka unsurda DSP'nin siz girmezken girmesi. Bu sizde bir hayal kırıklığı uğrattı mı? Birde dün DSP'nin cumhurbaşkanı adayı Tayfun İçli'nin size yönelik, partinize yönelik eleştiri oklarını bize yönlendireceğine Gül'e yönlendirdi şeklinde açıklaması vardı. Bu iki bölümlü soruma yanıt rica ediyorum.

Deniz BAYKAL- Yani ben bir polemik arayışı içinde değilim. Türkiye'nin ihtiyacı bu değil. Cumhurbaşkanlığı seçimi konusunda tabi her siyasi parti kendi anlayışı, düşüncesi doğrultusunda karar alıyor ve uygulama yapıyor. Bizde bunu anlayışla karşılıyoruz. DSP'de

ayrı bir partidir. Kendi anlayışı doğrultusunda politikasını koymuştur. Onu uygulamaktadır. Onların bileceği iştir.

Ama ben CHP'nin bu konuda izlediği tavrın çok doğru, çok önemli olduğundan hiç kuşku duymuyorum. İsterdim ki, bu tavır Türkiye'de başka siyasi partiler tarafından da benimsensin, sahiplenilsin ve başka toplum kesimleri tarafından da sahiplenilsin. Bunu sahiplenen çok geniş bir toplum kesimi olduğunu biliyorum. Vatandaşlarımızın ezici çoğunluğunun bu konuda aynı duyarlılığı bizimle paylaştığını da biliyorum.

Bu konuda bir tereddüdüm yok ama siyasi partiler kendi anlayışları doğrultusunda davranmışlardır. Onların bileceği iştir.

Gül'e yönelik şikayet söyleme konusunda herhalde kimse CHP ile ve Deniz Baykal'a yarışma konumunda değildir. Biz bu konuda görevimizi yaptık. Görevini yapmayanlar bunu değerlendirsiner. Biz bu konuda tam görevimizi yapıyoruz. Değerli arkadaşımız eğer Sayın Gül'ün eleştirilmesi gerektiğini düşünüyorsa onun cumhurbaşkanlığının önünü açmama konusunda gerekli tavrı takınmaları ihtiyacını da herhalde gözden kaçırmayacaklardır.

Şimdi onları bırakıyorum. Onlarla meşgul değilim ben. İşin özüyle meşgulüm ve bununla biz CHP meşgulüz. Nedir işin özü? Bakınız, Sayın Gül, AKP'nin tek taraflı bir kararıyla uzlaşma arayacağız diye taahhütler yaptıkları halde Başbakan seçimden sonra bu konuda Türkiye'ye merak etmeyin bize oy vermemiş olan kesimlere de saygı duyuyoruz, onları da sahipleneceğiz. Onları da anlayacağız. Onların da ihtiyacına cevap vereceğiz taahhüdünü yaptığı halde ki, o taahhüdün daha mürekkebi kurumadan gazetelerde terk et git diye Bekir Coşkun'a açıklamalar yapılmıştır.

Yani bu ne kadar samimiyet problemi olduğu bu iktidarın bir kez daha açıkça ortaya koymuştur. Uzlaşma taahhüdü yaptılar, beni Başbakan telefonla aradı, önümüzdeki konuları cumhurbaşkanını birlikte konuşacağız, ziyaretinize geleceğim dedi. Bekliyorum hala Sayın Başbakanı.

Murat AKGÜN- Bu saatten sonra ne konuşmak için?

Deniz BAYKAL- Yani gelmediğini ifade etmek için söylüyorum. Bekleyişim yok. Beklediğim için söylemiyorum. Ama o taahhüdünün ne kadar boşta kaldığını, ne kadar gerçekleştirmediğini anlatmak için söylüyorum.

Adaylıklar bizim dışımızda yönlendi, ilan edildi. Bunu ben şahsen ve parti olarak söylemiyorum. Türkiye'nin dışında kimseyle istişare edilmedi. Sonrada o adayı kabul ettirmek için adaylık ilan edildikten sonra partiler dolaşıldı vs. yani olay bir uzlaşma çabası olarak değil, kararlaştırılan adayı kabul ettirme, benimsetme, halkla ilişkiler konusu yaklaşımı olarak ele alındı. Bunu tabi biz kabul etmedik ve buna alet olmadık, ciddi olun dedik. Söz verdiniz uzlaşmanın gereğini yapmıyorsunuz şimdi bize halkla ilişkiler anlayışıyla yaklaşıyorsunuz.

Murat AKGÜN- Orada aslında söylediğiniz bir laf var. Onu hatırlatmak istiyorum. Diyorsunuz ki, grup toplantısında da söylediniz, girmeyin, bunu sorumluluğunu almamak lazım, bunu sorumluluğunu üstlenenler seçimi yaparlar dediniz. Bu alınmayan yani sizin almadığınız başkalarının şu anda size göre aldığı sorumluluk tam olarak nedir? Bir de ılımlı İslam'a vurgu yaptınız, oradan oraya mı geçiyorsunuz?

Deniz BAYKAL- Onu anlatacağım. Şimdi bu şartlar altında belirlenmedi önümüze bir cumhurbaşkanı adayı AKP'nin dayatması olarak getirildi. Biz bu konuda çok net, çok açık bir demokratik tavır takındık. Yani herhangi bir şekilde bu seçime katkı vermeyeceğimizi, bu seçimin bir parçası olmayacağımızı bizden destek alarak, bizden güç alarak bizim de etkimizi

kullanarak, katkımızı kullanarak .bu cumhurbaşkanlığı seçimi yapılmasına hiçbir şekilde alet olmayacağımızı çok açık bir şekilde ortaya koyduk.

Biz bu net tavrı koyduk. Çünkü bunun yanlış olduğuna inanıyoruz. Niçin yanlış olduğuna inanıyoruz? Bunu size birkaç somut örneğiyle ifade etmek istiyorum. Bu konuda çok şey söyleniyor. .olayın tabi bir sembolik tarafı var. Bir de reel tarafı var. Sembolik tarafı üzerinde ben durmuyorum. Ben reel tarafı üzerinde duruyorum.

Şimdi seçilecek olan kişi cumhurbaşkanıdır. Cumhurbaşkanı Türkiye'nin Anayasasına göre ulusal bütünlüğünü, toplumunu ve kurumlarını sevgiyle kucaklayacak, onları işbirliği içinde çalıştıracak ve ülkenin tümünü temsil edecek bir şahsiyettir. Böyle algılanması, böyle düşünülmesi lazım.

Şimdi oraya gelmesi söz konusu olan Sayın cumhurbaşkanı adayının daha dün denecek kadar yakın bir geçmişte ortaya koyduğu düşüncelerini hatırlatmak istiyorum. Bu canım dün oldu, dünle kaldı sen bırak şimdi dünü bugüne bak diye geçiştirilecek bir şey değildir. Seçilecek olan cumhurbaşkanıdır. İnsanlar cumhurbaşkanın neyi temsil ettiğine, neyi düşündüğüne, ilkelerinin ne olduğuna güvenmek isterler. Biz nasıl bir siyasi kişilikle karşı karşıyayız? Nasıl bir siyasi şahsiyetle karşı karşıyayız bunu anlamamız lazım.

Şimdi söz konusu kişinin söylediği cümleler, aynen kendi ifadeleri.

Bir, cumhuriyetin ilkeleri halka zorlama biçiminde dayatılmıştır diyor. Şimdi bu bir tarihi gerçeği tespit etmek için yapılan bir değerlendirme değil. Bu cumhuriyetin ilkeleri konusunda takınılan bir tavrın yansıması. O ilkeleri benimsememenin gerekli arayışı içinde ifade edilen bir şey.

Yani bunu kabul etmek gerekmez. Elbette hepimiz .biliyoruz ki, demokratik bir süreçte Türkiye cumhuriyeti benimsemiş değildir. Yani cumhuriyet döneminde çok partili siyasi arayışlar yürütülmüştür. 1920'lerde 30'larda biliyoruz. Ama cumhuriyetin temel ilkelerinin demokratik bir süreçle şekillenmediği ortadadır. Şimdi cumhuriyetin ilkelerine yönelik muhalefet söyleme yaklaşımı içinde siz dersiniz ki, bunlar zorla dayatılmıştır. Bu bir tespittir. Bu tespiti yapıyorum. Bu tespiti ve birazdan yapacağım tespitleri Türkiye'de bazı vatandaşlar söyleyebilir. Bazı yazarlar bunu yazabilir. Bazı üniversite öğretim üyeleri söyleyebilir.

Ama bu düşünceleri söyleyen insandan cumhurbaşkanı olmaz. Bu düşüncelerle hesaplamamış bir insandan cumhurbaşkanı olmaz. Nerede olmaz? Kendini bilene bir ülkede olmaz. Devletin ilkelerine .ciddiyetle inanan bir ülkede olmaz. Olursa bir yerde orada bazı yanlışlıklar var demektir. Şimdi biz o yanlışlıkların içindeyiz. Bakın bir tanesini söyledim.

Başka biri, ne mutlu Türküm diyene lafını her yere yaza yaza Türkiye ilkel hale dönüştürülmüştür. Yani bundan rahatsızlık duyan, ne mutlu Türküm diyene sözünden rahatsızlık duyan bir cumhurbaşkanımız olacak şimdi. Bunu bir ilkelik sayan bir cumhurbaşkanımız olacak. Bunu birileri ilkelik sayabilir, bunu söylemeyebilir, bu sözden hoşlanmayabilir ama bir cumhurbaşkanının bunu ilkelik sayma anlayışını söyleye söyleye cumhurbaşkanı olması açıkça bu devlete meydan okumaktır.

Murat AKGÜN- Bir taraftan Sayın Abdullah Gül'ün lafları var.

Deniz BAYKAL- O ayrı bir olay. Ona geleceğim. Şimdi bunu bir tespit edelim önce. Ciddi olalım Türkiye olarak. Bunu söyledi mi bu? Söyledi. Ne zaman söyledi 40 yaşından sonra söyledi. Daha dün söyledi bunları. Başka ne söyledi?

Üçüncü, tarih boyunca görülmüştür ki, en birleştirici unsur dindir. Yani Türkiye Cumhuriyetini birleştiren, Türk toplumunu bileştiren temel duygu nedir sorusuna verilen cevap budur. Bu arkadaşımız cumhurbaşkanı olacak şimdi.

Başka bir şey söylüyorum, moral değerler açısından Türkiye'nin bütünlüğünü tehdit eden en ziyade tahribatı vermiş olan ilke laiklik ilkesidir. Bunlar konferansta söylediği sözler. Ayak üstü sohbetlerde falan değil. Dedikoduda değil. Ciddi bir heyetin karşısında konferans verirken söylediği düşünülüş, taşınılmış ilkeler. Laiklik ilkesinin bu kadar tahrip edici bir ilke olduğunu söylüyor.

Başka ne var, ikinci cumhuriyet ve yeni Osmanlılık kavramlarını çok sağlıklı buluyorum. Şimdi yeni cumhurbaşkanımız ikinci cumhuriyetçi ve yeni Osmanlıcı bir cumhurbaşkanı. Yeni Osmanlılık hepimiz Osmanlı gerçeğinin bir parçasıyız elbette. Arkamızda Osmanlı var, Selçuk var. Onun ötesinde bir büyük tarih var. Ama cumhuriyet var. Yani yeni Osmanlıcılığı cumhuriyete karşı bir alternatif gibi düşünüp önermiş olan bir anlayış.

Bir başka noktayı söyleyeyim, madem çok açamayacağım bunları. En kaba değerlendirmesi bence Türkiye'de cumhuriyetin sonu geldi, kesinlikle laik sistemi değiştireceğiz. Bunu bir yabancı gazeteye demeç olarak vermiştir. Gazetede çıkmıştır. Daha sonra bunu tekzip etmiştir, gazetecide elimde kaseti var, bunu bana söylemiştir demiştir.

Bununla pek ilgili olamayan bir başka noktayı söyleyeyim. Diyor ki, 8 yıllık temel eğitimle ilgili olarak bu bir reform değil darbedir. Basın destekli sivil asker bürokrasisi ve sol partilerin dayatması bunu ancak ara rejim ürünü hükümetler yapar. Neyi yapar? 8 yıllık temel eğitim. Yani 8 yıllık temel eğitim uygulamasından şikayetçi olan bir cumhurbaşkanı.

Bir ülke, ciddi bir toplum, ciddi bir devlet bu düşünceleri ortaya koymuş bir insanı Amerika'da, Fransa'da, İngiltere'de, İtalya'da, Yunanistan'da kendi gerçeklerine siyasi temellerine bu kadar açıktan meydan okumuş bir insanı cumhurbaşkanı diye seçer mi?

Murat AKGÜN- TBMM'de görülen o ki, 28 itibariyle seçilecek.

Deniz BAYKAL- O bizim problemimiz işte. Bizim katkımız yok onda. Katkısı olanlar düşünsün. Bu bir tarihi sorumluluktur. Biz ne yaptığımız bilerek söylüyoruz.

Başbakan diyor ki, onun hakkında, özü sözü birdir diyor. Bu sözleri söylemiş ve daha sonrada Anayasa kılavuzum olacak diyen bir insan hakkında herşey söylenebilir de özü sözü birdir denemez. Yani efendim o zamanda samimi konuştu arkadaşımız, şimdide samimiyetle böyle düşünüyor, onu aştı diyebilir. Eğer öyleyse bunu söylesinler bir anlayalım. Ama bunu söyleyen insanın bizim bu çocukluk hastalıklarımız, bunları o zaman söyledik. Bunlar ciddi şeyler değil demesi lazım. Diyebiliyor mu?

Bakın dinci gazetelerde bu bize takiye yapmış demeye hazır yayın tablosu var. Görüyorsunuz, izliyorsunuz. Hepsi de diyor ki, bize mi takiye yaptı yoksa devlete mi takiye yaptı? Takiye lafını ilk kez dinci gazetelerde kullanıyor. Eğer Anayasa diyorsa bize takiye yapsın.

Şimdi ne olduğu belli değil bunun. Samimi olabilir, samimiyetini sorgulamak istemiyorum. Şimdi böyle düşünüyor olabilir. Öyle düşünüyor mu düşünmüyor mu onu da bilmem. İki yıl sonra ne düşünür onu da bilmem. İki yıl sonra Türkiye'nin, dünyanın şartları ne olur, o şartlar içinde neyi söylemeyi uygun sayar, neyi söylemek hesabına gelir, o zaman neyi söyler bilemem. Ben bilemem. Bilemediğim bir insanı da cumhurbaşkanı olarak istemem. Ben oraya neyi düşündüğünü, neyi temsil ettiğini, neyin uğrunda mücadele edeceğini, neyi samimiyetle savunacağını bileceğim insanı getirmek isterim.

Şimdi bunu söyleyebiliyor musunuz? Hiçbiriniz söyleyemezsiniz. Kimse söyleyemez. Onun seçimine katkı verip Anayasal engeli aşmaya destek veren insanlar bile bunun yanlış olacağını söylüyor. Yanlış olacaksa niye seçtiyorsunuz? Biz yanlış olacağını biliyoruz seçtirmiyoruz. Bu ne zaman doğru olur? Samimiyetle bu çıkar bize anlatılır ki, gerçekten bu açılmış düşüncelerdir ve şimdi bunun karşısında net ve açık tavır takılmaktadır. Daha bu takınılmış değil. Şimdi idare ediliyor. Şimdi toplumun öyle bir kısmı böyle.

Olayın bir boyutu da şu; olay bir Abdullah Gül'ün psikolojisi problemi değildir. Türkiye'nin sosyolojik, siyasal değişimi sürecidir. Bu değişim sürecinde nerede duruyor bu cumhurbaşkanlığı?

Murat AKGÜN- O zaman siz hemen kriz öngörüyorsunuz seçimden hemen sonra.

Deniz BAYKAL- Türkiye kriz yaşamadan da yanlışlığa sürüklenebilir. Bakın şimdi ne söyleniyor Türkiye'de? Bugün yabancı gözlemciler Türkiye'ye baktıkları zaman artık sıradan bir gerçeği tespit eder gibi Türkiye bir ılımlı İslam devleti demeye başladılar. Eskiden bunu söylediği zaman bütün toplum ayağa kalkardı, bunu söyleyende bir iddialı, çarpıcı bir söz söylüyor gibi kendini hissedirdi. Bu böyle değil bakın.

Murat AKGÜN- Burada bir Başbakanın lafını söylemek istiyorum, sizin bu konudaki görüşünüzü almak istiyorum. Başbakan yine Kanal D'deki röportajında dedi ki, ılımlı İslam lafı çirkin bir yakıştırmadır, İslam İslam'dır. Yani İslam'ın ılımlısı ılımsız olmaz dedi.

Deniz BAYKAL- Dini bir devlet olmaya itiraz etmiyor. Dinin dozuna itiraz ediyor orada. Bende zaten onu söyleyeceğim. Şimdi ılımlı İslam devleti olarak tarif edilmeyi kabul ederseniz elbette biz hepimiz bir çoğunluğu Müslüman bir toplumuz. Milletimizin ezici çoğunluğu Müslüman ve bundan da hepimiz iftihar ediyoruz. Bin yıldır Müslüman'ız daha bin yıl Müslüman kalacağız. Bunda bir tereddüt yok. Tereddüt devletimiz nasıl bir devlet olacak? Bu tartışılan konudur. 80 yıldır Türkiye'de bunun mücadelesi veriliyor, çok daha uzun bir süreden beri içinde bulunduğumuz coğrafyada veriliyor, bu sonu bitmiş, sonu gelmiş bir mücadele değildir. Bu daha geleceğe giden bir mücadele.

Şimdi bu mücadele de bu cumhurbaşkanlığı seçimi Türkiye'nin tarihi başarısına bir olumsuz etki getireceği içinde büyük önem taşıyor. Bu etkiyi ben sadece Sayın Gül'ün zihniyetine, anlayışına, Başbakanın düşüncesine bakarak söylemiyorum. Onlar bir büyük dalganın üzerinde sörf yapıyorlar. O dalga onları şimdi cumhurbaşkanına getiriyor. Ama bilin ki, o dalga o devam ettiği sürece bugün o dalga onları atar yarın başkalarını alır getirir. Önemli olan o dalganın dinamikleridir ve şimdi o dinamikler öyle işliyor ki, Türkiye artık bir laik demokratik cumhuriyet algılanmaktan çıkıyor, tarif edilmekten çıkıyor bir ılımlı İslam devleti olarak niteleniyor ve herkeste bunu içine sindiriyor. Bu ülkenin Başbakanı da çıkıyor diyor ki, kardeşim İslam devleti tamamda niye ılımlı diyorsunuz, başına niye bu sıfatı takıyorsunuz?

Evet öyle olur. Öncesinde ılımlı İslam devleti derler niye? Çünkü onların işine o geliyor. Onlar gerçek İslam devleti deyince Talibanı görürler, Afganistan'ı görürler, İran'ı görürler ve aman o olmasın ama laikte olmasın, olmuyor zaten olmayıversin, bizim meselemiz değil. İlimli İslam devleti olursun derler. Bilmezler ki, ılımlı devleti olur arkasından birileri çıkar ne demek bu der ya. Dinimizden utanıyor muyuz biz? Niye ılımlı sıfatına ihtiyaç var. Biz dinimiz neyse oyuz kardeşim. Kaldırın bu derler, onu kaldırırılar. Arkasından gerçek İslam devleti o mudur bu mudur tartışması başlar. O bir süreçtir. O süreç sizi alır nereye kadar götürür, yaşar görürsünüz.

Şimdi buradaki olay şu bakın; Başbakan bu süreçte ortaya çıkabilecek olan sıkıntıları gördüğü için durumu belki kontrol etme gayreti içine girdi son aşamada. Uzlaşma lafını onun için söyledi. Bizleri gelip bir anlayış birliği yaratma ve onunla hiç olamazsa bu baskıyı, bu

basıncı o yükselen dalgayı, o tsunamiyi idare etmek istedi. Edemedi. Altında kaldı. Edemedi ve teslim oldu Başbakan. İstemediği halde yürüdü.

Burada tabii bir muhalefet partisinin Anayasal engeli biz kaldırıyoruz demiş olmasının da önemli bir katkısı olmuştur. Onlar da böylece bu dalganın bir Anayasal sorunda olmadan istediği gibi gelip geçmesinde sakınca görmediklerini ve Sayın Gül'ün cumhurbaşkanı olarak seçilmesinin önünü böylece açmışlardır ve bu süreç böyle işlemiştir.

Şimdi ben şunu toplumumuza, milletimize anlatmak istiyorum. Bakın, Başbakan bugün istediğini yapmadı, önlemek istedi önleyemedi. Niye önleyemedi? Şu anda bize söylediği sözlerin ötesinde herkes veya pek çok çevre, buna destek veren çevre Sayın Gül'ün cumhurbaşkanlığından bir rövanş etkisi bekliyor. Bir gidişatı değiştirme, cumhuriyetle hesaplaşma, cumhuriyetin kazanımlarına bir dur deme ve yeni bir süreç açma umudu bekleyişi içinde, onun için saldırıyorlar.

Demin bu söylediğimiz lafları söylememiş olsa Gül cumhurbaşkanı seçilir miydi? O lafları demin benim okuduğum, şikayet ettiğim lafları söylememiş olsa Gül'ün cumhurbaşkanı adaylığı böyle tartışma konusu olur muydu? Olmazdı. Sıradan normal bir cumhurbaşkanı olurdu.

Hayır, onu biz getireceğiz diyorlar ve onu getiriyorlar. Onu getiren insanlar onu getirdiği insan ben artık öyle düşünmüyorum dese de bunun hiçbir önemi yoktur. O çünkü bir süreci başlatacaktır. Bir birikim gelişmeye başlayacaktır. Bakın Türkiye'yi laik demokratik cumhuriyet olmaktan çıkarmaya yönelik süreç bu cumhurbaşkanlığı seçimiyle hız kazanmış olarak gelişecektir. Benim tespitim budur.

Murat AKGÜN- O nedenle söylediklerine inanmıyorsunuz?

Deniz BAYKAL- Hayır öyle olsa dahi diyorum. Yani inanıp inanma değil. Şimdi öyle söyler. Neyi inanacaksın. Yani 10 yıl önce söylediğini bugün reddediyor. Niye reddettiğinin hesabını vermeden reddediyor. Bugün söylediğinin hesabını 10 yıl sonra nasıl soracaksın ondan. Böyle bir olay yok. O iyi niyetle, şartlara göre şimdi kendisine ne söylemesi gerekiyor, bekleniyorsa onu söyleyerek yürüyor. Ama onu yürütenlere bakın, arkasındaki güce bakın. Arkasındaki güç bu yönüyle onu getiriyor. Yarın açıkça böyle bir sapma sergilemeden de bunu söyleyecek insanı getirmeyi deneyecektir.

Bizim cumhurbaşkanlığı konusunda almamız gereken stratejik karar bu süreci bu şekilde güçlendirerek, büyüterek sürdürelim mi yoksa demokrasiye bir şans tanıyalım mı? Durun deyip bir konjonktürde, yeni bir siyasi denge ortaya çıkararak bu konularda bir sıkıntı doğurmadan bir çözüm oluşturalım mı? Buna bakmak lazımdır. Ama bu cumhurbaşkanlığı seçimi bu şans ciddi şekilde ortadan kaldırmıştır, şimdi biz bu cumhurbaşkanlığı seçiminin Türkiye'deki bu tarihi hesaplaşma bekleyişi içinde olanlara katacağı gücüde dikkate alarak ortaya çıkacak tabloyu yaşayıp, görüp ona karşı tavrımızı takınmak durumundayız.

Şimdi burada bir siyasi parti olarak bizim hele cumhuriyeti kurmuş bir siyasi parti olarak bizim görevimiz bütün bunları gördüğümüz bir noktada hiçbir şekilde o öyle istiyor, bu böyle istiyor falan baskılarına boyun eğip bunlara alet olmamaktır. Biz alet olmuyoruz.

Şimdi herkes toplumun psikolojisidir bu, insanlar olacak bir şey artık bunun önüne geçmenin imkanı var mı? Bak birinci tur gitti. İkinci tur geliyor. 341 tane oy alınmış. Bununla Anayasal engeli kaldırmış arkadaşlar, dostlar. Ne olacak? Gelecek. Gelecek olana kötü demeyelim. Bunu bu kadar itmeyelim. Bunu sevimli, sıcak sunalım, olumlu tarafını görelim, böyle bir kolektif kendini aldatma psikolojisi toplumlarda vardır. Şimdi o işliyor. Herkes olayı kaydırarak, saptırarak, türbanı mı öyle bağlasın, böyle mi bağlasın falan muhabbetleri vs. ya da başka konularda ciddi tepkiler.

Bekir Coşkun'la ilgili olarak ortaya çıkan gerçekten vahim anlayış karşısında gösterilen tepki cumhurbaşkanlığı konusunda gösterilemedi. Niye gösterilemedi? Aynı olaydır. Aynı özdür. Şimdi bununla biraz avunalım. Bununla duyguları tatmin edelim. Zaman kazanalım.

Bu sağlıklı bir yaklaşım değil. Bu gidiş iyi bir gidiş değildir. Bunu söylemek benim görevimdir. Bunu görüyorum.

Murat AKGÜN- Bütün bunları söylerken Başbakanla diyalog tümünden kopmuş vaziyette mi? Çünkü gelecekti gelmedi dediniz. Bu sözlerden artık bu saatten sonra bir iktidar partisiyle iplerin koptuğu anlamına mı geliyor?

Deniz BAYKAL- Ne münasebet. Gelmek isterse kapımız açık. Memnuniyetle, ama ne konuşacak benimle? Niçin gelecek? Bana Türkiye'nin önündeki bu olasılıkları değerlendirip bu konuda bir çıkış yolu arayışı konusunda istişare edeceğim diyordu. Bende bunu ne kadar güzel, olması gereken bu diyordum ve bunu saygıyla karşılıyordum ve katkımı yapacaktım. Katkim nereye kadar olacaktı biliyor musunuz? Bir AKP'nin ama bu sakıncaları taşımayan bir AKP'nin ve cumhurbaşkanı seçilmesine oy vermeye kadar olacaktı.

Bunu daha ilk cumhurbaşkanlığı tartışması sırasında söylemişim ben. O zaman tabii o havada değildi. Onları reddetti tümüyle. Daha sonra şartlar onu bunu noktaya getirmiş olabilir diye düşündük. O da çıktı, tama dedi, geleceğim. İyi gel memnuniyetle. Bunları onunla konuşacaktım ve bir cumhuriyeti rencide etmeyecek, cumhuriyete karşı daha dün olumsuz tavır takınmamış, bu konuda kuşku yaratmayan, güven veren ahlaklı, değerli bir partili milletvekilinizi istiyorsanız yardımcı olalım diyecektim. Bunu diyemedi, bunu bana sormadı, sormasına izin verilmedi. Bundan başka şansın yok dediler. O da ondan başka şans olmadığını kabul etmek zorunda kaldı.

Şimdi ben bunu diyorum ki, niye şans yok? Nedir bu olağanüstü özellik? Bu laflardır o özellik. Bu laflar onu oraya getiriyor. Hiç hata etmeyin. Geçmişte, 10 yıl önce söylediği o laflar onu şimdi buraya gelmesine yol açan laflar. O olmasa diğer 340 AKP'nin önemli bir kısmı gibi o da herhangi birisi olurdu. Şimdi o değil. Bunu söylemiş olduğu için gelmesi gerekiyor. Yarın belki bunu söylediğini inkar etmeyecek. Söylediğine bugünde sahip çıkacak birisini getirme aşmasına gelecektir işler.

Bu bir süreç. Bu sürecin içinde Tayyip Erdoğan gelir geçer, Abdullah Gül gelir geçer. Bunların bir önemi yok. Bu 80 yıllık bir mücadele. Bu mücadelenin uluslararası çerçevesi var. Ortadoğu'da Türkiye'ye belli bir rolü oynatmak isteyen süper güçler, çeşitli dünya güçleri bu anlattığım konularla hiç meşgul değiller. Umurlarında değil. Türkiye ılımlı İslam devleti olmuş olmamış mühim değil. O nedenle ılımlılar yeşil ışık yakarlar, ılımlı İslam devletine getirirler ondan sonrada o devletin nasıl dönüştüğünü, neye dönüştüğünü, neye tekemmül ettiğini yaşar görürler, hayret ederler bu defa onunla mücadele etmeye kalkarlar.

Murat AKGÜN- Sayın Ahmet Necdet Sezer ayın 28'i itibariyle bu görevden ayrılacak. Siz onun cumhurbaşkanlığı dönemini nasıl değerlendiriyorsunuz? Artılarıyla, eksileriyle. Birkaç cümleyle de onu rica ediyorum.

Deniz BAYKAL- Yani tarih bunun değerlendirmesini yapacaktır. Sayın Cumhurbaşkanına ben büyük saygı duyuyorum. Hiç kuşku yok çok önemli ve tarihi bir görev yaptığına inanıyorum. Türkiye'nin bu sıkıntılı tablosu içinde, Anayasa duygusunu, hukuk duygusunu kararlılıkla ortaya koymuştur. Bu konuda çok önemli müdahaleler yapmıştır. Çok saygıdeğer bir insandır. Mütevazı bir yaşama vardır. Ahlaklı bir insandır.

Murat AKGÜN- Bundan sonra siyasette rol alması mümkün olabilir mi? Sizin bir çağrınız olabilir mi?

Deniz BAYKAL- Bu tamamen Sayın Sezer'in kendi kişisel değerlendirmesine bağlı bir olaydır. Onu ben saygıyla karşılarım. Bu konuda herhangi bir ilgi göstermesi ülkemizde pek çok insanı bende dahil olmak üzere mutlu eder. Ama bu konuda karar alması gereken kendisidir. Onun alacağı kararı hepimiz saygıyla karşılayacağız. Siyasetin bir parçası olmayı istemeyebilir.

Murat AKGÜN- Sizin bir çağrınız olacak mı?

Deniz BAYKAL- Bu benim haddimi aşmam olur. Öyle bir çağrı yapıp o çağrıyı kabul etmedi tartışmaları içine girmek hiç uygun değildir. Doğru değildir. Sayın Sezer cumhuriyetimizin iftiharla anacağımız, başımız dik bir şekilde Cumhurbaşkanımızdı diye daima söyleyebileceğimiz çok değerli, çok saygın bir şahsiyettir. Bundan hiç kuşku duymuyorum.

Murat AKGÜN- Gazetelerde haberler var ki, Sayın Başbakana atfen Cumhurbaşkanının kendisine 367'nin yanlış olduğuna dair bugün herhalde gazetelerde görmüşsünüzdür. Siz hiç Cumhurbaşkanından böyle bir şey, ima yoluyla da duydunuz mu?

Deniz BAYKAL- Hayır. Yani bu konuda Sayın Başbakanla Sayın Cumhurbaşkanı arasında geçtiği ifade edilen bir konuşma. Onun bir tarafı olmam söz konusu değil. Bu bir hukuk konusu bu hukuk konusuyla ilgili Türkiye'nin çok değerli hukukçuları, Anayasa hocaları her iki düşünceye de destek verir bir tavır içindeler. Yetkili organ Anayasa Mahkemesi. Anayasa Mahkemesi bu konuda bir karar aldı. Bu konu nettir. Artık halledilmiştir. Tabi hukuk camiası tartışmaya devam edecektir. O tartışmada sürebilir ama bunu bir siyasal tartışma konusu haline getirmenin bir anlamı yok.

Murat AKGÜN- MHP'ye suçlamalarınız var, DSP'ye eleştirileriniz var.

Deniz BAYKAL- Suçlama değil, tespitlerim var. Yani çok açık, çok net bir olay.

Murat AKGÜN- Muhalefetin bir işbirliği bundan sonra söz konusu olabilir mi bu şartlarda?

Deniz BAYKAL- Yani Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlar muhalefet içinde değil sadece muhalefet-iktidar partileri, partilileri, milletvekilleri arasında da işbirliğini gerektiren ciddiyettir. Yani bunu böyle kendimizi muhalefet diye tarif edip, böyle bir anlayış içinde bakmıyorum ben olaya. Türkiye'nin meseleleri var. O meselelerde doğru tavır takınmak lazımdır. Cesaretili tavır takınmak lazımdır, tutarlı tavır takınmak lazımdır.

Yani muhalefet döneminde biz ne söylediysek onun gerektirdiği çizgide seçim öncesinde ne söylediysek şimdi onun doğrultusunda görevimizi yapmaya devam ediyoruz.

Kimseyi aldatmadık. Kimseyi yanıltmadık. Kimseye yanlış izlenim vermedik. Cumhurbaşkanlığı konusunda ne söylüyorsak oydu. Mesela ben cumhurbaşkanlığı konusunda Sayın Başbakanın cumhurbaşkanı adaylığıyla ilgili olarak çeşitli değerlendirmeler söyledim ama benden çok daha iddialı değerlendirmeler ortaya atıldı. Vahim suçlamalar, indirme iddiaları vs. ortaya atıldı. Bir çizgi ortaya kondu.

Şimdi gelineen noktada ben seçim öncesinde hangi götürdüysen şimdide aynı çizgiyi götürüyorum. Bunu bir yapay tutarlılık arayışı içinde değil. Türkiye'nin ihtiyacı bu olduğuna içtenlikle inandığım için. Yani bence Sayın Gül'ün oraya gelmesi sakıncalı ise ki, sakıncalı ve görüyorum bütün muhalefet partileri de bunu söylüyorlar. Sakıncalı ise gereğini yapmak lazımdır.

Yani sakıncalı ama gelsin. Bu olmaz. Bu olursa ben daha çok oy alırım. Daha çok oy falanda almazsın. Hiç hata etme. Oy falanda almazsın. Oy hesabı da değil kaldı ki. Sakıncalı ise gereğini yap. Eğer sakıncalı değilse sakıncalı diye bir takım insanları aldatma, yanıtlama. Onlar çünkü sen sakıncalı dediğin zaman bu sakıncalı olduğunu görüyor, onun gereğini yapacak diye sana oy veriyorlar. Oyu alıyorsun sonra gereğini yapmıyorsun. Bunu yapma. Sakıncalı ise sakıncalı gibi davran. Tutarlı ol. Sonuna kadar aynı anlayışla yürü. Eğer sakıncalı değilse sakıncalı değil, herhangi bir insan olabilir, niye olmasın de. O zaman öncede de. Kimseyi yanılsa sevk etme.

Biz bunu yapmadık. Bugün CHP, AKP'nin bu yanlışlıkları karşısında tutarlı, ölçülü, dikkatinizi çekerim ölçülü, ilkeli bir tutumu sürdürmektedir. Yani meydanlarda ip atıldı. İp atıldığı zaman herkes zannetti ki, bu ip terörist başının idamı için atılmıştır. Şimdi ortaya çıkıyor ki, bu Abdullah Gül'ün kuyudan çıkarılması için atılmış bir iptir.

Teşekkür ederim.

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL İLE ATV “DOĞRUYA DOĞRU” PROGRAMINDA SÖYLEŞİ (26 Ağustos 2007)

Tuba ATAV- Sizinle seçimler öncesi defalarca program yaptık, uyarılarda bulundunuz. Fakat seçim sonucu pek de beklenen tabloya ulaşamadı Cumhuriyet Halk Partisi adına. Öncelikle kısaca genel seçim sonuçlarını değerlendirelim mi? Hemen Cumhurbaşkanlığı seçimleri konusuna geçeceğim.

Deniz BAYKAL- Evet yani seçimin matematiksel sonuçları ortada. Fakat Türkiye’de bu seçim sonuçlarıyla ilgili psikoloji gerçekten bir aradığını bulamama, bekleneni görememe duygusu şeklinde ortaya çıkıyor. Bir hayal kırıklığı psikolojisi topluma egemen. Bu nereden kaynaklanıyor diye düşündüğümüz zaman şunu görüyoruz. Ortada bir muhalefetin, özellikle Cumhuriyet Halk Partisinin götürdüğü bir siyasi söylem var. Biz ülke sorunlarıyla ilgili tespitlerimizi, değerlendirmelerimizi, kaygı duyduğumuz noktaları ortaya koyduk. Türkiye’ye yönelik tehlikeler, tehditler nelerdir, nereden kaynaklanıyor söyledik. Çok önemli iddialar ortaya attık.

- “Türkiye’nin ulusal bütünlüğüyle ilgili şu sıkıntılar var. Bu iktidarın bu tutumundan kaynaklanıyor. Terörle ilgili hükümetin şu yanlışlıkları var. Kuzey Irak’ta şekillenen olay Türkiye’ye şu olumsuz yansımaları getirir.” dedik...
- “Yolsuzluklar çok ciddi bir konu ve iktidar bu konuda maalesef samimi bir tavır içinde değil. İktidar olanaklarını hükümet mensupları kendileri ve yakınları, çoluk çocukları için kullanıyorlar.” dedik...
- “Türkiye’de cumhuriyetin birikimleri ve temel nitelikleri tehlike altında, tehdit altındadır.” dedik...

Bunlar önemli iddialar, önemli tezler. Dünyanın her yerinde siyaset ülkenin geneliyle ilgili böyle konular etrafında bir tartışma yapılarak gerçekleşir. Bizde bunu yaptık. Ama bu çerçevede bir cevap almadık. Bunları konuşamadık. Bu konuda iktidar bize bir cevap verme gereğini dahi duymadı. Başbakan televizyonda bizimle tartışma yapmaktan kaçındı. Bu konuları bıraktılar. Türkiye meselelerini bıraktılar. Sanki onların bir bildiği varmış, Türkiye’de seçim böyle konuları konuşarak elde edilmez. Bunlar önemli değil, biz başka bir şekilde bu seçim sonucunu etkileyeceğiz duygusu, düşüncesi içinde konuya yaklaştılar.

Şimdi bakın şöyle bir tablo var. Bu seçimde oyunu kime verdin dediğin zaman insanlar iftiharla şuna verdim diye çıkmıyorlar. Bir mahcubiyet var, bir eziklik var. Yani ben oyumu kullandım, oyumu kullanırken galiba ülkeyi pek düşünmeden oyumu kullandım. Kendi tatminime, çıkarıma yönelik girişimlere değer vererek oy kullandım duygusunun açmazının etkisi altında olduğunu görüyoruz seçmenlerin. Bu Türkiye’de ciddi bir demokrasi sorunudur.

Bu seçimlerde iktidarın kullandığı mali kaynakların ne miktarı, ne kaynağı net değildir. Bunu herkes çok iyi biliyor. Yani bunu bir suçlama yapmak için söylemiyorum. Ama bu seçimde olağanüstü mali kaynak seferber edilmiştir. Kaynakları da belli değildir bunların nereden geldiği de.

Tuba ATAV- Öyle ya da böyle ortada artık rakamlar var. Ve bu rakamlarla yeni meclis şekillendi. Ve bu mecliste Cumhurbaşkanını seçiyor artık önümüzde iki gün kaldı. Cumhurbaşkanı kuvvetle muhtemel seçilecek. Siz Nisan ayından beri tutumunuzu sürdürüyorsunuz.

Deniz BAYKAL- Çok doğru.

Tuba ATAV- Ve bu seçimlerde sizin düşük, yani beklenenin altında oy almanızda aslında bu tutumunuza da neden olarak gösterildi. Yani işte CHP çok sert muhalefet yaptı, uzlaşmacı yaklaşmadı ve o nedenle halk bir şekilde cezalandırdı diye. Bunu nasıl açıklayacaksınız? Yani yine aynı tutumu sürdürerek daha da var olan oylardan daha da düşme sözkonusu olabilir mi mesela bir sonraki seçim için?

Deniz BAYKAL- Hayır. Tam tersine yani biz doğru politika götürdük. Vatandaşa bu doğru politikaya bence sahip çıktı. Yani demin anlattığım koşullarda alınan bu sonuç önemli bir sonuçtur. Çok değerli bir sonuçtur. Çünkü bu aynı silahlarla çatışarak ortaya çıkan bir tabloyu göstermiyor. Yani biz saf, temiz, demokratik, hoşgörülü bir çağdaş ölçü içinde siyaset yaptık ve bu sonuç ortaya çıktı. O %21'in her bir oyununun bizim için çok büyük değeri vardır. Bize oy veren her vatandaşımıza şükranlarımı sunuyorum. Onu o kadar değerli sayıyorum ki, o kadar kıymetli ki o oylar. Bu şartlar altında alınmış olan o oylar. O oyları bize verenlerin tümünün bizden ne beklediğini biliyorum. Hiçbir tatminsizlik yoktur. Ben seçmenimden izlediğimiz politikayla ilgili hiçbir şikayet almadım. Tam tersine bu politikanın hakkı bu değil, daha fazlasını almalıydık, niye alamadık duygusu var. Niye alamadığımızı da şimdi görüyorlar. O nedenle bizim politikamızda bir yanlışlık kesin yoktur. Biz bir misyonu olan partiyiz. Daha önce niçin hangi politikayı götürdüyseniz şimdi aynı nedenle götürüyoruz.

O geçen meclis döneminde Cumhurbaşkanlığı konusunda biz ne diyorduk? Cumhurbaşkanlığı bütün ülkeyi, 70 milyonu ilgilendiren bir konudur.

- Oraya bir partinin iç işi gibi, bir parti ideolojik merkezinden birisinin tek taraflı bir iradeyle dayatılması yanlıştır, doğru değildir. Türkiye'yi sıkıntıya sokar. Türkiye sadece o partiye oy verenlerden ibaret değil. Oy vermeyen insanlar var. O insanlar kendilerini dışlanmış hissetmesinler. Cumhurbaşkanlığı bunun yansıyacağı yerdir. Cumhurbaşkanlığında da kendisini görebilmelidir.
- Onun için oraya gelecek insan bir Anayasayı içine sindirmiş olmalı. Anayasayla açık ya da gizli kavgası olmayan birisi olmalı. Dürüst, gerçekten Anayasaya içtenlikle sahip çıkan birisi olmalı ve Anayasayı işletme iradesi içinde olmalı.
- Bütün kurumları kucaklamalı. Siyaseti partileri kucaklamalı.

Böyle bir şahsiyet ortaya çıkmalı ve bu ahlaklı, oraya yakışan bir insan olmalı. Böyle bir insanı yaparız.

Ama siz;

- Hayır ben kendi ideolojik merkezimden bir insanı - ki o ideolojik merkez Türkiye'nin Anayasal rejiminin temellerine karşı meydan okuyarak çıkmış, onu değiştirme iddiasıyla gelmiş, şimdi de Anayasayı değiştirerek o doğrultuda bir açılım yapmaya çalışıyor zaten belli-, Cumhuriyetin ilkelerini içine sindirmemiş, laikliği içine sindirmemiş bir insanı,
- Bu ideolojik eksenden birisini - bizi "canım o eskidendi" diye avutarak, uyutarak, gözümüzü boyayarak, değilmiş gibi yaparak onlardan birisini-, bize dayatmayın. Buraya gerçekten bu güveni veren bir insan gelsin dedik...

Tuba ATAV- Siz Başbakanla bir iletişim olmasını beklediniz galiba.

Deniz BAYKAL- Onu da söyleyeyim. Başbakanında bu konuda bir girişimi oldu. Bunu söyledik ve bunu sağlamanın yolu da bizim Anayasadaki üçte iki şartı doğrultusunda bunu

yaparsanız gelir katkı yaparız, bunu yapmazsanız biz katkı yapmayız diyelim dedik ve bunu izledik. Biz bunu izlerken o zaman Başbakan olmaz öyle şey, ne demek uzlaşma, biz kendi içimizden bir AKP'liyi kimi istersek biz kararlaştıracamız, seçeceğimiz havasında idi. Bu söylemle yürüdü. Ama seçim sonucu ortaya çıkınca Başbakanda bu yaklaşımın doğru olmadığını değerlendirdi. Uzlaşma ihtiyacını o da kavradı. Bizim politikamızın başarısıdır bu. Başbakana gösterdik onun haklılığını, doğruluğunu onu kabul ettirdik.

Tuba ATAV- Yani seçim sonrası yaptığı konuşmanın sebebi siz misiniz?

Deniz BAYKAL- Kesin. Yaşanan gerçekler, Türkiye'nin gerçekleri Başbakanı o noktaya getirdi. Seçim sonucunda çıktı Başbakan dedi ki, *“evet bize oy vermeyen insanların duyarlıklarını da dikkate almamız lazım. Onlara da saygı duyuyoruz. Uzlaşmayla önümüzdeki dönemde yürüyeceğiz...”*

Oh ne kadar güzel. Ben kendimi çok mutlu hissettim. *“Sana bunu anlatmaya çalışıyorduk”* dedim. *“Keşke bunu daha önce yapsaydın da öyle yürüseydik”* dedim. *“Ama neyse önemli değil. Şimdi bu aşamaya geldin gel bundan sonra öyle yürüyelim”* dedim. Bunu memnuniyetle karşıladım. Ve o doğrultuda gelişme bekledik.

Nitekim seçimden bir iki gün sonra Başbakan beni telefonla aradı. Bana, *“Sizi ziyaret edeceğim”* dedi. Tam bu aşamada iken bizim dışımızdaki muhalefet partileri ***“biz Cumhurbaşkanını kimi isterseniz seçme hakkını size veriyoruz. Uzlaşma mecburiyetiniz yoktur. Kimi isterseniz tek başınıza kararlaştırın Cumhurbaşkanı seçin dercesine biz seçime katılacağız. Üçte iki şartı sağlamanıza destek vereceğiz”*** dediler.

AKP'nin kendi istediğini daha önce denediği, yani birinci dönemde sıkıntıya yol açan o uzlaşmaz dayatmacı tavrını bu dönemde de yürütmesini mümkün kılan nedir? Sizin bu davranışınıza karşı biz parlamentoya gireceğiz demektir. Yani AKP'ye verilen iki türlü destek vardır Cumhurbaşkanlığı konusunda.

- Bir; sizin istediğinizi seçmenize fırsat vermek üzere biz seçime katılacağız. Bunu dediğiniz zaman bir defa birinci kademe desteği vermiş oluyorsunuz.
- İkinci kademe destek, sizin adayınıza oy vereceğiz, desteğidir.

Şimdi AKP'nin bu ikinci kademe desteğe ihtiyacı yok. AKP'nin ihtiyacı birinci kademe destek. Yani bizde parlamentoya katılacağız dediğiniz zaman onun istediği insanı dayatmasına fırsat veriyorsunuz. Başbakan bu dayatmayı şahsen istemese dahi AKP içinde böyle bir dayatmayı talep edenler, böyle bir dayatmayı yürürlüğe koymak isteyenler Başbakana karşıda güçlendirilmiş olarak bunu uygulama şansını elde ediyorlar.

Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye'nin önünü açacak, Türkiye'yi uyuma ve uzlaşmaya taşıyacak herkes için doğru olan bir milli politikayı önerdi. Ama bunu maalesef bunun yararını Başbakanda muhtemelen gördü ama uygulayamaz hale geldi. Ve uygulanamadı. Şimdi biz bu yeni geldiğimiz noktada bu seçimin, yani Türkiye'de bir gerginlik yaratacağı görülen bu seçimin sorumluluğunu almak istemiyoruz. Hiçbir şekilde katkı yapmıyoruz. Amacımız bir kriz çıkarmak değil, bir sıkıntı yaratmak değil.

Parlamentoda siyasi partilerin iç tüzük, parlamento gelenekleri içinde çeşitli uygulamaları vardır. Bunlar çok doğal demokratik hukuka saygılı anlayıştaki parlamenter uygulamalardır. Mesela sosyal güvenlikle ilgili kısa bir süre önce bir yasa görüşüldü. Bu yasayı biz sakıncalı bulduk. Niye sakıncalı bulduk? Çünkü mezarda emeklilik getiriyor. Yani fiilen artık Türkiye koşullarında insanların emekli olma hakkını elinden alan büyük bir sosyal sorumsuzluk getiren bir tablo var. Buna katkı yapmayacağız. O zaman dedik ki, bunda ısrar ederseniz biz

girmeyiz dedik. Girmezseniz girmeyin dediler. Ve biz girmedik. Niye girmedik? Çünkü o önemli konudaki o yanlışın bir parçası olmak istemedik. Ama sayısal bir zorunluluk olmadığı için, belli bir eşik olmadığı için bu engellemedi. Ama bunu uyguladık.

Şimdi burada Cumhurbaşkanlığı konusunda aynı şeyi yapıyoruz. Bizce yanlış olan bir Cumhurbaşkanlığı seçimine katkı vermiyoruz. Şimdi diyorsun ki sen niye yanlış bu. Nereden çıkıyor bunun yanlışlığı?

Bakınız Sayın Gül siyasi kimliği şekillendikten sonra, kişiliği oturduktan sonra çok önemli ortamlarda kayda geçmiş, resmi, Türkiye'yle ilgili, Türkiye'nin demokrasisiyle, cumhuriyetiyle, rejimiyle ilgili çok önemli iddialar ortaya atmıştır. Bu iddiaların birkaçı şu hep bunları söylüyoruz.

Bir; **“Cumhuriyetin ilkeleri halka zorla dayatılmıştır”** diyor. Aslında bu cumhuriyetin ilkelerinden şikayet etmenin bir yolu diye bunu söylüyor. Bir gerçeği ifade etmek değil. Mutlu değil cumhuriyetin ilkelerinden. Bunu ifade ediyor. Diyor ki, bu zorla dayatıldı halka.

İki; **“laiklik Türkiye'nin ulusal bütünlüğünü tahrip etmiştir”** diyor... Oysa tam tersine laiklik Türkiye'de ulusal bütünlüğü büyük ölçüde sağlamıştır. Demek ki, laiklikten memnun olmayan insanların millî duruşuyla ilgili tereddütler var kafasında. Kafasındaki bu laik cumhuriyet karşıtı karışıklıkla;

“Laikliği değiştireceğiz” diyor.

“Cumhuriyetin sonu geldi” diyor bir yabancı gazeteciye...

“8 yıllık temel eğitim bir reform değil, bir darbedir” diyor...

“Ne mutlu Türküm diyene demek ilkeliktir” diyor...

Bu düşünceleri herhangi bir vatandaş söyleyebilir. Bir yazar yazabilir, kitap çıkarabilir, bir gazeteci söyleyebilir. Hatta üniversitede birileri cumhuriyete karşı böyle bir tavır ortaya koyabilir. Bunları anlamak mümkündür. Demokrasi içinde herkes aynı şekilde düşünecek diye bir şey yok. Ben bunu anlarım. Ama böyle düşünen bir insan bu iddialarıyla bir hesaplaşma içine girmeden Cumhurbaşkanı seçilecek. İşte bu olmaz. Benim aklım bunu almıyor. Yani bunun olması kendi ilkelerine, anayasasına, kurallarına saygı gösteren bir ülkede bence hiç doğal değildir. Şimdi olan bu. Bunun yarattığı sıkıntı var.

Tuba ATAV- Olan bu peki sıkıntı nedir, kriz ne noktada çıkacak?

Deniz BAYKAL- Türkiye'de herkes bu işi ciddiye alıyor. Aldatılmışlık duygusu içinde. Yani ne oluyor? Sen bunları söyledin. Hatta bazılarımız diyoruz ki, sen bunları söylediğin için geliyorsun. Sen bunları söylememiş olsaydın buraya gelemezdin. Normal bir insan olurdu.

Bugünkü şartlarda ülkeyi yönlendirme imkanını eline geçirmiş olan güçler **normal bir insanı buraya getirmek istemiyor. Perde arkasındaki güçler Türkiye'nin, tarihiyle, cumhuriyetiyle bir hesaplaşma arayışı içinde...**

Türkiye yıllarca bütün dünyada laik bir cumhuriyet olarak anlaşıldı; Türkiye'nin önemi, değeri buradan kaynaklandı. Yani hem halkın ezici çoğunluğu Müslüman ve İslamiyet'in en güzel yaşandığı ülke. Ama devlet düzeni, hukuk düzeni, eğitim düzeni laik bir devlet. Bu kombinasyon muhteşem bir kombinezon. Zaten bu sentez sayesinde bugün Türkiye bölgenin en istikrarlı, ekonomisi en gelişmiş, demokrasisi en ileri, kadın erkek eşitliği sağlanmış.

Ama şimdi Türkiye'ye bakanlar artık laik bir cumhuriyet diye bahsetmiyorlar Türkiye'den. Ne diye bahsediyorlar? İlimli bir İslam devleti. Bunu oldu diyeni var, olmakta diyeni var, oluyor diyeni var. Ve kimsede çıkıp ne münasebet böyle şey olur mu deme gereğini artık duyamıyor. Deme imkanını bulamıyor. Türkiye dünyadaki algılamada bir büyük dönüşümün içinden geçiyor. Laik bir cumhuriyetten şimdi bir ilimli İslam devletine doğru bir dönüşüm

yaşanıyor. 20 yıl sonra bu süreç böyle devam ederse Türkiye nereye gider. Soru budur ve bu gidiş kötüdür, sürdürülemez....

Bizim Ortadoğu'dan farkımız ne? Laik bir cumhuriyet olmamız. Bugün Irak'ta yaşanan olaylar gerçekten laik bir cumhuriyet olmadığının için yaşanıyor. İran'daki tablo o. Lübnan'da yaşananlar, Filistin'de yaşananlar o.

Şimdi bizim temel ayırdığımız nokta bu. Eğer bunu biz yavaş yavaş önemsiz saymaya başlarsak, yavaş yavaş buna açıktan meydan okumuş olan insanlara, en üstün mevkilere al burası senindir diye teslim edersek ve yavaş yavaş buna alışmaya başlarsak ve orada simgesel şekillenmeler artık bir algılama değişikliği şeklinde kendisini gösterirse ve Türkiye bu dönüşümün içinden geçerse 20 yıl sonra Türkiye iyi olmaz.

Birilerinin bunları söylemesi lazım. Bunu söylemesi gereken parti Cumhuriyet Halk Partisi. Bunu söylemesi gereken kişi benim. Bu partinin Genel Başkanı benim. Bir görev yapıyorum. Bu görevi Türkiye'de bir kriz yaratmak için yapmıyorum. Türkiye'de bir rejim kesintisi yaratmak için yapmıyorum. O bizim için bir yenilgi olur, bir malubiyet olur. Biz demokratik rejim içinde Türkiye'nin laik kimliğini ayakta tutmak istiyoruz. Ama Türkiye'nin laik kimliğinin yavaş yavaş kaybolmakta olduğunu görüyorum. Buna Türkiye'yi yöneten siyasetçilerin bu son dönemde büyük ve sistematik katkı yaptığını görüyorum. Türkiye siyasetinin böyle işlediğini üzüntüyle görüyorum.

Geçmişte de merkez sağa pek çok devlet adamı geldi. Ama gelmiş geçmiş devlet adamlarının hiçbirisi Turgut Özal'ı, Süleyman Demirel'i, Adnan Menderes'i hiçbirisi bu konuda kesinlikle bu dikkatsizlik içinde değildi. Hepsi laik cumhuriyetin önemini çok iyi biliyorlardı, değerini çok iyi biliyorlardı.

Şimdi bunu kesinlikle içine sindirmemiş, eline geçecek ilk fırsatta onu ortadan kaldırmaya kararlı bir kadro şartları kullanarak, dengeleri gözeterek o hedefe doğru yürüyor. Cumhurbaşkanlığı seçimi bu sürecin, bu yürüyüşün, bu büyük yürüyüşün bir aşamasıdır, bir parçasıdır.

Bunu böyle görmeyenler kendilerini aldatıyorlar, yanıltıyorlar, avutuyorlar. Bunlar yaşanmıştır. "Türkiye'de laik cumhuriyeti oturtma mücadelesi son noktaya geldi, Türkiye bu işi bitirdi. Artık tehlike, tehdit yok, bırakınız herkes falan bu kaygı atsin kafasından" deme noktasında değiliz.

Tarih sürekli kendi kendisini üretiyor. Dünya değişiyor. Bölgede çok köklü değişiklikler var. Haritalar değişiyor, rejimler değişiyor. Türkiye'ye yansımaya mı bu? Bu konuda bir önemli gelişme yok mu? Bunun bir değeri yok mu? Canım oluversin birazda onu deneyiverelim. Onu denersek ne olur? Yani hepimiz insan olarak Müslüman'ız. Ama devlet bir din devleti olursa bunun çok ağır bedeli var. Bunun acısını Batı Avrupa yıllarca çekti. 100 yıl savaşı diye bilinen savaş aslında bir din savaşıdır. Onlar 100 yıl oluk oluk kanadılar. Türkiye'de bu kanamadı.

Niye? Ülkeyi kuran Mustafa Kemal Atatürk, arkadaşları **“böyle olacak”** dediler. **“Hayır öyle olacak, din elimizden alınıyor”** diye yaygaraya başladı birileri. Hala o yaygara maalesef bazı kesimlerde devam ediyor. Alınan verilen bir şey yok. Ama devletin eğitimi, hukuku, devlet yönetimini, siyaseti bunun dışında tutalım canım. Tutmayı başarırız Türkiye kalkınır, gelişir, mutlu olur, ilerler. Bugün geldiğimiz noktaya o sayede geldik. Ama bir süreden beri bu tehlikeye girmeye başlıyor.

Eğer bu böyle gider o kaybolursa o devletin bu karakteri dinin etkisi dışında laik, çağdaş karakteri ortadan kalkarsa Türkiye çok ağır bedel öder ve bu Cumhurbaşkanlığı seçimi bu doğrultudaki gelişmeye çok ciddi katkı yapmaktadır.

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İZMİR FUARINDA YAPTIĞI KONUŞMA (31 Ağustos 2007)

Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanımız, Sayın Milletvekilleri, Odalar ve Borsalar Birliğimizin değerli başkanı, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımız, dost Ukrayna'nın saygıdeğer bakanı, İzmir'imizin ve Çorum'umuzun çok değerli valileri, sevgili vatandaşlarım, sevgili İzmirililer, hepinizi içten sevgilerle saygılarla selamlıyorum.

76. açılış töreninde sizlerle birarada olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. İzmir'in Türkiye'mizin tarihinde, cumhuriyet tarihinde çok özel bir yeri olduğunu biliyoruz. İzmir bir anlamda Türkiye'de değişimin öncüsü, yenileşmenin öncüsü ve ilklerin kenti olmuştur. Anadolu'da ilk belediye teşkilatı 1863'te İzmir'de kurulmuştur. İlk kadın milletvekili 1935 yılında İzmir'de seçilmiştir. Kurtuluş savaşında düşmana ilk kurşun İzmir'de atılmıştır. Uluslararası Universiade oyunlarının yapıldığı ilk kent Türkiye'de İzmir'dir. Türkiye'nin ilk ulusal ve uluslararası fuarı İzmir'de açılmıştır. İlk iktisat kongresi Türkiye'de 10 Şubat 1923'te İzmir'de toplanmıştır. İnşallah Expo 2015'te ilk kez Türkiye'de İzmir'de gerçekleşecektir.

İlklerin kenti İzmir'de daha kurtuluş savaşının yürütölmekte olduğu bir dönemde kan ve barut kokuları ortadan kalkmadan Türkiye'nin milli mücadele ortamında ilk iktisat kongresi İzmir'de toplanmıştır. Lozan anlaşmasının tatile girdiği ve henüz daha ikincisinin toplanmadığı ara dönemde İzmir'de Mustafa Kemal Atatürk bir iktisat kongresi toplama kararı almıştır. Bu Türkiye'nin bağımsızlığı için mücadele eden kadronun vizyonunun anlaşılması, dünyaya nasıl baktığının görülmesi açısından fevkalade önemli ve açıklayıcı bir olaydır.

Bu kongre içinde bir sergi düzenlenmiştir. İşte o sergi bugün 76.sını kutlayacağımız uluslararası hale gelmiş İzmir Fuarı'nın başlangıcını oluşturmuştur. Bu fuarın tarihi 84 yıl öncesine gitmektedir. Ama 76 yıldır bu fuar toplanıyor. 1929 bunalımının koşulları içinde ve ikinci dünya savaşının güç ortamında 4 yıl kadar bunu ertelemek zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Değerli arkadaşlarım, bu vizyonun altında şu anlayış yatar. Mustafa Kemal bunu açıkça söylemiştir. **"Siyasi zaferlerde, askeri zaferlerde ne kadar başarılı olurlarsa olsunlar ekonomik zaferlerle taçlandırılmadıkları sürece yıkılmaya mahkumdurlar"**. Bu anlayış İzmir fuarının altındaki felsefenin de, İzmir İktisat Kongresi'nin arkasındaki temel düşüncenin de, Türkiye'yi kuran siyasi kadronun niyetini de ortaya koyan bir anlayıştır.

Gene Gazi Mustafa **KEMAL**, **"Türk tarihi tetkik olunursa bütün yükseliş ve çöküş nedenlerinin iktisat meselelerinden başka bir dayanağı olmadığını herkes görür"** demiştir. İktisat, siyaseti belirleyen temel unsur olarak milli mücadele kadrosu tarafından kabul edilmiştir. Bu bilinç ve heyecan içinde İzmir'de Türkiye'nin ekonomik atılımını başlatmak, onun sistematüğını ortaya koymak üzere İktisat Kongresi toplanmıştır. Benzeri şekilde, İzmir fuarı sadece bir ticari ve ekonomik olay değildir. Türkiye Cumhuriyetinin bu dünyada varolma iddiasının altyapısını oluşturma arayışının bir yansımasıdır.

Değerli arkadaşlarım, bakınız bu bilinç içinde yeni oluşan Türkiye'nin siyasi kadrosu neler yapmaya çalıştı.

- 15 Ağustos 1925'te Kayseri'de bir uçak ve motor fabrikası kurulması için anlaşmalar imzalandı. Ve fabrika 6 Ekim 1926 tarihinde açıldı.
- Eskişehir uçak fabrikasında Türk uçaklarının ihtiyaç duyduğu yedek parçaların %80'i üretilmeye başlandı..

- 3 Mayıs 1934'te Kayseri uçak ve motor fabrikasında yapılan ilk uçak Kayseri Ankara arasındaki deneme uçuşunu başarıyla gerçekleştirdi.
- 28 Mayıs 1927'de Teşviki Sanayi Kanunu kabul edildi.
- 1 Aralık 1933'te Birinci 5 Yıllık Sanayi Planı hazırlandı.
- 16 Ocak 1936'da İkinci 5 Yıllık Sanayi Planı Ankara'da yapılan endüstri kongresinde görüşülerek ilkeleri kabul edildi.
- 11 Ağustos 1937'de Haliç Tersanesinde inşa edilmekte olan ilk Türk denizaltısının omurgasını yerleştirme töreni yapıldı.
- 4 Haziran 1944'te Düyun-u Umumiye idaresi ve Osmanlı borçları son kuruşuna kadar ödendi. 22 Eylül 1947 tarihinde Türkiye Cumhuriyetinin altın stoklarınının 176 ton olduğu açıklandı.

Değerli arkadaşlarım, bu Cumhuriyetin devleti yeniden inşa etme, ekonomiyi yeniden inşa etme, sanayileşmeyi gerçekleştirme arayışının, atılımının bir küçük tablosudur. 1947'de 176 ton altınla Hazine mali bakımdan çok güçlü bir noktada idi. Ama kısa bir süre sonra maalesef Türkiye borç alma alışkanlığı içine sokulmaya başlandı. İlk olarak 1951'de devlet borçlarınının 2,5 milyar lirayı aştığı ilan edildi ve borçlanma süreci zaman içinde hızlanarak devam etti. Bugün geldiğimiz noktada Türkiye'nin dış, iç, kamu, özel toplam borcu 410 milyar dolara ulaşmıştır.

Değerli arkadaşlarım, bu yaklaşım içinde gerçekleşen İzmir fuarı ve yeni ekonomi arayışı hızla zaman içinde açılımını, gelişmesini tamamlamıştır. Şimdi İzmir'in önünde Expo 2015 hedefi vardır. Expo dünyada 5 yılda bir belli bir kente gerçekleşen 3 ya da 6 ay devam eden sürekli bir sergidir ve bu sergiler dünya çapında o kentin tanınmasına, o kentin imajının güçlenmesine çok önemli katkılar yapmıştır. Örneğin, 1851 yılında Londra'da toplanan Expo Londra'ya o meşhur Kristal Palas diye bilinen yapıyı kazandırmıştır. Gene Paris'te 1889'da toplanan Expo'da 100 yılı aşkın bir süredir Paris'e hem maddeden, hem manen büyük güç katan Eyfel kulesinin inşa edilmesine neden olmuştur. İzmir'imizi de 2015'te inşallah Expo'yu yapma hakkını elde ederek, bütün dünyaya ve Türkiye'mize İzmir'i hak ettiği biçimde tanıtacak bir büyük eserle ortaya çıkmanın hazırlığını şimdiden yapmalıyız diye düşünüyorum.

İzmir fuarının fikri temeli 1923 İktisat Kongresinde Atatürk'ün İzmir'i fuarlar şehri yapma anlayışıyla başlamıştır ve bu hızla geliştirilmektedir. 1990 yılında değerli belediye başkanımız Yüksel **ÇAKMUR** döneminde İzmir fuarcılık hizmetleri kültür ve sanat işleri anonim şirketi **İZFAŞ** kurulmuş ve İzmir Enternasyonal fuar organizasyonları bu kuruluşça yapılır olmuştur. İZFAŞ başarılı çalışmaları içinde ihtisas fuarcılığı açılımını gerçekleştirmiştir. Büyükşehir Belediye Başkanımızın da işaret ettiği gibi, örneğin mermer alanında dünya çapında bir büyük başarı ortaya konulmuştur.

2004 yılında Belediye Başkanımız rahmetli Ahmet **PİRİŞTİNA** döneminde başlayan yeni mekan kazanımları şimdiki Büyükşehir Belediye Başkanımız Aziz **KOCAOĞLU** döneminde de devam etmiş ve kültür park alanındaki sergileme kapasitesi önemli ölçüde büyütülmüştür. Ama artık İzmir Enternasyonal fuarına kültür park alanı dar gelmektedir. Değerli Büyükşehir Belediye Başkanımıza İzmir Enternasyonal Fuarı yeni ve ferah taşıma çabalarında başarılar diliyor ve bunun çok gecikmeden gerçekleşmesi arzumu burada ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bugün açılışını yaptığımız fuar merkezi artık İzmir'e yetmemektedir. Alan olarak yetersiz duruma gelmiştir. Bu gerçeği gören İzmirililer Ege Serbest bölgesinin yanında bulunan 337 bin metrekarelik arazi üzerinde yeni fuar alanı ve kongre merkezinin kurulması çalışmalarını başlatmıştır. Yeni fuar alanı için Ege Serbest bölgesinin yanında belirlenen 337 bin metrekarelik arazinin 120 bin metrekaresi için İzmir Büyükşehir belediye meclisinde kamulaştırma kararı alınmıştır. Fuar alanıyla ilgili imar planlamaları yapılırken

bazı arazi sahipleriyle anlaşma sağlanıp paraları ödenmiştir. Umuyorum yakın bir gelecekte gerçektende İzmir'in adına yakışır yeni bir fuar alanı Türkiye'ye ve İzmir'e kazandırılır.

76. İzmir Fuarımız bir ilki daha gerçekleştirmekte. İlk kez bu uluslararası fuarda bir uluslararası bilim kongresi, tıp kongresi düzenleniyor. 3. Türkiye Acil Tıp Kongresi bu fuarda yapılacaktır. Bu kongre ve kongre onursal başkanlıklarını üstlenen Sayın **Aziz Kocaoğlu** ile Sayın Profesör Doktor **Emin Alıcı**'ya İzmir ve Türkiye adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, 76. İzmir Enternasyonal Fuarının açıldığı bugünkü konjonktür Türkiye'de çok önemli siyasi değişikliklerin gerçekleşmekte olduğu bir döneme rastlıyor. Türkiye'de belli bir anlayış, belli bir zihniyet üstelik cumhuriyetin kuruluş felsefesiyle, cumhuriyetin temel değerleriyle çatışmalı olduğunu defalarca kanıtlamış olan bir zihniyet herhangi bir özeleştirici ve uzlaşma arayışına da kesinlikle yönelmeden bugün iktidarın bütün erklerini eline geçirme mücadelesi içine girmiş gözükmektedirler. Ortaya çıkan siyasi tablonun önümüzdeki günlerde anayasa değişikliğiyle daha da kalıcı ve daha da kaygı verici bir istikamette gelişmekte olduğunu açıkça görüyoruz.

Bu siyasi tablo demokrasimiz açısından, cumhuriyet rejimimiz açısından son derece sakıncalı bir durum oluşturmaktadır. Bütün erkleri tek merkezde toplamaya, anayasanın içindeki özel yetkilerle donatılmış kurumları tasfiye etmeye, siyaseti yargı üzerinde, akademik hayat üzerinde egemen kılmaya, siyasetin egemenliğini de parlamento içindeki çoğunluğa ve çoğunluğun odak noktasındaki kadroya bu olanakları, olağanüstü güçleri teslim etmeye yönelik bu sürecin Türkiye'de çok ciddi sakıncalar doğuracağına içtenlikle inanıyorum. Çoğunluk bendeysen her istediğimi yaparım anlayışı, herkes gücü kadar konuşsun yaklaşımı, uzlaşma çağrılarına kulak asmayan dediğim dediği bir üslup ülkeyi esenliğe götürme şansı ne yazık ki taşıyor. Bu anlayışımı bir kez daha huzurunuzda açıklıkla ve içtenlikle ifade etmek istiyorum.

Sevgili İzmirli, saygıdeğer konuklar, dünya bugün önemli bir ekonomik çalkantı içinden geçmektedir. Son 5 yılın dünya çapında olağanüstü olumlu konjonktürü bundan sonra bir kesintiye maruz kalacak gibi gözükmektedir. İçinden geçtiğimiz dönemin olağanüstü uygun koşullarının gelecekte de devam etmesi artık kuşkulu hale dönüşmüş bulunmaktadır. Umud ediyorum ortaya çıkabilecek olan bir süre önce çıkmış olan ve gelecekte tekrar etmesi kaçınılmaz gözükken çalkantılar insanlarımızın, kuruluşlarımızın, şirketlerimizin büyük kayıplar yaşamasına yol açmasın, devletimizin iç ve dış borç yükümlülükleri dilerim artmasın.

Dünya bu uygun konjonktürü bütün ülkeler açısından değerlendirmeye gayret etti. Dünyada ve Türkiye'de 2002 ve 2007 dönemi çok olumlu bir ekonomik ortam yarattı. Bu olumlu ortamı Türkiye'de biz ne yazık ki, yapısal sorunlarımızı kalıcı bir biçimde çözmek için değil sorunları ertelemek için, ötelemek için, dışarıdan finanse edilen bir yapay mali istikrar tablosunu sürdürürebilmek için kullandık ve bu süreç içinde ekonominin altyapısında, temellerinde maalesef ciddi bir biçimde yeni dengesizlikler oluştu. Var olan dengesizlikler daha da derinleşti. Dış açıklar tehlikeli biçimde arttı. Bu dönemde dış dengesizlikler olağanüstü büyüdü. Tasarruf yatırım dengesizliği özel sektör açısından da kendisini gösterdi. Kamu sektöründe kendisini gösteren finansman açığı özel sektörde de ortaya çıktı ve bu finansman açığı giderek artan borçlanmalarla kapatılmaya çalışıldı. Kamu açıkları ve bütçe borç faizi ödemeleri 2001 kriz dönemine oranla biraz düzelmışken ama hala çok kritik bir noktada bulunurken 2007 yılında bu yıl tekrar artış göstermeye başladı. Yani hem kamu açıkları 2007'de tekrar artmaya başladı. Hem de borç faiz ödemeleri artmaya başladı.

Bütün bunlar ülkemizin borçluluk düzeyini ve dış kaynak bağımlılığını giderek tırmandırdı. Faizler yüksek düzeyini korudu. Dış kaynak girişi için ödenen bedelleri dünya ortalamalarının çok üzerinde tuttu. Dışa kanama şimdiye kadar görülmedik seviyelere çıktı. Bu dengesizlikler birleşince de Türkiye'yi dünya ülkelerinin en ekonomik bakımından kırılgan ülkelerinden birisi haline getirdi.

Bakınız örnek vereyim. Gelişmiş ülkeler ile gelişme yolundaki toplam 42 ülke birlikte değerlendirildiğinde 2006 verilerine göre dış ticaret açığının milli gelire oranı bakımından ya da cari açığın milli gelire oranı bakımından Türkiye birinci sırayı kimseye kaptırmadı. Faiz oranları açısından açık ara Türkiye önde. %19 ile Türkiye birinci. Türkiye işsizlikte resmi verilerle 9. olan sırasını gerçek işsizlik verileriyle ilk üçe yükseltiyor. Reel faiz artı yerli paranın düşük kuru üzerinden yabancı fonlara sağlanan kazançlar dolar bazında yılda %20 ile %100'e kadar değişiyor.

Bu ortamda İzmir Enternasyonal Fuarımız toplanıyor. Bu olumsuzluklar şimdilik halka, topluma tam yansımadağı için pembe ekonomik tabloların tılsımı henüz bozulmamıştır. Halkın tek hissettiğı şey işsizlik. Çünkü onun sıkıntısını yardım, iane paketleri de aşamıyor. Ama pembe tabloları kalıcı kılmakta artık mümkün değildir. Bu nedenle önce Türkiye'yi, önce toplumumuzu, önce insanımızı düşünmek zorundayız. Bu nedenle Türkiye mutlaka yeni bir ekonomik anlayış içine girmelidir. İstihdam yaratan ekonomik büyüme yaklaşımını benimsemelidir. İhracatını ithalata aşırı bağımlılıktan kurtarmalıdır. "Yüksek reel faiz- düşük kur" kıskacından kurtulmalıdır. Sanayiinin, yerli üretimin ve yerli tüketimin yolu aşılmalıdır. Yabancı markalı otomobil üretmekten kendi markasıyla otomobil üretmeye artık Türkiye geçmelidir. Üçüncü sanayi devrimini yakalamalıdır. Teknoloji devrimini izleyebilmeli, buna uygun eğitim modellerini oluşturmalıdır.

Değerli arkadaşlarım, ufku geniş ve aydınlık insanların kenti olan İzmir'imizin sorunlarının çözülmesi için merkez ve yerel yönetim işbirliğine şiddetle ihtiyaç var. Biz İzmirililerin merkezi yönetimle, hükümetle, yerel yönetim arasında bu işbirliğine en geniş ölçüde katkı yapmaya hazır olduğunı biliyoruz. Bu çerçeve içinde;

- İzmir'de Menderes - Alağa hızlı tren hattı konusunda işbirliği mutlaka sonuçlandırılmalıdır,
- Bergama Efes tarihi kentler arasında bu işbirliğinin genişletilmesi için gereken adım atılmalıdır,
- Alağa'nın acilen ulusal bir demiryolu şebekesine bağlanması sağlanmalıdır.
- İzmir'e yeni bir liman kazandırılması ve yüksek tonajlı gemilerin rıhtıma kolayca yanaşabilmelerini sağlayacak yatırımların öne alınması gerekmektedir.
- Beydağ barajının 2008 yılında tamamen bitirilebilmesi zorunludur.
- İzmir'e bir turizm ve kültür kenti özelliklerini kazandıracak yatırımlar hızla gerçekleştirilmelidir.

Değerli arkadaşlarım, İzmir Enternasyonal Fuarını yakın zamanda yeni mekanlarında birlikte açmak umuduyla hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Expo 2015'in mutlaka İzmir'e kazandırılması gerektiğini merkezi ve yerel iktidarlar olarak bütün gücümüzle bunun için birlikte çalışma anlayışımızı dikkatinize sunuyorum ve güzel İzmir'imizin güzel insanlarını sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN CUMHURBAŞKANLIĞI KONUSUNDA CNNTÜRK "ANKARA KULİSİ" SÖYLEŞİSİ (13 Ağustos 2007)

Fikret BİLA- *Sayın Baykal efendim kritik günlere girdik Cumhurbaşkanlığı adaylığı konusunda süre işliyor ve AKP'de MYK'sını bu akşam toplayacak. Sizin tutumunuz seçim öncesinde belliydi. Seçim sonrasında fazla değişmedi. Siz halen iktidar partisiyle uzlaşma yoluyla ortak bir aday belirlenmesi gerektiğini savunuyorsunuz ama şuana kadar Sayın Başbakan Erdoğan'dan bu yönde bir adım gelmedi bizim bildiğimiz kadarıyla. Sayın Abdullah Gül seçim öncesinde adaydı, sonrasında da adaylığının devam ettiğini ima eden açıklamalar yaptı ve kamuoyundaki beklentide yine Sayın Gül'ün aday olacağı şeklinde. Bu koşullarda Cumhuriyet Halk Partisinin tutumu ve konumu ne olacak efendim? Şuan itibariyle düşünceniz nedir?*

Deniz BAYKAL-

Bu konuya biz çok genel ve sürekli bir anlayışla yaklaştık. Bu anlayışımız seçimden öncede ifade edilmiştir. Bizim anlayışımıza göre Cumhurbaşkanlığı çok önemli bir yerdir. Cumhurbaşkanlığını bir siyasi partinin kendi iç sorunu gibi anlaması kabul edilemez, Çünkü o bütün milletin, 72 milyonun Cumhurbaşkanısıdır. Seçilme usulüyle ilgili kuralları elbette temel alacağız, ama ona göre seçilirken seçilecek olan kişinin Türkiye'nin tümünü kucaklaması gerektiğini unutmayacağız. Konuya bu anlayış içinde yaklaşıcağız.

Bakın Meclis Başkanını seçtik kısa bir süre önce. Meclis Başkanı seçiminde herhangi bir sorun, sıkıntı çıkmadı. Orada da bir uyum ve uzlaşma ihtiyacı açıkça gözükiyordu. Ama bir siyasi gelenekte vardı, o siyasi geleneğe göre normal şartlarda parlamentoda en çok milletvekili olan partinin Meclis Başkanı seçme hakkı tanınırdı, böyle bir uygulama vardı. Hatta bu uygulamayı mutlak çoğunluğu alamadığımız Cumhuriyet Halk Partisinin 1977 seçiminde de uygulamıştık. O zamanki MHP Genel Başkanı rahmetli Alpaslan Türkeş CHP'den birisinin seçilmesi gerekir demişti ve kimin olması gerektiği konusunda da biz o zaman onların nabzını tutmuştuk. Onlarla bir uzlaşma arayışına girmiştik ve Cahit Karakaş'ı Meclis Başkanı olarak meclis elbirliğiyle seçmiştik.

Meclis Başkanlığı konusunda AKP bence iyi niyetle davrandı. Muhalefesinde onayını alacağını umut ettikleri, düşündükleri bir ismi, Sayın Köksal Toptan'ı önerdi. Biz onların bu iyi niyetli jestine aynı iyi niyetle cevap verdik. Pekala katılmaya bilirdik, çoğunluğunuz var kendiniz seçin, bir AKP'li seçilecek, bizim meselemiz değil diyebilirdik. Bunları demedik katıldık. Katılmakla kalmadık oy verdik. 450 oy aldı. Hiçbir kompleks yapmadık.

Şimdi Cumhurbaşkanı seçilecek. Cumhurbaşkanı daha da önemlidir. Yani sadece bir meclis içi olay değildir. Bırakınız AKP içi bir olay olarak bunun anlaşılamayacağını, sadece meclis içi bir olayda değildir. Elbette Meclis seçecektir. Elbette milletvekilleri seçecektir. Ama milletvekilleri seçerken sadece kendilerini düşünme, sadece partilerini düşünme hakkına sahip değildirler. Bütün Türkiye'yi düşünecekler. Türkiye'nin bütün toplum kesimlerini, bütün kurumlarını, anayasal kuruluşlarını, onların anlayışını düşünecekler ve Cumhurbaşkanı seçerken geçmişe değil geleceğe bakacaklar. Yani Türkiye'yi bir gerileme sürüklemekten, bir uyum ve işbirliği içinde yönetebilecek birisini, o umudu veren birisini getirecekler. Yoksa biz inadımız inat, bunu seçeriz, bu seçildikten sonrada ortada bir takım gerginlikler çıkar mı? "Çıkarsa çıksın kardeşim" yaklaşımı çok tehlikelidir.

Bu tartışmalar sırasında beni rahatsız eden bir temel olayda sanki bir Cumhurbaşkanı seçmiyoruz da birileriyle hesaplaşıyormuşuz gibi bir anlayışın ortaya çıkmasıdır. Bunu çok sağlıklı bir yaklaşım olarak görüyorum.

Fikret BİLA- Rövanş gibimi görüyorlar?

Deniz BAYKAL- Evet. Meclis başkanı olarak bir parti militanı yerine daha güven veren, muhalefete de değer veren, saygı gösteren, anayasayı içine sindirmiş birisini seçtik, bir zararı oldu mu bunun?

Fikret BİLA- Sayın Baykal efendim bu yaklaşımınızla Sayın Abdullah Gül alınganlık göstermişti. Bu militan kavramını kullanmanızı yadırgadığını söylemişti. *“Ben başbakanlık yaptım, dışişleri bakanıyım nasıl böyle bir kavramla Sayın Baykal beni tanımlar”* demişti. Sayın Abdullah Gül’ün adaylığına geçen dönem karşı çıktınız, Parlamentaoya girmediniz. Bu dönemde Sayın Gül’e karşı çıkıyorsunuz. Neden Abdullah Gül’e karşısiniz efendim.

Deniz BAYKAL- Ben militan sözünü “Sayın Gül’ü üzecek, ona saygısızlık anlamına gelecek” bir deyim olarak kesinlikle düşünmedim. Sayın Abdullah Gül bir ideolojik iç çemberin bilinçli bir üyesi. Abdullah beyin öyle yazıları var ki, o yazılar ancak çok ideolojik bir derin angajmanla yazılır. Yani bunlar böyle sıradan, ayaküstü söylenmiş sözlerde değil. Bir temel siyasi kimliği ortaya koyan bir davranış biçimi. Türkiye’nin tarihiyle hesaplaşmaya yönelik değerlendirmeler, Anayasasının özülüyle hesaplaşmaya yönelik değerlendirmeler yapmış bugüne değin.. Bu çizgiden geliyor. Bu çok açık.

Fikret BİLA- Yani bir parti için doğal değil mi? AKP bir ideolojisi var. Sayın Gül’de bunun kurucularından.

Deniz BAYKAL- Şimdi o ideolojiyi bıraktık, Milli Görüş gömleğini çıkarttık diyorlar. **GÜL, Türkiye Cumhuriyetinin temel felsefesini, kuruluş felsefesini içine sindirdiği konusunda güven vermeyen bir siyaset çizgisi ortaya koymuştur.** Ben bunu nitelenmek için “bir parti militanı” dedim. Bu düşünceleri saygıdeğer olabilir. Ama Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş felsefesiyle problemi olması uygun değildir. *“Ne mutlu Türküm diyene denilebilir mi, denilemez mi?”, “üniter devlet mi, eyaletler sistemi mi?”, “din camiye hapsediliyor mu, hapsedilmiyor mu?”* Bu ve benzeri soruları soran, karşıt görüş geliştiren, bu sözlerini kayda geçirtiren bir kişi, Sayın Abdullah GÜL. Bu tablonun ortaya koyduğu husus, **Türkiye Cumhuriyetinin bugünkü toplumun büyük çoğunluğu tarafından hiçbir problem görülmeden özümsemiş olan genel çerçevesini Sayın Gül’ün hiç olmazsa hayatının uzunca bir dönemi boyunca kabul etmediği, reddettiği ve ona karşı bir mücadelenin aktif bir taraftarı olduğu** gerçeğidir.

Fikret BİLA- Yani Türkiye’nin kuruluş felsefesiyle bağdaşık değil diyorsunuz Sayın Gül için.

Deniz BAYKAL- Evet bir problem var, kesin var. Yani şuanda eğer bir değişim varsa bunu öğrenmek isteriz. Yani Türkiye’de içine girilmiş olan büyük siyasi mücadelenin... Nedir o mücadele?

“Türkiye Cumhuriyete geçmekle hata yaptı. Cumhuriyete geçerek Türkiye’nin toplumsal dokusu bozuldu, Türkiye’de inanç sistemi bundan zarar gördü, din zarar gördü. Türkiye’de laikliği, milliyetçiliği, Cumhuriyetçiliği daha dini temellerde ılımlı dini temellerde yeniden tarif etmek lazım.”

Bu düşüncenin makalesini yazmış olan insan Başbakanlık Müsteşarı olarak görev yaptı. Şimdi bu çemberdir, bu çizgidir, bu güven vermiyor. Yani ta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kadar Türkiye Cumhuriyetiyle kavga edilmiş bir yaklaşım var. Yani biz Türk milleti miyiz, değil miyiz? Bunun adı konulamıyor. Şimdi bütün bunlar ister istemez bir tereddüt, bir kuşku yaratıyor. Bizim kastettiğimiz budur.

Fikret BİLA- Sayın Baykal yani şunu mu efendim kastediyorsunuz? Sayın Gül Cumhurbaşkanı olursa Türkiye’de zaman zaman yorumlarda gördüğümüz gibi rejimin niteliği, tehdidi altına mı girecek, ılımlı İslam Cumhuriyeti gibi bir Cumhuriyete mi yönelecek. Sayın Gül bunları reddediyor efendim. “*Böyle bir zihniyetim olsaydı ben Başbakanlık yaptım, Dışişleri Bakanlığı yaptım. Türkiye’nin en önemli sırlarına sahip bir siyaset adamıyım*” diye konuşuyor. Soruyu şöyle bağlamak istiyorum. Çok açık telaffuz edilmiyor ama demin çerçevesini çizdiğiniz zihniyetle bağlantılı olarak Sayın Gül’e karşı yöneltilen itiraz gerekçelerinin büyük kısmı ortadan kalktı. Meclis yenilendi, yeni meclis yeni Cumhurbaşkanı seçecek. Eski mecliste eksik temsil sorunu vardı 2002 seçimlerinde oylar yansımamıştı. Bu ortadan kalktı. 367’yi Anayasa Mahkemesi yorumladı ve kural olarak koydu. 367 sorunu yok çünkü MHP Genel Kurula gideceğini söyledi. Dolayısıyla geriye bir tek sizin böyle tarif ettiğiniz ama kamuoyunda daha çok eşinin türbanlı olması olarak somutlaştırdığı bir olay var. Siz eşinin türbanlı olmasını da açıktan söylememekle beraber bir engel olarak mı görüyorsunuz?

Deniz BAYKAL- Hayır beni bakış açımda kılık kıyafet, eşin kılık kıyafeti bir belirleyici unsur değildir. Bunu çok açık bir şekilde ta başından beri söylüyorum.

Fikret BİLA- Türbanlıda olabilir Cumhurbaşkanı’nın eşi.

Deniz BAYKAL- Yani kafasının içi konusunda güven veren herkes olabilir. Yani herhangi kılık kıyafet eşiyile ilgili, kendisiyle ilgili şartı koşmuyorum. Gerçekten kendi siyasi çizgisiyle güven veren herkes anayasanın şartlarını yerine getiriyorsa olabilir. Bakın ben Sayın Tayyip Erdoğan’ın milletvekili olma ve Başbakan olma yolunu açmakla itham edilmiş bir insanım. Hiçbir zaman ben bunu bu mücadeleyi verirken onun eşinin başı türbanlı mı, değil mi konusunu en küçük bir unsur olarak dahi dikkate almadım. Bu söz konusu değildir. Bizi ilgilendiren o değildir. Bir insanın siyaset yapma, milletvekili olma hakkının önünde kabul edilemez bir engel varsa sürdürülemez, geçersiz, çağdaş hukukun kabul etmeyeceği bir engel varsa onun kalkması lazım dedik onu kaldırdık. Geride bıraktığımız parlamento döneminde de bizim destek vereceğimiz ifade edilen bazı AKP’lilerin adı ortalıkta dolaşıyordu.

Fikret BİLA- Abdullatif Şener örneğin.

Deniz BAYKAL- Onlarla ilgili olarak da hiçbir zaman ben eşi acaba başını örtüyor mu, örtmüyor mu duygusu içinde konuya bakmadım. Benim ölçüm kesinlikle o değil.

Fikret BİLA- Peki efendim %46.6 oy aldı AKP ve Sayın Gül ve Sayın Erdoğan bu oy desteğini, oyların artışını geçtiğimiz dönemde Cumhurbaşkanlığı seçim sürecine ve Sayın Gül’ün adaylığına bağladılar. Dolayısıyla halkın Sayın Gül’ün adaylığını onayladığını, gücünün arttığını, artık doğal olarak Sayın Gül’ün adaylığının ve Cumhurbaşkanlığının kabul edilmesi gerektiğini savladılar. Madem türbanda bir sorun değil sizin açınızdan. Sayın Gül Başbakanlık, Dışişleri Bakanlığı yapabiliyor da neden Cumhurbaşkanlığı yapamıyor sizin zihniyete göre?

Deniz BAYKAL- Benim anlayışım şu bakınız; Cumhurbaşkanlığı Türkiye’de sadece sınırlı bir görevi yerine getirme durumunda olan bir makam değil.

- Cumhurbaşkanlığı Türkiye’de bütün kurumların, devletin temel organlarının belirlenmesinde yetki kullanan bir organ.,
- Anayasa Mahkemesini belirleyen bir organ,
- Yargı kurumlarını belirleyen bir organ,
- YÖK’ü ve üniversiteleri belirleyen bir organ,
- Yani, Yüce Divan’ı dolayısıyla belirleyen bir organ.

Şimdi bir parti ideologuna, ideolojisi Türkiye'nin cumhuriyet çizgisiyle problemlili olan, bu çizgiye ciddi itirazları olan, bu itirazlarını Türkiye Cumhuriyeti aleyhine uluslararası mahkemelere götürmüş olan bir kişiye, bu kişiye, "sen yargıyı da belirle, üniversiteyi de belirle" demek, "sen devletin bir fonksiyonunu, belli çerçevede içinde götür" demekten farklı bir iştir.

Başbakanın dahi Türkiye'de Anayasa Mahkemesini, yargı organını, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu belirleme yetkisi yoktur. Bu yetki Dışişleri Bakanında da yoktur. Bu yetkiler ülkenin ve demokrasimizin şekillenmesi açısından çok hayati yetkiler. Burada belli bir zihniyetin bir süre devam etmesi, 5 yıl, 10 yıl devam etmesi Türkiye'yi 10-15 yıl sonra bambaşka tablolarla karşı karşıya bırakır.

Bakın, bütün dünya şimdi "Türkiye nereye gidiyor?" bir tartışması içinde. Türkiye'nin gelecekteki konumuyla ilgili çok ciddi tartışmalar sürdürülüyor.

- Geçenlerde seçimlerden sonra bir yabancı gözlemci, "iktidar artık Türkiye'de laik azınlığı korumalıdır" dedi...
- "İki ayrı Türkiye'nin şekillenip şekillenmediği" tartışmaları yapılıyor. Elde haritalar dolaştırılıyor.
- Türkiye'de yapay azınlık yaratma çabaları var.

Bütün bunlar ülkenin ulusal bütünlüğünü, geleceğini çok ciddi şekilde belirleyecek unsurlar. Bunların karşısında ben Türkiye'de Cumhurbaşkanı olacak kişinin bütün bu tehlikelerin bilincinde, bu tehditleri kavramış, bunlara karşı Türkiye'nin ulusal birliğini, bütünlüğünü ve cumhuriyet çizgisini gereğince sahiplenip savunacak duyarlılıkta birisinin olmasının gerektiğine inanıyorum.

"Kardeşim bu senin inancın, biz öyle düşünmüyoruz. Biz böyle yetkimizde var, imkanımızda var biz böyle gideceğiz" denilmesi mümkündür. **Ama bunu tavsiye etmiyorum. Bu yaklaşım Türkiye'nin geleceğine yönelik tartışmayı çok daha derin, çok daha sorunlu, sürdürülemez bir noktaya getirir...**

Fikret BİLA- Peki efendim ne olur? Sayın Gül Anayasal prosedüre uyararak Cumhurbaşkanı seçildi diyelim. Sayın Abdullah Gül Cumhurbaşkanı olursa ne olur, niye tavsiye etmiyorsunuz?

Deniz BAYKAL- Bir süre sonra Anayasa Mahkemesi, bir süre sonra Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu, bir süre sonra YÖK ve Üniversitelerimiz bundan etkilenmeye başlar. Türkiye'nin genel siyasi dengesi, şuana kadar içinden geçtiğimiz süreçte tanık olduğumuzdan daha da hızlı bir biçimde;

- Türkiye'yi Ortadoğu dini kimliği ağır basan,
 - Ulusal duyarlıkları ihmal edilen,
 - Kuzey Irak'ta PKK sorunu karşısında gereken duyarlılığı sergilemeyen,
 - AB'nin Türkiye'de azınlık yaratma talepleri karşısında gerekli duyarlılığı sergilemeyen,
- bir siyaset çizgisinde, dış güçlerin oyuncağı haline gelir.

Bu süreç işlemektedir. Bu süreç daha da derinleşir. Biz bu sürecin dışında kalacak, bunu kavrayacak, bu meselelerin üzerinde bir anlayışın orada bulunmasının bugünkü hükümet açısından da, Türkiye'nin geleceği açısından da daha doğru olacağına inanıyoruz. Olay sadece bir "kimi yapma yetkisi var. O istiyor, istediğini yapsın" denklemiyle çözülebilecek bir olay değildir.

Fikret BİLA- Peki efendim milli irade kavramını nereye koyacağız. Sayın Erdoğan sürekli olarak milli irade 22 Temmuzda belli oldu, işte Sayın Gül'ünde yorumu öyle. Halk Sayın Gül'ü istedi gibi de bir yorum çıkartılıyor.

Deniz BAYKAL- Bakın ne seçimi yaptığımızı bilelim. Türkiye'de milli irade TBMM'yi belirledi. Cumhurbaşkanı orada belirledi demek ona bir özel anlam vermektir. Yani o onların kişisel yorumudur. Hukuki gerçeğe baktığımız zaman, halk TBMM'yi seçti. Yani TBMM'nin Sayın Gül dışında bir Cumhurbaşkanı seçme yetkisini ortadan mı kaldırdı bu seçim? Bunu hukuken ya da siyaseten söylemek mümkün mü? Yani böyle bir mecburiyet mi var, bir mahkumiyet mi var? Abdullah Gül'ün dışında TBMM bu seçimden sonra demokratik kimliğini koruyarak bir başka belirleme yapamaz mı? Yani bunlar çok yanlış tartışmalar bence. Buradan bir yere varmak mümkün değil. Meclis seçilmiştir. Meclis kimi isterse seçer. Ben diyorum ki, Meclis ülkenin yararına bir seçim yapsın. Türkiye'yi bir inatlaşmanın kurbanı haline getirmesin.

Fikret BİLA- Geçtiğimiz dönemde siz deminde söylediniz bazı isimlere oy verebileceğinizi söylediniz ama Sayın Erdoğan'da Sayın Baykal isim telaffuz etmese veya ima etmese daha iyi olurdu ters tepiyor dedi. Şimdi bu dönemde de bazı isimler kamuoyuna yansıdı. Örneğin Murat Başesgioğlu olursa itirazınız olmayacağını söylediniz, yansıdı. Bu tür değerlendirmeniz var mı? Örneğin Vecdi Gönül'ün adı geçiyor, Murat Başesgioğlu'nun adı geçiyor. Yani bu niteliklerde bir aday mı bekliyorsunuz AKP'den oy vermek için?

Deniz BAYKAL- Yani ben bu işin hiçbir aşamasında daha önceki Meclis döneminde de, şimdi de hiçbir zaman isim telaffuz etmedim. Yani benim ağızımdan falan kişiye oy verebiliriz diye bir isim çıkmadı. Kamuoyumuz, medyamız, belli bağlantılar kurmaya çalışıyor, yakıştırmalar yapıyor. Bu da doğal, bunlar oluyor. Ama ben isim telaffuz etmedim. Mesela Meclis başkanlığı seçiminde Köksal Toptan'ın adını hiç telaffuz etmedim hiç. Hatta bize AKP üç yöneticisini gönderdi, Genel Sekreterimizle görüştüler. Orada hiç isim telaffuz etmedik. Onlarda hiç isim telaffuz etmediler. Ama anladığım kadarıyla Köksal Toptan'ın kabul edilebilir olup olmadığına teşhis koymaya çalışıyorlardı. Doğru bir aday belirlediler, bizde destek olduk. Bize sorarlar, ne düşündüklerini söylerlerse, o konuda bir değerlendirme isterlerse onu yaparız. Ama durduk yerde şimdi ben herhangi bir isim söylemiyorum. Gene bazı isimler ortaya atıldı. Fakat benim telaffuz ettiğim isimler değildir.

Fikret BİLA- Şimdi siz iktidar partisinin bir rövanş anlayışıyla hareket etmemesi lazım dediniz. Bu rövanş kavramı basında tartışılıyor. Sayın Ertuğrul Özkök'te böyle bir iki yazı yazdı üst üste ve sanki AKP'nin ısrarının sadece CHP'den rövanş almak veya ona karşı durmak değil, aynı zamanda, Türk Silahlı Kuvvetlerine karşıda bir rövanşist duygu içinde olduğu gibi bir izlenim edindiğini yazdı. Tabi 27 Nisan'da Türk Silahlı Kuvvetlerinin yaptığı açıklamayı biliyoruz. Sayın Genel Kurmay Başkanı Büyükanıt'a soru da yönelttik bu konuda. Görüşlerinin devam ettiğini söylediler. Sizde böyle bir duygu veya düşünce taşıyor musunuz? Yani AKP Sayın Gül'de ısrar ederse 27 Nisan'ın rövanşını da almayı mı amaçlamış olacak? Yoksa tamamen bu bir yorum mu?

Deniz BAYKAL- Yani ben kimsenin niyeti hakkında bir şey söyleyemem ama seçim Cumhurbaşkanlığı seçim kampanyasını şimdi götürən yazılara, çevrelere bakınca görüyorum ki olay sadece bir kişiyi belli bir Cumhurbaşkanlığı noktasına getirme konusu olarak anlaşılıyor. Onun ötesinde bir değer, bir hesaplaşma, demokratikleşmenin bir kritik dönüm noktası, her şeyin belirleneceği bir olay gibi algılanıyor. Bir anlamda da Türkiye'de uzlaşma talep eden anlayışın etkisizleştirilmesi, yenilmesi, tepki çıkaramaz, ses çıkaramaz hale getirilmesi için bir fırsat olarak kullanılması gibi karşılanıyor. İyi bir Cumhurbaşkanı olsa da, hak etse de etmese de, bilmem yerinde olsa da olmasa da bu ortamda bunun mutlaka yapılması gerektiği kanaati sistemli bir şekilde işleniyor. Bunu görüyorum, bu sağlıklı bir yaklaşım değil tabi. Bu olayı kesinlikle böyle görmemek lazım.

Türkiye’de askere yönelik, anayasal kurumlara yönelik, Yargıtay’a, üniversitelere yönelik, Anayasa Mahkemesine yönelik anlayışların sağlıklı bir noktada olmadığı da açıktır.

- Daha kısa bir süre önce işlerine gelmeyen bir karar alındığı zaman Türkiye’de “Anayasa Mahkemesini gerekirse kapatırız” anlayışı ortaya çıkmıştı.
- Türkiye’de Silahlı Kuvvetlerin haddinin bildirilmesi gerektiği noktasında giderek medyada kök salan bir yaklaşımın ortaya çıktığını görüyorum. Üstelik bu Silahlı Kuvvetlerin geçmiş performansının, geçmiş uygulamasının çok ötesinde, daha düşük profilli, daha yumuşak ama Türkiye gerçeklerini anlatmayı zaman zaman bir ihtiyaç olarak anlayan üslubu karşısında sergilenen bir tavırdır.

Yani geçmiş yaklaşımlar, uygulamalar sözkonusu değildir, böyle bir arayış yoktur. Akli başında herkes biliyor ki, bugün TSK’nın bir fırsatını bulsak da iktidarı bassak, ele geçiresek, biz ülkeyi yönetsek diye bir özlemi, bir arayışı yok. Böyle olduğuna dair bir kanaat yoktur.

Ama Türkiye’de belli tedirginlikler vardır. Bu tedirginliklerin iki tane ana kaynağı vardır.

- Kaynaklardan birisi Türkiye’nin laik cumhuriyet çizgisine yönelik bir olumsuzluk ortaya çıkmasın, bunu koruyalım, bu Türkiye’nin büyük kazanımıdır. Gelecekte de buna büyük ihtiyacımız vardır, bu Türkiye’nin barışının güvencesidir anlayışından kaynaklanan bir duyarlılık vardır. Bu duyarlılık toplumun belli kesimlerinde Türk Silahlı Kuvvetlerde de vardır.
- Gene aynı şekilde ulusal bütünlük konusunda bir ciddi duyarlılık, yani üniter devlet, eyalet sistemi, gerekirse terör uygulaması karşısında boyun eğip, işbirliği yapıp tavizler verelim yaklaşımı. Bunlar karşısında bir tedirginlik, ulusal bütünlükle ilgili bir duyarlılık vardır.

Bu duyarlılıkları anlatma, yansıtma ihtiyacı hissedilmektedir. Ama bu ihtiyaç dolayısıyla bir yönetim talebinin ortaya çıktığını söylemek haksızlık olur. Ama ne kadar ilgi çekicidir ki, silahlı kuvvetlere karşı tepki hiçbir zaman yani doğrudan müdahale planlarının yapıldığı dönemlerde dahi bu düzeyde olmamıştı. Şimdi böyle bir büyük suçlama hedefi haline dönüştürülmüştür. Bu sağlıklı bir yaklaşım değildir.

Türkiye gibi bir ülkede Silahlı Kuvvetlerin saygın, güvenilir ve değerli bir kurum olarak varlığını sürdürmesinde yarar vardır. Buna toplumumuz zaten büyük özen gösteriyor. Toplumun en çok güven duyduğu kurumların arasındadır, başındadır. Siyasetçilerinde silahlı kuvvetleri bir şamar oğlanı haline getirme, bir suçlama hedefi haline getirme çabalarından uzak durmaları lazımdır. Bu konuda belli bir dikkate ihtiyaç olduğunu zannediyorum.

Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı seçimini çığırından çıkaran, yani kendi niteliğinin çerçevesinin ötesine taşıyan bu yaklaşımlar oluyor. Bu çok sağlıklı bir yaklaşım değildir. Daha Türkiye Anayasasını değiştirmeden sanki Anayasa değişti ve Cumhurbaşkanı seçimi demokratik olarak ancak bir şekilde yapılabilir anlayışı ortaya konuluyor. Bu böyle midir, değil midir bilmiyorum.

Tabi Başbakanın Türk Silahlı Kuvvetleriyle çok daha ciddi ilişkisi var. Yani o bu konularda en doğru teşhisleri koyma durumundadır. Genel Kurmay Başbakanıyla başbaşa görüşmesi oldu. Orada belli bir nabız tuttu. Yani onun belli bir dikkati herhalde sözkonusu olacaktır.

Türkiye bu Cumhurbaşkanlığı seçimini bir kriz konusu haline getirmeden atlatmalıdır. Bunun herkesin kafasına yatırdığı falan kişiyi yapacağız inatlaşması dışında bir çözüme kavuşması hiçbir şekilde Türkiye’de bir demokrasi zafiyeti olamaz.

Başbakan hala bir Cumhurbaşkanı adayı telaffuz edemedi. Madem meydanlarda bu kadar konuşuldu. Madem %47 o demek. Çıksın Başbakan desin ki, budur. Belki bugün diyecek. Desin o zaman. Niye tereddüt ediyor, niye günlerdir bu konuda bir tereddüt var?

Fikret BİLA- Neden efendim?

Deniz BAYKAL- Seçimin ertesi günü niye çıktı Başbakan? Seçimin ertesi günü, “*bundan sonra uzlaşmayla çalışacağız. Bize oy vermemiş olanlara da büyük saygı duyuyoruz, değer veriyoruz, onlarında niçin oy vermediğini anlıyoruz*” deme ihtiyacını neden hissetti? Niye öyle söyledi? Niye bana telefon açtı ve önümüzdeki konuları ziyaretinize geleceğim, birlikte konuşacağız, öyle çözeceğiz dedi. Niye dedi?

Madem bu iş öyleydi niye tereddüt var? Niye tavşan adaylar çıkarılıyor? Niye üç aday? Meclis Başkanlığına niye üç aday çıkarmadınız? Bir tane aday söylediniz bitti. Niye? Çünkü samimiyetle uzlaşmayı orada içinize sindirmiştiniz. Uzlaşma bununla olur dediniz, doğru tespit ettiniz ve oldu. Şimdi niye Abdullah Gül demiyorsunuz, ya da gerçek bir uzlaşma peşindeyseniz o uzlaşmayı iyi niyetle arayıp o uzlaşmanın gereğini söylemiyorsunuz. Niye seçim akşamı öyle konuşmalar yaptınız. Niye ana muhalefetle birlikte konuşacağız dediniz? Ve şimdi niye üç aday çıkaracağız diyorsunuz. Bu tiyatro niye? Niye üç tane aday çıkarmayı düşünüyorsunuz?

Fikret BİLA- Siz neye bağlıyorsunuz efendim?

Deniz BAYKAL- Bu demin üstünde durduğumuz argümanların ciddiyetinin Başbakanın zihninde de en azından yer tutmuş olmasına bağlıyorum. Yani niye böyle bir problem var. Abdullah Gül olmasın diye kim niye diyor? Diyenler demiş zaten. Şimdi niye istediğini yapma şansına sahip olanlarda acaba yapalım mı yapmayalım mı diye niye düşünüyorlar? Onun altında ne yatıyor, hangi ihtiyaç var? Yani yaptıkları zaman demokrasiyi satmış mı olacaklar Abdullah Gül’ün dışında birisini yaptıkları zaman, demokrasiye ihanet mi etmiş olacaklar, teslim mi olmuş olacaklar. Olayı niye böyle kurguladılar. Niye siyaseti böyle oluşturdular, yönlendirdiler. Bu büyük bir yanlış değil mi?

Şimdi gelinen nokta. Gül diyeceksiniz. Böyle bir problem yok deyin, Gül deyin bitirin. Onu diyemiyorsun. Bin dereden su getiriyorsun. Oraya konuşacağız, bunu çıkaracağız, üç tane bakacağız, falan olacak. Bunlara ne gerek var. Eğer %47’yle bu iş bittiyse Gül’dür hiç kimseyi dinlemiyorsun koy seçtir. Öyle değil. Öyle değilse o zaman neyse gereğini yap. Olmayabilirse olmaz. “*Canım ben Abdullah Gül’e kardeşim adayımızdır dedim. Kampanyada da Abdullah Gül, Abdullah Gül diye götürdüm meydanlarda. Seçim kampanyasının ana eksenine haline dönüştürdüm Abdullah Gül seçimini*”. Şimdi bir yandan da bunları görüyorum, anlıyorum. Bunun da bir önemi olduğunun farkındayım. Türkiye sıkıntılı bir döneme giriyor, ekonomi uluslararası planda ciddi bir uyarı getiriyor en azından.

Fikret BİLA- Sayın Erdoğan’da tereddüt mü geçiyor diye düşünüyorsunuz efendim Sayın Gül konusunda?

Deniz BAYKAL- Niye milleti oy alıyorlar canım çıkıp söylesinler. İnşallah bu akşam söylerler öğreniriz.

CHP 14. KURULTAYI

İLK HEDEFLER BEYANNAMESİ

(14 Ocak 1959)

Biz, C.H.P. 14. Kurultay üyeleri, tarih boyunca büyük medeniyetler ve devletler kurmuş olan Türk Milletinin tam ve kamil bir demokratik nizam içinde yaşama azmine tercüman olarak; demokrasi idealinin ve davasının takipçisi bulunan bütün idealist insanların çözülmaz bir topluluk halinde güçlerini ve mücadelelerini C.H.P. saflarında birleştirmekte buldukları bu tarihi günlerde, yıllardan beri mücadelesini yaptığımız esasları bir kere daha tespit ve teyid ederiz.

Bu esaslar, insan cemiyetlerinin yüzyıllar ötesinden gelen şerefli tekamülünün inkar edilmez, iptal edilmez bir şekilde ferde ve topluluğa kazandırdığı ana haklar ve demokratik müesseselerdir.

- Hukuka ve milli iradeye müstenit idarenin imtihanını başarıyla vermiş bulunan büyük milletimizi ana haklardan ve demokratik müesseselerden mahrum etmek isteyen kuvvetlerin behemehal hüsrana uğrayacaklarına inanan,
- Aziz vatanımızı iktisadi, içtimai ve manevi sahalarda hakiki ve süratli olarak kalkındırmanın bu ana hakların ve müesseselerin biran evvel gerçekleşmesine bağlı olduğunu gören,
- Ve milletimizi çağdaş medeniyet seviyesine ulaştırmak maksadını güden devrimlerimizin son halkası olan demokratik rejimi kurma mücadelesinde, millet çoğunluğunun kendisi ile beraber olduğunu bilen,

C.H.P. KURULTAYI,

Güçbirliği hareketinin de temelini teşkil eden aşağıdaki esasları, Cumhuriyet Halk Partisi Büyük Millet Meclisinde gereken çoğunluğa kavuştuğunda, en geç ilk teşrii devrede gerçekleştirilecek hedefler olarak millet ve tarih huzurunda ilan ve taahhüt eder:

1. Demokratik inkişafımızı durduran, geriletken bütün antidemokratik kanunlar, usuller, zihniyet ve tatbikat kaldırılacaktır.
2. Anayasamız modern demokrasi ve cemiyet anlayışına uygun, halk egemenliği, hukuk devleti, sosyal adalet ve emniyet esaslarına dayanan bir devlet nizamına göre değiştirilecektir.

A.- Bu Anayasada:

- Irk, cins, din, mezhep, siyasi fikir, içtimai menşee, doğuş ve servet farkı olmaksızın bütün Türklerin müşterek malı olan ana hak ve hürriyetler yer alacaktır.
- Düşünce ve söz hürriyeti, basın hürriyeti, ilim ve sanat hürriyeti, din ve vicdan hürriyeti, şahıs ve mesken masuniyeti, toplanma ve dernek kurma hürriyeti, mal ve mülk emniyeti, çalışma ve iktisadi teşebbüs hürriyeti, grev hakkı, sendika ve mesleki teşekküller kurma hakkı, kanun önünde eşit muamele görme ve amme hizmetlerinden eşit olarak faydalanma hakkı, devlet yayın vasıtalarının tarafsızlığı gibi mensubu olduğumuz medeni alemin kabul ettiği bütün insan hak ve hürriyetleri ve hukuk devleti prensipleri Türk vatandaşlarına sağlanacak ve bu

haklar sarih bir şekilde tarif edilerek teminat altına alınacaktır. Bir Anayasa Mahkemesi teşkil edilmek suretiyle Anayasada yer alan bu hakların diğer kanunlarla daraltılması ve iptal edilmesi önlenecektir.

- Milletin bütünlüğünü ve devletin devamlılığını temsil eden Devlet Reisiği, bu temsilin ve milli tesanüdün gerektirdiği tarafsızlığa kavuşturulacaktır.
- Teşrii organın icra üzerindeki murakabesi fiili ve müessir bir hale getirilecektir.
- Kanun vaz'ında ahengin ve muvazenenin temini için ikinci bir meclis kurulacaktır.
- Devletin ve hürriyetler nizamının temeli olan bağımsız mahkeme ve her türlü tesirden azade hakimlik müessesesinin zaruri kıldığı bir Yüksek Hakimlik Şurası ihdas ve hakimlerin teminatına müessir bütün muameleler bu şuraya tevdi edilecektir.
- Bir şahsın, zümrenin veya siyasi teşekkülün değil, devletin ve bütün halkın hizmetinde tarafsız ve kanuna bağlı bir idareyi sağlayan hukuki esaslar, vazedilecek, kazai murakabe bütün idari tasarruflara şamil olacaktır.
- İçtimai adaletsizlik ve muvazenesizliklerden uzak, mamur ve müreffeh bir Türkiye'nin doğması için bütün fertleri maddi ihtiyaçların baskısından kurtarmak, herkese bedeni, fikri ve içtimai inkişaf imkanı sağlamak, cemiyetin temel unsuru olan aileyi korumak hedeflerine yönelen sosyal haklar tanınacaktır.

Mevzuat yukarıda sayılan prensip ve müesseselerin ışığı altında tadil ve ıslah edilerek demokratik nizamın verimli bir tarzda işlemesi sağlanacaktır. Bu meyanda bilhassa;

- Seçimlerin mevzuat ve tatbikat olarak serbest, eşit ve dürüst şartlar altında icrası sağlam müeyyidelere bağlanacak, milli bünyemize uygun bir nispi temsil usulü kabul edilecektir.

B.- Meclis İchtüzüğü milli murakabenin icaplarına göre, değiştirilerek

Meclis Riyaset Divanının tarafsızlığı sağlanacak, Mecliste temsil edilen siyasi partilerin hakları, vuzuha kavuşturulacak, milletvekilinin söz hürriyeti ve dokunulmazlığı, soru, gensoru, Meclis soruşturması gibi müesseselere gerçek hüviyetleri kazandırılacaktır.

C.- İdare ve siyaset hayatımızda ahlakı hakim kılmak ve her türlü suistimali önlemek gayesiyle amme hizmeti gören her şahsın vazifesiyle ilgili hareketlerinin murakabesi için ittihaz edilecek tedbirler arasında ispat hakkı ve mal beyanı yer alacaktır.

CUMHURİYET HALK PARTİSİNİN ONDÖRDÜNCÜ KURULTAYI,

Bütün müşkülleri yenmesini bilen milletimizin çok yakın bir gelecekte demokratik rejim davasını da tam olarak gerçekleştireceğine;

Tahakküm ve baskı zihniyetinin milli irade tarafından tasfiye edileceğine;

Hakkın, adaletin, hürriyetin mutlaka zafere ulaşacağına, kesin olarak inanmaktadır.

